

การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

นายศักดิ์ระพี รักตประจิด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE
JAZZ STUDIES PROGRAM BASED ON THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK
FOR HIGHER EDUCATION

Mr. Sakrapee Raktaprajit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

โดย

นายศักดิ์ระพี รักตประจित

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธ์ สุธชิตต์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คนบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธ์ สุธชิตต์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เต๋น อยู่ประเสริฐ)

ศักดิ์ระพี รักตประจิด : การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE JAZZ STUDIES PROGRAM BASED ON THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 261 หน้า.

การวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 56 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสถาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 5 คน 2) คณาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 7 คน 3) นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 25 คน 4) ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 6 คน 5) ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 4 คน และ 6) ผู้ฟังดนตรีแจ๊ส จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 5 ชุด เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะข้อคำถามปลายเปิด เครื่องมือทุกชุดผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ ระหว่าง 0.79-0.96 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ ตั้งแต่เดือนเมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2559 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์เนื้อหา การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล และการหาแก่นสาระ

ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส มี 19 องค์ประกอบสำคัญ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะสาขาวิชาที่บูรณาการความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีกับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ดังแสดงได้ 6 ด้าน ดังนี้ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี และ 6) ทักษะดนตรี ใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่ามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร พัฒนาผู้เรียน ผลลัพธ์บัณฑิตที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคมและเทียบเคียงได้กับนานาชาติต่อไป

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5783415527 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS: QUALIFICATIONS FRAMEWORK / UNDERGRADUATE / JAZZ STUDIES

SAKRAPEE RAKTAPRAJIT: DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE JAZZ STUDIES PROGRAM BASED ON THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION. ADVISOR: ASSOC. PROF. NARUTT SUTTACHITT, Ph.D., 261 pp.

This phenomenology qualitative study aimed to develop the qualifications framework for undergraduate jazz studies program based on Thai qualifications framework for higher education. Fifty-six informants were purposive sampling selected: 1) five jazz study experts, 2) seven jazz study lecturers, 3) twenty- five students who are studying in years 1 to 4 of jazz study programs, 4) six jazz study graduates, 5) four users of jazz study graduates, and 6) nine jazz listeners. The instruments composed of five open-ended questionnaires. All questionnaires were content validity checked by three experts. The Item-Objective Congruence Index (IOC) ranged from 0.79-0.96. Data were collected by using relevant documents and interviews during April to June 2016. Descriptive statistics, content analysis, methodological triangulation, and thematic analysis were used.

The results showed that the qualifications framework for undergraduate jazz studies program consists of nineteen domains based on Thai qualifications framework for higher education. It has the characteristics of integrating appropriate music theory and music skills. The relationship between desirable characteristics and standards of learning outcomes can be shown by six domains 1) Ethics and Morals, 2) Knowledge, 3) Cognitive Skills, 4) Interpersonal Skills and Responsibility, 5) Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills, and 6) Music Skills. Moreover, learning strategies of this framework emphasize the learner-centered.

In conclusion, the qualifications framework for undergraduate jazz studies program will be used as a guideline for higher education institutions to manage and develop curriculum, educate learner, and produce qualified graduates to meet the needs of society and be comparable to international standards.

Department: Art Music and Dance Student's Signature

Education Advisor's Signature

Field of Study: Music Education

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้และเปิดโลกทัศน์ทางการศึกษา รวมถึงให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับปริญญาโท และในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตนิญา อุทัยสุข ประธานกรรมการสอบโครงร่างและวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ และให้คำปรึกษาที่ดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่น อยู่ประเสริฐ กรรมการสอบโครงร่างและวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ และชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี วงศ์ธราดล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ตระกูลฮั่น อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์ อาจารย์ ดร.ภัทรภร ผลิตากุล และอาจารย์ วุฒิชัย เลิศสถากิจ ที่ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่วิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 56 คน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น เพื่อนรุ่นน้อง ทุกคนที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปันมิตรภาพที่ดีเสมอมา และขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในการทำวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ขอขอบคุณ ดร.สุวิมล โรจนาวี ที่คอยให้คำปรึกษา และให้กำลังใจมาโดยตลอด และครอบครัวรักประจิดทุกคนที่อุปการะเลี้ยงดู คอยดูแลช่วยเหลือ และให้กำลังใจเป็นอย่างดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
คำถามวิจัย	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ตอนที่ 1 มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา	7
ตอนที่ 2 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	34
ตอนที่ 3 กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส.....	48
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	64
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	67
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดกลุ่มประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	69
ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย	73
ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ	77
ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ตอนที่ 1 ประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (19 องค์ประกอบ)	81
ตอนที่ 2 ผลการวิพากษ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	159
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ผลการวิจัย).....	164
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	187
สรุปผลการวิจัย.....	187
อภิปรายผลการวิจัย.....	189
ข้อเสนอแนะ	193
รายการอ้างอิง	195
ภาคผนวก ก รายนามผู้เกี่ยวข้อง	203
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	206
ภาคผนวก ค มาตรฐานการศึกษาชาติและตัวบ่งชี้.....	221
ภาคผนวก ง มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้.....	225
ภาคผนวก จ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของต่างประเทศ.....	228
ภาคผนวก ฉ มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา	230
ภาคผนวก ช เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558.....	232
ภาคผนวก ซ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	242
ภาคผนวก ฌ เกณฑ์การประเมินทักษะการแสดงดนตรีเป็นกลุ่มของสถาบัน Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM)	258
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	261

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา	11
ตารางที่ 2 วิเคราะห์มิติผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตรงกันในแต่ละประเทศ.....	14
ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวคิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีของ นักการศึกษาแต่ละท่าน	22
ตารางที่ 4 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	25
ตารางที่ 5 ตารางสรุปแนวทางการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาชา/สาขาวิชา (มคอ.1).....	28
ตารางที่ 6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548.....	31
ตารางที่ 7 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และการใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้งในประเทศและต่างประเทศ	33
ตารางที่ 8 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร... 38	
ตารางที่ 9 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในระดับปริญญาตรี ในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	40
ตารางที่ 10 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี ในประเทศอังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และเนเธอร์แลนด์	42
ตารางที่ 11 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรัชญา และวัตถุประสงค์ของสถาบันที่เปิด สอนหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	45
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบกลยุทธ์การสอน.....	52
ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	57
ตารางที่ 14 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์	71
ตารางที่ 15 การจัดทำเครื่องมือ	74
ตารางที่ 16 ตารางแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	82
ตารางที่ 17 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ.. 84	

ตารางที่ 18	ชื่อหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	85
ตารางที่ 19	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านข้อปริญญญาและสาขาวิชา.....	87
ตารางที่ 20	แสดงข้อปริญญญาและสาขาวิชา.....	88
ตารางที่ 21	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านลักษณะของสาขาวิชา	89
ตารางที่ 22	สรุปลักษณะของสาขาวิชาจากเอกสาร	90
ตารางที่ 23	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	93
ตารางที่ 24	สรุปคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากเอกสาร.....	94
ตารางที่ 25	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม	98
ตารางที่ 26	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้.....	101
ตารางที่ 27	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะทางปัญญา	103
ตารางที่ 28	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....	106
ตารางที่ 29	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี.....	110
ตารางที่ 30	สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะดนตรี	113
ตารางที่ 31	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้.....	114
ตารางที่ 32	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง.....	118

ตารางที่ 33	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านโครงสร้างหลักสูตร .	119
ตารางที่ 34	แสดงสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊ส.....	120
ตารางที่ 35	เปรียบเทียบการจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ.....	123
ตารางที่ 36	เปรียบเทียบการจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ	124
ตารางที่ 37	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านเนื้อหาสาระสำคัญ ในสาขาวิชา	127
ตารางที่ 38	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้.....	129
ตารางที่ 39	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการทวนสอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้	131
ตารางที่ 40	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณสมบัติของผู้เข้า ศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้.....	133
ตารางที่ 41	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคณาจารย์ และ บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	134
ตารางที่ 42	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านทรัพยากรการเรียน การสอนและการจัดการ	136
ตารางที่ 43	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านแนวทางพัฒนา อาจารย์.....	137
ตารางที่ 44	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพ หลักสูตรและการเรียนการสอน	139
ตารางที่ 45	เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน	140
ตารางที่ 46	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการนำมาตรฐาน คุณวุฒิสาชา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	144
ตารางที่ 47	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการเผยแพร่ หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกใน ฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR).....	147

ตารางที่ 48	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านรายชื่อและ หน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา ศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	149
ตารางที่ 49	แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านภาคผนวก.....	150
ตารางที่ 50	เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษามหาวิทยาลัย รังสิต.....	151
ตารางที่ 51	เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	155
ตารางที่ 52	บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส.....	156
ตารางที่ 53	ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรม ศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น	159
ตารางที่ 54	เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส.....	183
ตารางที่ 55	บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส.....	184
ตารางที่ 56	มาตรฐานการศึกษาชาติและตัวบ่งชี้	221
ตารางที่ 57	มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้.....	225

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ	8
แผนภาพที่ 2 มาตรฐานการอุดมศึกษา	10
แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	66
แผนภาพที่ 4 กรอบวิธีการดำเนินการวิจัย	68

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของแต่ละประเทศในเรื่องการจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สามารถเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิระดับชาติ และนานาชาติเข้าด้วยกันได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, สมสุข ธีระพิจิตร, และ วัชณีย์ เชาว์ดำรง, 2552) สำหรับประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ได้ ดำเนินการพัฒนามาตรฐานในการจัดการศึกษาภายในประเทศ โดยการศึกษาตัวอย่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิจากต่างประเทศ และพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคม วัฒนธรรมของ ไทย จนเกิดการพัฒนาเป็นกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education TQF: HEd) เพื่อใช้ในการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้ถูกนำไปใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของหลาย ๆ หลักสูตรและสถาบัน อุดมศึกษาต่าง ๆ ภายในประเทศ ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษา และผลการ เรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcome) ซึ่งจะนำไปสู่การเทียบเคียงกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน และนานาชาติ

ประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการวิทยาศาสตร์ และฝึกอบรมของออสเตรเลีย (DEST) ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (National Qualifications Framework for Higher Education in Thailand: NQF) (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) จนประสบความสำเร็จในการจัดทำ และประกาศใช้กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้นในปี พ.ศ. 2552 ดังเช่นประเทศในทวีปยุโรปที่มีการ จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ได้แก่ Bologna process, European Qualifications Framework (EQF), National Qualifications Framework (NQF) (European Communities, 2008) หรือใน ประเทศออสเตรเลีย Australian Quality Framework (AQF) (Australian Qualifications Framework Council, 2013) เป็นต้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรต่าง ๆ ของแต่ละสาขา/สาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. 2552 ที่ต้องการให้สถาบันในระดับอุดมศึกษา มีการประกันคุณภาพหลักสูตรและบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ โดยแต่ละสาขา/สาขาวิชาต้องปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งมุ่งเน้นให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานของบัณฑิตที่ต้องมีคุณลักษณะพึงประสงค์ 5 ด้านคือ (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

ตามหลักเกณฑ์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรทุกกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 มาจนถึงปัจจุบัน (วิมานพร รูปใหญ่, 2555; สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา หากสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้ จะถือว่าหลักสูตรที่เปิดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และส่งผลต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต ซึ่งเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพของผู้เรียนที่เรียนในหลักสูตรดังกล่าว ดังนั้น การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจึงต้องกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญ โดยดำเนินการพัฒนา ปรับปรุงไปในทิศทางที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ (Cox, 2007) และนำผลการประเมินจากการใช้หลักสูตรมาเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรในครั้งต่อไป

ปัจจุบันหลาย ๆ สาขา/สาขาวิชาได้ปรับปรุงหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีอีกหลายสาขา/สาขาวิชาที่ยังไม่ได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิขึ้น เช่น สาขาวิชา “ดนตรีแจ๊ส” ที่มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีแจ๊สในสถาบันอุดมศึกษา โดยในกรุงเทพมหานครมีจำนวนทั้งสิ้น 4 สถาบัน ได้แก่ 1) สาขาวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต 2) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 3) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ 4) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีลักษณะมุ่งพัฒนาบัณฑิตนาสาขาดนตรีแจ๊สศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการแสดงดนตรีแจ๊ส (Fuangaugorn, 2010) และสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา

เหล่านี้ ยังไม่ได้มีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิขึ้น จึงสมควรอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สขึ้น เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการพัฒนาหลักสูตรที่ทุกสถาบันจะสามารถเพิ่มเติมจุดเด่น ความหลากหลายของหลักสูตร และเอกลักษณ์เฉพาะของสถาบันได้อย่างอิสระ แต่มาตรฐานนั้นยังคงสามารถเทียบเคียงกันได้ และในท้ายที่สุดสถาบันอุดมศึกษาจะสามารถผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สศึกษาที่มีคุณภาพ ตามสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม อีกทั้งประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เพื่อไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ยั่งยืนต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

คำถามวิจัย

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1) 19 องค์ประกอบ โดยคำนึงถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)

ขอบเขตการวิจัย

1. การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และบุคคลที่ทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 4 สถาบัน ได้แก่ 1) วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต เปิดสอนในแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา 2) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเปิดสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 3) คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และ 4) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และพัฒนาเป็นมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยเน้นกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED)

2. ผู้วิจัยทำการศึกษารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1) ทั้งหมด 19 องค์ประกอบ โดยนำเสนอองค์ประกอบที่ 3 ลักษณะของสาขาวิชา องค์ประกอบที่ 4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 8 เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา และองค์ประกอบที่ 9 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล และนำเสนอข้ออื่น ๆ พอสังเขปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

นิยามศัพท์

การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หมายถึง แนวทางการจัดทำกรอบที่กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อมีของบัณฑิตในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ไว้อย่างน้อย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะดนตรี

กลยุทธ์การสอนสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หมายถึง เทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในรายวิชาดนตรีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรดนตรีแจ๊ส

การประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หมายถึง การวัดผลการเรียนรู้จากผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ

ดนตรีแจ๊สศึกษา หมายถึง การศึกษาในหลักการ และทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี และทักษะปฏิบัติทางดนตรีแจ๊ส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ต้นแบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED)
2. ได้แนวทางให้ผู้ที่สนใจ หรือสถานศึกษาที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หรือปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยแบ่งข้อมูลที่ศึกษาออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา

1.1 การจัดการศึกษาในประเทศไทย และในต่างประเทศ

1.1.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ

1.1.2 มาตรฐานการอุดมศึกษา

1.1.3 การจัดการศึกษาในต่างประเทศ

1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF: HEd)

1.2.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.2.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

1.2.4 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

1.3 มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

1.3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตอนที่ 2 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2.1 ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2.2 โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2.2.1 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร

2.2.2 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศ

2.3 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 3 กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้

3.1 กลยุทธ์การสอน

3.2 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

3.3 กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา

1.1 การจัดการศึกษาในประเทศไทย และในต่างประเทศ

1.1.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ

แนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาได้ถูกกำหนดไว้เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยสภาการศึกษาเป็นผู้เสนอมาตรฐานการศึกษานี้ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นธรรมนูญด้านการศึกษาที่หน่วยงานทางการศึกษาทุก ๆ แห่ง ต้องยึดถือปฏิบัติตาม โดยนิยามมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเป็นเป้าหมาย และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ ในทุกระบบและทุกประเภทในระดับมหภาค 2) เพื่อเป็นหลัก และแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา 3) เพื่อเป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตาม และประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพ 4) เพื่อให้ทราบสถานภาพ และความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาของชาติระดับมหภาค 5) เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา 6) เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติในระยะต่อไป (วันวิสาข ออยู่ทอง, 2554; ศิริรัตน์ สุขชัย, 2553; ศิริดา บุรชาติ, สัมพันธ์ พันธุ์พุกภัย, และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2554; สภาการศึกษา, 2548; สุชาติดา โสวัตร, 2553) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติออกเป็น 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ (ภาคผนวก ค) ตามอุดมการณ์ และหลักการจัดการศึกษาของชาติ แสดงในแผนภาพดังนี้

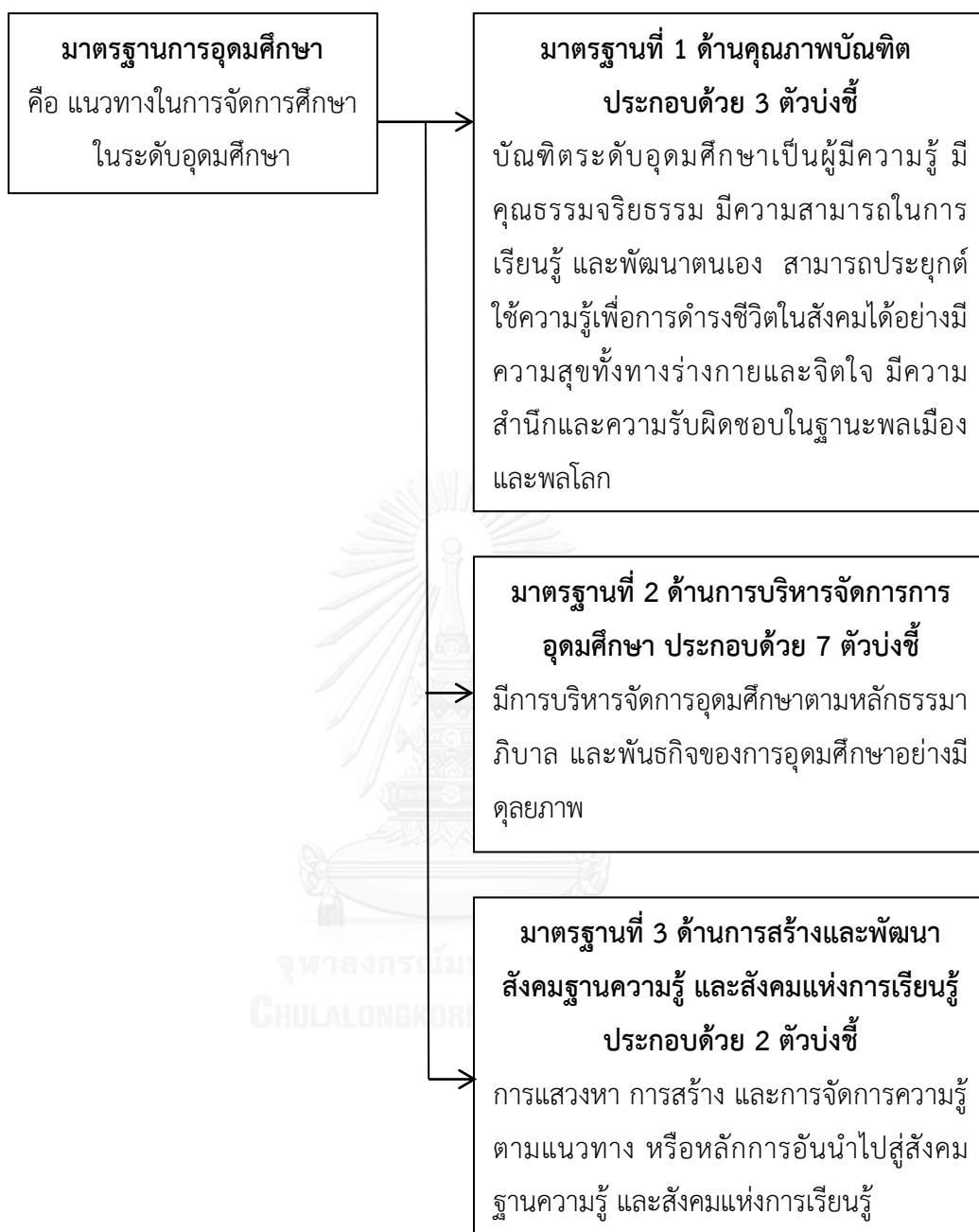

แผนภาพที่ 1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ (สภาการศึกษา, 2548)

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติกล่าวสรุปได้ว่า ในการจัดการศึกษาจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นลำดับแรก เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต หรือทักษะในศาสตร์เฉพาะต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างสมบูรณ์ ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน องค์กรทุกระดับ สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น มาตรฐานการศึกษาของชาติจึงแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะพึงประสงค์ของคนไทยที่ควรมี และยังสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ตามที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนด (วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554; ศิรารัตน์ สุขชัย, 2553; สุชาดา โสวัตร, 2553) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มุ่งพัฒนาผู้เรียนในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพต่าง ๆ และทักษะสำหรับการดำรงชีวิต อยู่ในสังคม ประชาชนทุกคนควรได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อพัฒนาตนเอง และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

1.1.2 มาตรฐานการอุดมศึกษา

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) มาตรา 34 (วรรค 3) กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549; วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554; ศิรารัตน์ สุขชัย, 2553; ศิริดา บุรชาติและคณะ, 2554; สภาการศึกษา, 2548; สุชาดา โสวัตร, 2553) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะ กรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานระดับสากล ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ ดังแสดงในแผนภาพดังนี้ (ภาคผนวก ง)

แผนภาพที่ 2 มาตรฐานการอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

จากมาตรฐานการอุดมศึกษาจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้นำมาตรฐานการศึกษาของชาติมาพัฒนาเป็นนโยบายสำหรับการปฏิบัติแก่สถาบันอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอตารางเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา (ศิริรัตน์ สุขชัย, 2553)

มาตรฐานการศึกษาชาติ	มาตรฐานการอุดมศึกษา
<p>มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก</p> <p>การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข</p> <p>ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้</p>	<p>มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต</p> <p>บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก</p> <p>ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา</p> <p>จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร โดยใช้สถาน ศึกษาเป็นฐาน</p> <p>ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้</p>	<p>มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา</p> <p>มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ</p> <p>ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา</p> <p>ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา</p> <p>ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้</p>
<p>มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p> <p>การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง</p> <p>ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้</p>	<p>มาตรฐานที่ 3 ด้านการสร้างและพัฒนาสังคมความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้</p> <p>การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง หรือหลักการอันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้</p> <p>ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้</p>

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถนำมาตรฐานเหล่านี้ไปเป็นเกณฑ์ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ เพื่อให้บัณฑิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานการอุดมศึกษาได้ถูกพัฒนาให้ทันต่อสภาพสังคมที่เน้นคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพบัณฑิตมาโดยตลอด เพื่อเผชิญกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาที่ชัดเจน โดยจัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2551-2565) เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศในระยะยาว แบ่งออกเป็น 3 แผน ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาอุดมศึกษาของประเทศได้ดำเนินมาจนถึงแผนที่ 2 คือ แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ ปี 2559 ไว้ดังนี้ “อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ” โดยมุ่งพัฒนายุทธศาสตร์ทั้ง 4 ดังนี้

- 1) เปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวม
- 2) พัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์
- 3) ยกกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด
- 4) ปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

กล่าวได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาควรมุ่งพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และการสร้างสรรค์นวัตกรรมแก่ผู้เรียน โดยอาศัยการบริหารจัดการอุดมศึกษา การได้รับความช่วยเหลือในเรื่องของงบประมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) โดยใช้พระราชบัญญัติอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษา

1.1.3 การจัดการศึกษาในต่างประเทศ

การพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องศึกษาระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เพื่อใช้เปรียบเทียบและเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบคุณวุฒิทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ได้แก่ ระบบการศึกษาในประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ สหภาพยุโรป ที่มีระบบกรอบคุณวุฒิที่มีการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละสายการศึกษา และสามารถเทียบโอนการศึกษานอกระบบเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติได้ ประเทศสก็อตแลนด์ และประเทศออสเตรเลีย มีระบบกรอบคุณวุฒิที่เน้นการบูรณาการเส้นทางการเรียนรู้ทุกเส้นทางเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ระดับมัธยมจนถึงระดับอุดมศึกษา และบูรณาการการศึกษานอกระบบเข้ากับระบบการศึกษาปกติ ประเทศมาเลเซีย และฮ่องกง มีระบบกรอบคุณวุฒิที่เชื่อมโยงระหว่างสาย

การศึกษา แต่ไม่เน้นการบูรณาการเป็นระบบเดียวกัน เป็นต้น (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตันและคณะ, 2554; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ซึ่งประเทศเหล่านี้ ล้วนประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาของตน และมีมาตรฐานในระดับนานาชาติ

การจัดการศึกษาในต่างประเทศสามารถศึกษาได้จากผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศที่กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcome) ไว้อย่างไร เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต แนวการจัดการศึกษา แนวการจัดการเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการออกแบบหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การเรียนรู้และการประเมินผล ดังเช่น เจเรมี คอกส์ (Cox, 2007) นักการศึกษาที่เสนอแนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรโดยการนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบกับความรู้ในเรื่องของ ปรัชญาทางการศึกษา จิตวิทยาการสอน และสภาพบริบททางสังคม มาพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่มีการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้เป็นหลักการสำหรับสถานศึกษา เพื่อจัดการเรียนการสอน และสามารถผลิตบัณฑิตได้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

จากการศึกษาโครงการวิจัย เรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework): กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่จัดทำโดยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และคณะ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ผู้วิจัยได้อ้างอิงตารางวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ สหภาพยุโรป ประเทศสก็อตแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศมาเลเซีย และฮ่องกง (ภาคผนวก จ) และนำเสนอผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศที่มีจุดเน้นในแต่ละการเรียนรู้ที่ตรงกัน โดยนำเสนอเฉพาะผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ประเทศทั้งหมดกำหนดไว้เกินครึ่งจากประเทศทั้งหมด คือ มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละการเรียนรู้ตรงกันเกิน 5 ประเทศ จากจำนวน 7 ประเทศ โดยแสดงในรูปตารางดังนี้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์มิติผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตรงกันในแต่ละประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

มิติผลลัพธ์การเรียนรู้	จากจำนวนประเทศทั้งหมด รวม 7 ประเทศ
1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)	
- รู้และเข้าใจ ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับศาสตร์วิชานั้น	5*
- รู้และเข้าใจหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับ ศาสตร์วิชา	6*
2. ทักษะเชาวน์ปัญญา (Cognitive Skills)	
- การคิดวิเคราะห์	6*
- การคิดวิพากษ์	5*
- การคิดเชิงประยุกต์ จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่เชิง ปฏิบัติตามคำแนะนำและในสถานการณ์ที่ไม่ คาดการณ์	6*
- การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม	5*
3. สมรรถนะ (Competence)	
3.1 ทักษะส่วนบุคคล (Interpersonal Skills)	
- ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม	5*
3.2 ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (Responsibilities)	
- ความรับผิดชอบ	5*
- ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง	5*

* มิติผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต่างประเทศกำหนดได้จากประเทศทั้งหมด 7 ประเทศ

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แต่ละประเทศกำหนดไว้ว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาควรมีความรู้ความสามารถอยู่ในลักษณะใด โดยมีจุดเน้นที่เหมือนกันในเรื่องความรู้และความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับศาสตร์วิชาข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับศาสตร์วิชานั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทางปัญญาในเรื่องคิดวิเคราะห์ คิดวิพากษ์ คิดสังเคราะห์ คิดเชิงประยุกต์จากหลักการแนวคิด ทฤษฎีสู่เชิงปฏิบัติตามคำแนะนำและในสถานการณ์ที่ไม่คาดการณ์ และคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะส่วนบุคคลในเรื่อง การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง โดยสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่

คล้ายคลึงกับมาตรฐานผลการเรียนทั้ง 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การศึกษามาตรฐานผลการเรียนรู้ในต่างประเทศ จึงเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นหลักประกันว่าผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ มีคุณสมบัติตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงมาตรฐาน และคุณภาพทางการศึกษาที่มีความใกล้เคียงกับประเทศต่าง ๆ และที่สำคัญคือ แต่ละประเทศควรศึกษาสภาพปัญหาการศึกษาของประเทศตนเป็นหลัก เพราะแต่ละประเทศอาจมีปัจจัยต่าง ๆ หรือการดำเนินงานที่แตกต่างกัน จึงควร ศึกษา และทำความเข้าใจในระบบการศึกษาของประเทศตนเองอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้พัฒนาระบบ การศึกษาได้ตรงจุด และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554)

1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)

การศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาตินี้ ถือเป็นหลักการสำคัญที่ผู้วิจัย กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยศึกษาเอกสารในเรื่อง ของหลักการ เกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ ประกาศที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สต่อไป

1.2.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. 2542 ประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก โดย ดำเนินการศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework - NOF) ของประเทศในกลุ่มระยะแรก ได้แก่ ประเทศอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ ไอร์แลนด์เหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้ กลุ่มสหภาพยุโรป (European Communities, 2008) และนำข้อมูลที่ได้ มาพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของไทย เพื่อใช้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา ให้มีมาตรฐาน สากล โดยสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพสังคม และวัฒนธรรมของประเทศ ซึ่งสามารถ สะท้อนคุณลักษณะของบัณฑิตอันพึงประสงค์ของประเทศไทยได้ โดยแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2552 ใน นามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) โดยผู้วิจัยได้สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไว้ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษาได้นำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยนำหลักการไปพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถผลิตบัณฑิตได้ชัดเจนตามสาขา/สาขาวิชาของตน และสามารถเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิของตนกับระดับต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้จัดทำกลไกเพื่อประกันคุณภาพของบัณฑิตทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก สามารถระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พึงมี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน และสามารถผลิตบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชาได้เท่าเทียมกันในแต่ละสถาบัน (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552; อนุรักษ์ สุทธิจิตต์, 2558; ไพฑูรย์ สีนลรัตน์และคณะ, 2554; ภัทรจิรา บุญเสริมส่ง, 2554; วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554; ศิรารัตน์ สุขชัย, 2553; สุชาดา โสวัตร, 2553) ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ หมวดที่ 1 มาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาคนไทยจึงเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่ต้องปฏิบัติตามหลักการที่พระราชบัญญัติการศึกษาชาติได้กล่าวไว้ โดยมุ่งพัฒนาให้คนไทยมีคุณภาพ และต้องสอดคล้องกับบริบททางการศึกษาของไทยด้วย (นิภา แยมวจิ, 2542)

ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงจัดทำและดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาให้เป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานสากล สามารถเทียบเคียงได้กับสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ และต่างประเทศได้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552; วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติในระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาแล้ว สำหรับในส่วนของระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานยังอยู่ในช่วงการพัฒนา ซึ่งการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาตินั้นจะช่วยผู้เรียน บัณฑิต และสถาบันได้ประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นสิ่งที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละระดับคุณวุฒินั้น ๆ เข้าด้วยกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1) ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualification) คือ ระดับของคุณวุฒิแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการ และความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยแบ่งตามระดับคุณวุฒิได้ 6 ระดับคือ 1) อนุปริญญา 2) ปริญญาตรี 3) ประกาศนียบัตรบัณฑิต 4) ปริญญาโท 5) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และ 6) ปริญญาเอก และระดับคุณวุฒิทั้ง 6 ระดับนี้ มีจุดเน้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญคือ สายวิชาการ เน้นการวิจัยเป็นหลัก และสายวิชาชีพ เน้นความเชี่ยวชาญเชิงอาชีพด้านต่าง ๆ

2) การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้กำหนดไว้ว่าบัณฑิตต้องมีกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สำคัญและคาดหวังไว้อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) 2) ด้านความรู้ (Knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) 6) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Skills) (เพิ่มเติมในบางสาขา/สาขาวิชา) มีเนื้อหาสาระวิชาที่เน้นทักษะการฝึกฝน และปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะปฏิบัติที่ชำนาญ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เพิ่มเติม หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาอื่น ๆ ตามลักษณะ เอกลักษณ์ และความเหมาะสมของสาขาวิชานั้น ๆ ได้ แต่ลักษณะของหลักสูตรอย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (ภาคผนวก ฉ) (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552; อนุรักษ์ สุทธิจิตต์, 2558; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์และคณะ, 2554; ภัทร์ธิดา บุญเสริมส่ง, 2554; วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554; ศิรารัตน์ สุขชัย, 2553; สุชาดา โสวัตร, 2553)

จากการศึกษาในเรื่องมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย พบว่ามีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ, และสิริภักตร์ ศิริโท (2555) ได้สรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของบัณฑิตไทยดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรมและวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยม และการจัดลำดับความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ และบูรณาการได้อย่างสมดุลเหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงานในกลุ่มต่าง ๆ ในครอบครัว และชุมชน

2) ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ รู้หลักและทฤษฎีที่สัมพันธ์กัน ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ที่เรียนในหลักสูตรวิชาชีพมีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุดในระดับแนวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา และการต่อยอดองค์ความรู้ในหลักสูตรที่เตรียมนิสิต/นักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพ นิสิต/นักศึกษาจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลา เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล ค้นหาแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง และประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งที่แตกต่างกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจ สามารถประยุกต์ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้กระบวนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่เป็นประจำได้อย่างเหมาะสม และแยกแยะสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไขปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมทั้งนำเอาความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบต่อสถานการณ์เช่นนั้น

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มที่มีสถานการณ์ไม่ชัดเจน และต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการดำเนินการ แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการความสนใจ และกล่าวถึงปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองรวมทั้งวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** เมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งแล้ว สามารถระบุเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และสื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

ทิสนา แคมมณี (2553) ได้นำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ มาตรฐานผลการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อน

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศิริดา บุรชาติ และคณะ (2554) ได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ โดยนำเสนอมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ในสาขาดนตรีศึกษาตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติดังนี้

1) **ด้านคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูสอนดนตรี

2) **ด้านความรู้** หมายถึง บุรณาการของความรู้ดนตรีศึกษาที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้

2.1) ทักษะดนตรี

- ทักษะพื้นฐานที่สำคัญทั้งในเครื่องมือเอกของตนและทักษะเบื้องต้นของการขับร้อง และบรรเลงเครื่องดนตรีอื่นๆ

- การพัฒนาโสตประสาท ทักษะการขับร้องและการบรรเลงร่วมกันเป็นกลุ่ม

2.2) ทฤษฎีดนตรี

- ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการสร้างงานดนตรี ระบบประสานเสียงทั้งในระบบสากล และระบบของดนตรีไทย

2.3) ประวัติศาสตร์ และวรรณคดีดนตรี

- การจัดระบบการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ดนตรีทั้งของไทยและในระบบสากล

- วรรณคดีสำคัญในยุคต่าง ๆ

2.4) สุนทรียศาสตร์

3) **ด้านทักษะทางปัญญา** หมายถึง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาดนตรีศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการสอนดนตรีศึกษา

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** หมายถึง มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียนดนตรีระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เอาใจใส่ในการรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** หมายถึง มีความไวในการวิเคราะห์สรุปความคิดรวบยอดข้อมูลข่าวสารด้านดนตรีจากผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถสื่อสาร มีดุลยพินิจในการเลือกใช้ และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

6) **ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้** หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

6.1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

6.2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีสำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งที่มีความสามารถพิเศษ ที่มีความสามารถปานกลาง และที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

6.3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกดนตรีศึกษาอย่างบูรณาการ จากการศึกษามาตรฐานผลการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แนวคิด และสรุปประเด็นที่มุ่งเน้นในแต่ละมาตรฐาน โดยนำเสนอเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์และเปรียบเทียบแบบวัดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีของนักศึกษาแต่ละท่าน

มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี / นักการศึกษา	คณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2552	ทีศนา เสงมณี, 2553	ศิริดา บุรชาติ และคณะ, 2554	ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ และสิริภักดิ์ ศรีโท, 2555
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม - มีคุณธรรม จริยธรรมทั้งในส่วนตัว และส่วนรวม - จรรยาบรรณวิชาชีพ	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓
2. ด้านความรู้ - มีองค์ความรู้ในหลัก การและทฤษฎีในสาขา วิชา และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง - สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ - ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการ ต่อยอดองค์ความรู้ได้	✓ ✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓
3. ด้านทักษะทางปัญญา - สามารถวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี - สามารถใช้ทักษะ โดยใช้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพของตน - มีความสามารถในการวิจัยและนวัตกรรม	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ - มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง - แสดงถึงภาวะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม - รับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวคิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีของนักการศึกษาแต่ละท่าน (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี /นักการศึกษา	คณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2552	จิตภาณวัฒน์, 2553	ศิริดา บุรชาติ และคณะ, 2554	ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ ศรเมศร อาร์โสภณพิชฐุ และสิริภัทตร์ ศิริโพ, 2555
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ - คัดเลือก และประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ในการศึกษาหรือแก้ไขปัญหาได้ - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอ ข้อมูลได้ - สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน	√ √ √	√ √ √	√ √	√ √ √
6. ทักษะเฉพาะเพิ่มเติมแต่ละสาขา/สาขาวิชา	-	-	ด้านทักษะการ จัดการเรียนรู้*	-

* มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่เพิ่มเติม หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาอื่น ๆ

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงแนวคิดนักการศึกษาแต่ละท่านที่มีจุดเน้นคล้ายคลึงกันในมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม นักการศึกษาส่วนใหญ่ กำหนดให้ผู้เรียนต้องมีคุณธรรม จริยธรรมทั้งในส่วนตนและส่วนรวม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตันและคณะ (2555) ได้กำหนดประเด็นตรงกับที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดคือ ให้ผู้เรียนมีความรู้ในหลักการ และทฤษฎีในสาขาวิชาของตน และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ได้ มีเพียงศิริดา บุรชาติและคณะ (2554) ที่กำหนดแค่ประเด็นแรกเท่านั้น ด้านทักษะทางปัญญา ไพฑูรย์ สีนลาร์ตันและคณะ (2555) กำหนดประเด็นไว้มากที่สุดคือ ให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี สามารถใช้ทักษะโดยใช้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพของตน และมีความสามารถในการทำวิจัยและนวัตกรรม และน้อยที่สุดคือ ทิศนา ขัมมณี (2553) ที่กำหนดแค่ประเด็นแรกเท่านั้น ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คณะกรรมการการอุดมศึกษา และนักการศึกษาส่วนใหญ่ กำหนดให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง แสดงถึงภาวะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม มีเพียงศิริดา บุรชาติและคณะ (2554) ที่เพิ่มเติมประเด็นในส่วนของผู้เรียนที่รู้จักรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา และนักการศึกษาส่วนใหญ่ กำหนดให้ผู้เรียนสามารถคัดเลือก และประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ในการศึกษาหรือแก้ไขปัญหาได้ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลได้ และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน มีเพียงศิริดา บุรชาติและคณะ (2554) ที่ไม่ได้นำเสนอประเด็นแรก และเพิ่มเติมทักษะเฉพาะในสาขาวิชาของตน

สรุปได้ว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ควรมีลักษณะที่ประกอบไปด้วย มีคุณธรรม จริยธรรมต่อตนเองและส่วนรวม มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีองค์ความรู้ในหลักการและทฤษฎีในสาขาวิชาของตน และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี สามารถใช้ทักษะ โดยใช้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง แสดงถึงภาวะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม คัดเลือก และประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ใน

การศึกษาหรือแก้ไขปัญหาได้ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลได้ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน

มาตรฐานผลการเรียนรู้ สามารถนำมาใช้เป็นหลักการสำหรับการออกแบบลักษณะของหลักสูตร เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในศาสตร์ของตนในลักษณะแบบกว้าง หรือเจาะลึก ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบางส่วนตามที่ผู้ออกแบบหลักสูตรกำหนด ดังนั้นการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่เปรียบเสมือนการเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพ ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะความชำนาญศาสตร์ตามที่บัณฑิตได้จบการศึกษามา ตลอดจนมีความรู้ความสามารถสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

1.2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์สำหรับบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเป็นเกณฑ์มาตรฐานให้สาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ได้จัดทำคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาของตน ซึ่งในปัจจุบันสาขาวิชาดนตรีแจ๊สยังไม่มี การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำเสนอคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในระดับปริญญาตรีเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 4 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อยที่ควรมี	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
1) ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	1) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์ส่วนบุคคล และของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2) ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อน และพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเอง และความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยคำแนะนำ แต่เพียงเล็กน้อย	2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา และข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ
3) ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่าง ๆ	3) สามารถพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดทางธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4) ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้และ	

ตารางที่ 4 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อยที่ควรมี	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
ทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้น ๆ 5) ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่าง ๆ ในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา	4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ 5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพ และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อยที่ควรมีตลอดจนมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนา ประยุกต์ ริเริ่ม และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อื่น ๆ ในระดับสูง ซึ่งสัมพันธ์และสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นต่ำทั้ง 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติดังนี้

รัชวิทย์ เมธิโชติเศรษฐ์ (2543) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง โดยศึกษาคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความผูกพัน ด้านความมีวินัยในตนเอง ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีความต้องการโดยเรียงลำดับจากด้านมากที่สุดไปหาด้านน้อยที่สุด คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความผูกพัน และด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์และคณะ (2555) กล่าวว่าความสำเร็จของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นภาพรวมของการเชื่อมโยงการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม โดยการนำทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเรียนการสอน และการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน (A blending of specification skills) การเรียนการสอนที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Content Knowledge) และการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญและการใช้สารสนเทศ (Expertise and literacies) ประกอบกับระบบสนับสนุนนวัตกรรมมาเชื่อมโยงกัน ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความสามารถไปพร้อมกัน เพื่อส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในอนาคต โดยผู้เรียนจะมี 1) ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลัก 2) สามารถ

ปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐานระดับสูง 3) มีทักษะทางสังคมและการคิดที่สามารถจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อนในสังคมได้

ไพฑูรย์ สีนลารัตย์ (2558) ได้สรุปคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากแนวคิดของนักคิดและนักการอุดมศึกษาไทยออกเป็นกลุ่มปรัชญา 5 กลุ่มด้วยกันดังนี้

1) ปรัชญากลุ่มอุดมคตินิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้จะเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นอุดมคติของมนุษย์ คือ คุณธรรมจริยธรรม โดยเน้นเป็นฐานหลักสำคัญ รวมถึงองค์ประกอบในเรื่องอุดมคติ และความเชื่อต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2) ปรัชญากลุ่มปัญญานิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้จะเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงของความสามารถทางปัญญา และการนำปัญญาไปใช้ได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมเป็นสำคัญ

3) ปรัชญากลุ่มชุมชนนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้จะเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่รู้และเข้าใจชุมชนและสังคมที่ตนอยู่ เข้าใจเหตุผลที่มา สภาพการณ์ และปัญหาของชุมชน มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม

4) ปรัชญากลุ่มปฏิบัตินิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้จะเน้นคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของงาน พร้อมทั้งจะทำงานได้ในสภาพของการเปลี่ยนแปลง โดยมีความรู้พื้นฐานที่ครบถ้วน รอบด้าน เพียงพอ และนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

5) ปรัชญากลุ่มเทคโนโลยีนิยม คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้จะเน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การทำงาน และการพัฒนางานให้ก้าวหน้า ในขณะที่เดียวกันก็สามารถพัฒนา และสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า บัณฑิตที่พึงประสงค์ควรมีคุณลักษณะที่ประกอบไปด้วยความรู้ความสามารถตามสาขา/สาขาวิชาที่ตนจบการศึกษามา เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพ และปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐาน มีทักษะทางสังคม และทักษะการคิดอย่างลุ่มลึก สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ความสามารถในการค้นหา และใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหา ตลอดจนการเลือกใช้วิธี หรือกลไกต่าง ๆ ในการสื่อสารต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเองและต่อสังคม และมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ทักษะทางเทคโนโลยีที่เป็นทักษะสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และความรับผิดชอบต่อ การมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่สถานประกอบการและบริบทสังคมไทยในปัจจุบัน

คาดหวังไว้ โดยลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อาจมุ่งเน้นปฏิบัติตนไปในทิศทางตามปรัชญาข้างต้นที่ตนถนัดโดยมีทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา

1.2.4 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

จากการศึกษามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องศึกษา และทำความเข้าใจอย่างละเอียดในหัวข้อนี้ เนื่องด้วยมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาจะเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานวิจัย และการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งประกอบด้วย 19 หัวข้อ ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552; วันวิสาข์ อยู่ทอง, 2554; ศิรารัตน์ สุขชัย, 2553; สุชาดา โสวัตร, 2553)

ตารางที่ 5 ตารางสรุปแนวทางการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

มาตรฐานคุณวุฒิ	รายละเอียด
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา	ชื่อสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	ให้ระบุชื่อเต็ม และอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา
3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา	ระบุลักษณะสาขา/สาขาวิชา และความเกี่ยวข้องกับสาขา/สาขาวิชาอื่น ๆ (ถ้ามี)
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของระดับคุณวุฒิที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้	ให้ระบุคุณลักษณะ ทักษะ ความรู้ความสามารถของบัณฑิต ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ขั้นต่ำของมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และต้องสะท้อนให้เห็นว่าได้นำมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้
6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	ให้ระบุเฉพาะองค์กรวิชาชีพที่รับรองหลักสูตรตามกฎหมาย
7. โครงสร้างหลักสูตร	ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา	ให้กำหนดปริมาณเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำ เป็นสัดส่วนหรือหน่วยกิตตามลักษณะของแต่ละสาขา/สาขาวิชา
9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	1. กลยุทธ์การสอน กระบวนการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาในสาขา/สาขาวิชา มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้

ตารางที่ 5 ตารางสรุปแนวทางการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ	รายละเอียด
	2. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	ระบบและกลไกการทวนสอบ เพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับสาขา/สาขาวิชา โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เพื่อจัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน
11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้	กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาให้ชัดเจน และกำหนดแนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา
12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	ให้แสดงข้อมูลของคณาจารย์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยให้กำหนดคุณวุฒิคูณสมบัติ และสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาในสาขา/สาขาวิชา
13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	ให้ระบุทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการจัดการที่มีประสิทธิภาพ
14. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์	ให้ระบุแนวทางการพัฒนาคณาจารย์ โดยเฉพาะด้านกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้
15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ให้ระบุตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง และเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
16. การนำมาตราฐานคุณวุฒิระดับสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับ....สาขา/สาขาวิชา....สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตรตามข้อกำหนด 9 ข้อ ที่ระบุในเอกสารแนบท้ายกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TOR).	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพ และมาตรฐานคุณวุฒิตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ เมื่อสถาบัน ฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ 4 ข้อ
18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ	ระบุรายชื่อผู้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ
19. ภาคผนวก (ถ้ามี)	รายละเอียดเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำเสร็จสิ้นแล้ว และบางส่วนกำลังดำเนินการจัดทำอยู่อีกหลายสาขา/สาขาวิชา โดยมีการประกาศไว้ในเว็บไซต์

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่สาขา/สาขาวิชาอื่น ๆ ศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

จากการศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจหลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และได้ข้อมูลในการพัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยขอแนะนำเสนอในลำดับต่อไปภายหลัง

1.3 มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด

1.3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558 โดยปรับปรุงมาจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 เนื่องด้วยบริบททางสังคม ความต้องการของตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการจึงปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลัก สูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558ก) โดยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 นี้ ได้แสดงเจตนารมณ์เพื่อรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชา และวิชาชีพต่าง ๆ อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานทั้งหมด 12 หัวข้อ (ภาคผนวก ข) ผู้วิจัยได้นำเสนอเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 โดยนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	รายละเอียดปี 2558
ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	มีการปรับลักษณะของหลักสูตรให้เหมาะสมต่อสภาพปัจจุบันโดยแบ่งหลักสูตรออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ และหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ 2) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ หรือแบบทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
ระบบการจัดการศึกษา	กำหนดสัดส่วนเทียบเคียงกับการศึกษาภาคปกติ สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้ ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ โดย 1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบ ทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิต ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์โดย 1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิต ระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค
โครงสร้างหลักสูตร	มีการปรับปรุงความหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะที่จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต
จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์	สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษาที่รับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้ เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีอันหลัง กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน

ตารางที่ 6 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	รายละเอียดปี 2558
	กรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น
การประกันคุณภาพของหลักสูตร	ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา และหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม

จากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ทั้งหมด 12 มาตรฐาน พบว่ามีมาตรฐานที่ปรับปรุงเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีการปรับลักษณะของหลักสูตรให้เหมาะสมต่อสภาพปัจจุบัน โดยแบ่งหลักสูตรออกเป็น 2 กลุ่มคือ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ และหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ การปรับโครงสร้างหลักสูตร และยังคงกำกับจำนวนคุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์เพื่อให้ดูแลหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม การประกันคุณภาพของหลักสูตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจน

ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 มากำหนดเป็นกรอบในการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ถึงความเหมือน และความแตกต่างของโครงสร้างหลักสูตร จุดเน้น หรือจุดร่วมในองค์ประกอบ หรือรายวิชาภายในหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สของแต่ละสถาบัน โดยผู้วิจัยให้

ความสำคัญกับประเด็นที่กล่าวถึงในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนางานวิจัยต่อไป นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และการใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 7 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และการใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผู้วิจัย	รายละเอียดงานวิจัย
สุชาดา โสวัตร (2554)	พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษาไทย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ศิริรัตน์ สุขชัย (2554)	นำเสนอแนวทางการพัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรีดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐาน/ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ภัทรธิดา บุญเสริมส่ง (2554)	การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
วันวิสาข์ อยู่ทอง (2555)	นำเสนอแนวทางการพัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ตามกรอบ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศึกษา/มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
Rauduvaite & Lasauskiene (2015)	สมรรถนะครูดนตรีในการสอนระดับปริญญาตรีในสถาบัน Lithuanian ทำการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา 9 คน โดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ European and Lithuanian Qualifications Frameworks เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน 6 ด้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อให้เข้าใจแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษา และศึกษาการจัดการศึกษาในต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับผู้วิจัยได้ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในประเด็นของความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา เพื่อให้สามารถพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สได้ถูกต้องตามหลักการของ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 กำหนดไว้

ตอนที่ 2 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ปัจจุบันสาขาวิชาดนตรีแจ๊สได้รับความนิยม และเป็นตัวเลือกอย่างหนึ่งในการเข้าศึกษาต่อในด้านดนตรี โดยมีมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานครตั้งนี้วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (สมพงษ์ ทองคำ, 2544) ดนตรีแจ๊สเป็นที่รู้จัก และแพร่หลายอย่างมากในส่วนของ การศึกษาดนตรี สำหรับสถาบันข้างต้นเหล่านี้ต่างมีองค์ประกอบที่เหมือนหรือแตกต่างกันไปตามแต่เอกลักษณ์ หรือลักษณะของแต่ละสถาบัน การศึกษาลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระสำคัญของแต่ละสถาบัน จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์สาขาแจ๊สอย่างลึกซึ้ง และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สต่อไป โดยผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

การศึกษาดนตรีแจ๊สในระดับปริญญาตรีจำเป็นต้องศึกษาพื้นฐานต่าง ๆ ทางดนตรี ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะทางด้านดนตรี การเรียนรู้ และรู้จักบทเพลง ประวัติศาสตร์ และทฤษฎี (Fuangaugsom, 2010) นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางดนตรีแจ๊ส ผู้เรียนต้องศึกษาการประพันธ์เพลง ศึกษาและทำความเข้าใจในประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊สอย่างสมบูรณ์ และองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่ควรพัฒนาอย่างลึกซึ้งคือ คีตปฏิภาณ หรือการดันสด (Improvisation) ซึ่งเปรียบเสมือนรากฐาน และลักษณะทางธรรมชาติที่เป็นวัฒนธรรมทางดนตรีแจ๊ส (Gushee, 1994; Warner, 2010)

กิตติธัช สำเภาทอง (2555) ได้กล่าวถึงลักษณะเนื้อหาและหลักสูตรของสถาบันที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศไทยไว้ว่า ได้นำรูปแบบของทางตะวันตกมาเป็นหลักของการเรียนดนตรีแจ๊ส คือ การอิมโพรไวส์ การเรียนวิชาเครื่องเอก (Major Instrument) การเรียนรวมวงดนตรีแจ๊ส (Jazz Ensembles) การเรียนทฤษฎีแจ๊ส (Jazz Theory) โดยมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้แสดงออก และพัฒนาทักษะการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา

ปองภพ สุกิตติวงศ์ (2556) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะคิด ปฏิภาณดนตรีแจ๊สในคีตลักษณ์บลูส์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะคิดปฏิภาณดนตรีแจ๊สในคีตลักษณ์บลูส์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพ โดยสรุปได้ว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสร้างและเชื่อมโยงฐานความรู้ในตัวผู้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ 2) แนวทางการจัดการเรียนการสอนควรครอบคลุมด้านการพัฒนาและเพิ่มพูนฐานความรู้ การเชื่อมโยงระหว่างฐานความรู้ในตัวผู้เรียน การกระตุ้นให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ฐานความรู้ในการสร้างสรรค์คิดปฏิภาณ และการพัฒนาต่อยอดความรู้ด้วยตนเอง

Coker (1989) อธิบายถึงลักษณะผู้ที่จัดการสอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊สว่า เป็นผู้ที่ตระหนักและเข้าใจในศาสตร์ของดนตรีแจ๊สเป็นอย่างดี เนื้อหาการเรียนการสอนมุ่งเน้นพัฒนาทักษะ มีความเต็มใจที่จะอุทิศเวลา และความพยายามฝึกฝนทักษะของตนและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการแสดง มีความคิดสร้างสรรค์สูง รวมทั้งเป็นผู้ที่มีใจรักในเสียงเพลง มีความทุ่มเทให้กับการเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ เช่น สไตล และเทรนด์ของดนตรีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นต้น

อีกทั้งผู้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแจ๊สควรมีหน้าที่สำคัญสามารถแบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้ 1) curriculum work ได้แก่ การออกแบบและการแก้ไขหลักสูตรดนตรีแจ๊ส 2) Class/Rehearsal Preparation ได้แก่ การออกแบบ Course Syllabus การเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน การทบทวนหนังสือใหม่ ๆ 3) Clerical Work ได้แก่ งานธุรการ การเตรียมเอกสารภายในหลักสูตร 4) Counseling ได้แก่ การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน กำหนดนโยบาย หรือกฎกติกาในการส่งงานของนักเรียน 5) Meetings ได้แก่ เข้าร่วม และจัดประชุมทั้งระดับหลักสูตรระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย 6) Calendar Work ได้แก่ การวางแผนการเรียนการสอนในแต่ละวัน 7) Evaluations ได้แก่ การกำหนดการวัดและประเมินผล การให้เกรด การประกันคุณภาพ 8) Publishing ได้แก่ การตีพิมพ์ผลงานวิชาการ การจัดกิจกรรมดนตรีต่อสาธารณชน และ 9) Off-Campus Activities ได้แก่ การจัดแสดงคอนเสิร์ต การจัดเทศกาลดนตรี เป็นต้น

นอกจากนี้การจัดเนื้อหาในหลักสูตรดนตรีแจ๊สของมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งที่มีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยเนื้อหาดังรายละเอียดต่อไปนี้

History of Jazz, Jazz theory (chord/scale nomenclature, chord progression tendencies, and ear-training), Analysis of Jazz Style (transcribing and analyzing

improvised solos), Jazz piano (สำหรับนักเปียโนและไมโซนักเปียโน), Jazz improvisation, Jazz composition (melody and progression writing, study of models), Jazz arranging (small and large ensembles), Junior recital (jazz), Advanced improvisation, Jazz Pedagogy, และ Senior recital (jazz)

นอกเหนือจากเนื้อหาข้างต้นเหล่านี้ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงในขณะจัดการเรียนการสอนในวิชาดนตรีแจ๊สคือ 1) การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการฟัง 2) การปลูกฝังทัศนคติของผู้เรียน 3) การรับฟังนิสัย/กิจวัตรของผู้เรียนแจ๊ส 4) การสอนตามหลักสูตรที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับ García (1993) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนดนตรีแจ๊สไว้ว่า การเรียนการสอนดนตรีแจ๊สที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องศึกษาผ่านศิลปะหลาย ๆ รูปแบบ หลาย ๆ มุมมอง โดยสามารถแยกประเภทการเรียนการสอนดนตรีแจ๊สออกเป็น 8 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การฝึกหู (Ear Training)
- 2) จังหวะ (Rhythm)
- 3) การประพันธ์เพลง/การด้นสด (Composition/Improvisation)
- 4) ประวัติดนตรีแจ๊ส (Jazz History)
- 5) ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส (Jazz Theory)
- 6) คีย์บอร์ดแจ๊ส (Jazz Keyboard)
- 7) ทักษะการบรรเลงที่เฉพาะเครื่องดนตรี (Specific Instrumental Skills)
- 8) ทักษะเฉพาะร้องนำ (Specific Vocal Skills)

2.2 โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในแต่ละประเทศนั้น มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามแต่ละสถาบันจะกำหนด เช่น การกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด การกำหนดหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือก เป็นต้น การสืบค้นข้อมูลโครงสร้างหลักสูตร ลักษณะการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊สจากตำรามีค่อนข้างน้อย ข้อมูลที่สามารถค้นคว้าได้จึงเป็นการสืบค้นทางอิเล็กทรอนิกส์ และข้อมูลที่สืบค้นยังมีเนื้อหาความละเอียดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และสามารถใช้อ้างอิงการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีแจ๊สได้

2.2.1 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยเปิดเป็นสาขาวิชา/แขนง/เอก มีจำนวนทั้งสิ้น 4 สถาบัน โดยคณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้ปรับปรุงหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊สเป็นวิชาเอกและวิชาโทตามความสนใจ และเปิดภายใต้สาขาวิชาการแสดงดนตรี (Music Performance) ผู้วิจัยจึงคัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีแจ๊สเป็นสาขาวิชา/แขนง/เอกเท่านั้น ได้แก่

- 1) แขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต
- 2) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 4) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และโครงสร้างหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง มาเปรียบเทียบกัน โดยแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบพบว่า มหาวิทยาลัยมหิดลมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมากที่สุดคือ 139 หน่วยกิต มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุดคือ ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยรังสิต ระบุจำนวนหน่วยกิตมากที่สุดคือ 32 หน่วยกิต และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ระบุไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้คือ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ มหาวิทยาลัยมหิดลระบุจำนวนหน่วยกิตรวมมากที่สุดคือ 103 หน่วยกิต และจัดนำนักวิชาบังคับไว้ 48 หน่วยกิต ซึ่งน้อยกว่า มหาวิทยาลัยรังสิตที่จัดนำนักวิชาบังคับไว้ 52 หน่วยกิต และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระบุวิชาเลือกไว้มากที่สุดคือ 18 หน่วยกิต หมวดเลือกเสรี มหาวิทยาลัยทั้งสี่แห่งระบุหน่วยกิตไว้เท่ากันตามเกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตรคือ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์มาตรฐาน โครงสร้างหลักสูตรของ สกอ.	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต คณะ ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล- ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จำนวนหน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษา ทั่วไป	จำนวน 32 หน่วยกิต ประกอบด้วย - กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์ 9 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต ประกอบด้วย - กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป 7 หน่วย กิต - กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ 9 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ประกอบด้วย - กลุ่มวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต (กลุ่มวิชาภาษา) - กลุ่มวิชาบังคับเลือก 12 หน่วยกิต (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์, กลุ่มวิชา สังคมศาสตร์, กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์)	จำนวน 30 หน่วยกิต ประกอบด้วย - กลุ่มวิชาภาษา 9 หน่วยกิต - ภาษาไทย 3 หน่วยกิต - ภาษาดังประเทศ 6 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 6 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวน 100 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 42 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาชีพ 58 หน่วยกิต ก. วิชาชีพ-บังคับ 52 หน่วยกิต ข. วิชาชีพ-เลือก 6 หน่วยกิต	จำนวน 103 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาแกนดนตรี 49 หน่วย กิต - กลุ่มวิชาบังคับสาขา 48 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาเลือกดนตรี 6 หน่วย กิต	จำนวน 94 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 28 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาหลักวิชาชีพ 4 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาบังคับ 39 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาบังคับเลือก 8 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	จำนวน 94 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป 18 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาพื้นฐานสาขาวิชา 18 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาเอกเลือก 18 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาเอกดนตรีแจ๊ส 40 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

2.2.2 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีการเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในสถาบันต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่ง Fuanguagsorn (2010) ได้ทำการวิจัยศึกษา เปรียบเทียบหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จาก 5 มหาวิทยาลัยในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ University of North Texas ประเทศสหรัฐอเมริกา Middlesex University ประเทศอังกฤษ The University of Toronto ประเทศแคนาดา The University of Sydney ประเทศออสเตรเลีย และ ประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าโครงสร้างหลักสูตรปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ตั้งแต่คุณสมบัติผู้เรียน เนื้อหาในบางรายวิชา และระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร โดยโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศไทย มีองค์ประกอบเหมือนกันในกลุ่มวิชาสามัญ กลุ่มวิชาดนตรีแจ๊ส กลุ่มวิชาพื้นฐานทางดนตรี และกลุ่มวิชาเลือกเสรี ขณะที่โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศอังกฤษ และ แคนาดา มีองค์ประกอบเหมือนกัน แต่ไม่รวมถึงกลุ่มวิชาสามัญ ดังนั้นการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร สาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศจึงมีความสำคัญ และทำให้ทราบถึงความเหมือน และความต่าง ของแต่ละหลักสูตร อีกทั้งยังได้ข้อมูลสำหรับพัฒนาหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยอีกด้วย

2.2.2.1 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศสหรัฐอเมริกา

จากงานวิจัยของ Fuanguagsorn (2010) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลบางส่วนมาศึกษา โดยการเปรียบเทียบการจัดโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากข้อมูลโครงสร้างหลักสูตรในรูปแบบเอกสารมีค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงค้นคว้าเพิ่มเติม จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเลือกศึกษามหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ไปจนถึงมหาวิทยาลัยที่มีขนาดเล็กตามลำดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย ประกอบไปด้วย

1. University of North Texas (มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่) เปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies
2. University of Northern Colorado (มหาวิทยาลัยขนาดกลาง) เปิดสอนในหลักสูตร Jazz Emphasis
3. Wayne State University (มหาวิทยาลัยขนาดเล็ก) เปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies

4. University of Iowa (มหาวิทยาลัยขนาดเล็ก) เปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies Emphasis

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง โดยมีลักษณะเดียวกับการเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานครดังนี้

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในระดับปริญญาตรีในประเทศสหรัฐอเมริกา

มหาวิทยาลัย	University of North Texas ¹	University of Northern Colorado ²	Wayne State University ³	University of Iowa ⁴
ชื่อหลักสูตร	Bachelor of Music in Jazz Studies	Bachelor of Music - Jazz Emphasis	Bachelor of Music with a concentration in Jazz Studies	Bachelor Music in Performance (Jazz Studies Emphasis)
ระยะเวลาการศึกษา	4 years	4 years	4 years	4 years
หน่วยกิตรวม	139 credits	120 credits	130 credits	138 credits
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	40 credits	58 credits	59 credits	50 credits
หมวดวิชาเฉพาะ - กลุ่มวิชาแกน - กลุ่มวิชาเอกบังคับ (Jazz)	- Music Studies 50 credits - Jazz Studies 40 credits	- Individual Performance 28 credits - Jazz Studies 21 credits	- Piano skills 6 credits - Competency 16 credits - Jazz studies 49 credits	- Music Studies 47 credits - Jazz studies 35 credits
หมวดวิชาเลือกเสรี	9 credits	13 credits	ไม่ระบุ	6 credits

ที่มา : ¹ <http://jazz.unt.edu/dma-performance-jazz-studies>

² <http://arts.unco.edu/music/jazzstudies/documents/bm%20jazz%20studies%202015-16.pdf>

³ http://music.wayne.edu/jazz-studies/jazzst_15_rev.pdf

⁴ http://music.uiowa.edu/files/music/documents/jazz_bm.pdf

จากตารางที่ 9 ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการเปรียบเทียบโดยแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ คือ ชื่อหลักสูตร ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร หน่วยกิตรวม หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มวิชาแกน และกลุ่มวิชาเอกบังคับในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส และหมวดวิชาเลือกเสรี

พบว่ามหาวิทยาลัยทั้งสี่มีชื่อหลักสูตรที่แตกต่างกัน แต่มีระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตรเท่ากัน คือ 4 ปี โดย University of North Texas มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 139 หน่วยกิต และมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุดคือ University of Northern Colorado มีจำนวนหน่วยกิต ทั้งหมด 120 หน่วยกิต หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป Wayne State University มีจำนวนหน่วยกิต มากที่สุด คือ 59 หน่วยกิต และน้อยที่สุดคือ University of North Texas มีเพียง 40 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะในกลุ่มวิชาแกน University of North Texas มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 50 หน่วยกิต และ University of Northern Colorado Colorado มีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุด คือ 28 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอกบังคับในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส Wayne State University มีจำนวนหน่วยกิต มากที่สุด คือ 41 หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุดคือ University of Northern Colorado มี 21 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเลือกเสรี University of Northern Colorado มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 13 หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุดคือ University of Iowa มี 6 หน่วยกิต และ Wayne State University ไม่ได้จัดน้ำหนักให้กับหมวดวิชาเลือกเสรี

2.2.2.2 หลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศอังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และเนเธอร์แลนด์

นอกเหนือจากการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศอังกฤษ ประเทศแคนาดา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศเนเธอร์แลนด์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และเป็นข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรในระดับนานาชาติได้ ได้แก่

1. Middlesex University London ประเทศอังกฤษ โดยเปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies
2. The University of Toronto ประเทศแคนาดา โดยเปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies
3. The University of Sydney ประเทศออสเตรเลีย โดยเปิดสอนในหลักสูตร Jazz Studies
4. Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยเปิดสอนในหลักสูตร Jazz Bachelor

จากการค้นคว้าพบว่า มหาวิทยาลัยบางแห่งมีการระบุจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างออกไป เช่น The University of Toronto ประเทศแคนาดา ระบุหน่วยกิตเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยคำนวณหน่วยกิตในลักษณะอ้างอิงชั่วโมงคือ 1 หน่วยกิต เท่ากับ 15 ชั่วโมง 2 หน่วยกิต เท่ากับ 30 ชั่วโมง เป็นต้น การนำเสนอข้อมูลในส่วนของหน่วยกิตจึงแตกต่างกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และข้อมูลที่ค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากข้อมูลที่เป็นเอกสารมีค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร และนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศอังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และเนเธอร์แลนด์

มหาวิทยาลัย	Middlesex University London in England ¹	The University of Toronto in Canada ²	The University of Sydney in Australia ³	Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts in Netherland ⁴
ชื่อหลักสูตร	Bachelor of Art (Associated Board of the Royal Schools of Music) in Jazz Studies	Bachelor of Music in Jazz Studies	Bachelor of Music in Jazz Studies	Bachelor of Music in Jazz
ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร	3 years	4 years	4 years	4 years
หน่วยกิตรวม	390 credits	23.34 units	192 credits	240 credits
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	60 credits	ไม่ระบุ	6 credits	ไม่ระบุ
หมวดวิชาเฉพาะ - กลุ่มวิชาแกน - กลุ่มวิชาเอกบังคับ (jazz)	- Stylistic Studies 90 credits - Jazz Studies 180 credits	- Music Studies 5 units - Jazz Studies 11.67 units	- Music Studies 6 credits - Jazz Studies 174 credits	- Music Studies and Jazz Studies 230 credits - elective course 10 credits
หมวดวิชาเลือกเสรี	60 credits	6.67 units	6 credits	ไม่ระบุ

ที่มา : ¹ <http://www.mdx.ac.uk/courses/undergraduate/jazz>

² https://www.music.utoronto.ca/docs/faculty_of_music_calendar_2014_15.pdf

³ http://sydney.edu.au/handbooks/conservatorium/undergraduate/b_music_performance_principal_jazz.shtml

⁴ <http://www.ahk.nl/fileadmin/download/conservatorium/studiegids/BachelorJazzStudyGuide2015-2016.pdf>

จากตารางที่ 10 พบว่า The University of Toronto ประเทศแคนาดา มีการระบุหน่วยกิตที่แตกต่างออกไป ผู้วิจัยสามารถเปรียบเทียบรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ได้บางหัวข้อ โดยชื่อหลักสูตรของ The University of Toronto ประเทศแคนาดา The University of Sydney ประเทศออสเตรเลีย และ Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts ประเทศเนเธอร์แลนด์ ระบุไว้เหมือนกันคือ Bachelor of Music in Jazz Studies ส่วนมหาวิทยาลัย Middlesex University London ประเทศอังกฤษ กำหนดชื่อหลักสูตรที่ต่างออกไป ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่กำหนดระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตรไว้เท่ากันคือ 4 ปี มีเพียงมหาวิทยาลัย Middlesex University London ประเทศอังกฤษ ที่กำหนดไว้ 3 ปี รายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ผู้วิจัยไม่สามารถเปรียบเทียบทั้งสามมหาวิทยาลัยได้อย่างชัดเจน แต่สามารถเปรียบเทียบให้เห็นถึงภาพรวมพอสังเขปว่า แต่ละมหาวิทยาลัยกำหนดค่าน้ำหนักของจำนวนหน่วยกิต ใ้มากน้อยอย่างไรบ้างในแต่ละหมวดวิชา

จากการเปรียบเทียบการจัดโครงสร้างหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา และในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศแคนาดา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศเนเธอร์แลนด์ แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยมีจำนวนหน่วยกิต รวมใกล้เคียงกับหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องด้วยหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยได้อ้างอิงหลักสูตรดนตรีแจ๊สจากมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก เช่น การเทียบรายวิชา และเนื้อหาดนตรีแจ๊สจากหลักสูตรของ University of North Texas (ดริน พันธุมโกมล, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2558) และยังศึกษาหลักสูตรดนตรีแจ๊สของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย (วุฒิชัย เลิศสถากิจ, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2558) รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่ มีลักษณะที่มุ่งเน้นในเรื่องทักษะการปฏิบัติ หลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศจะมุ่งเน้นเฉพาะในสายวิชาชีพ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากการกำหนดค่าน้ำหนักหน่วยกิตในรายละเอียดของรายวิชาบังคับสาขาแจ๊สที่มีมากถึง 180 หน่วยกิต และ 174 หน่วยกิต ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ กำหนดให้มีการศึกษาทั่วไป และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีเพียงในประเทศแคนาดา และออสเตรเลียที่ไม่กำหนดหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หรือกำหนดไว้เพียง 6 หน่วยกิตเท่านั้น โดยทุกประเทศกำหนดระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไว้ทั้งหมด 4 ปี มีเพียงในประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดไว้เพียง 3 ปี และหลักสูตรบางแห่งระบุโครงสร้างที่แตกต่างออกไป จึงยากต่อการเปรียบเทียบในภาพรวม

2.3 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

ปัจจุบันหลักสูตรดนตรีแจ๊สในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติขึ้น (มคอ.1) มีเพียงการกำหนดมาตรฐานในประเด็นของ มคอ. 2 - มคอ. 7 และจากประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องปรับปรุงหลักสูตรตาม ประกาศนี้ ให้แล้วเสร็จภายในปีการศึกษา 2560 หรือหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอน และ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สามารถนำข้อมูลมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 มาใช้อ้างอิง ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558ข)

ผู้วิจัยจึงศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และนำ ข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ทั้ง 19 องค์ประกอบ ผู้วิจัยนำเสนอประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ทั้ง 17 องค์ประกอบ ไว้ในภาคผนวก (ภาคผนวก ซ)

2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

เนื่องด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ยังไม่ได้จัดทำขึ้นตามแนวทาง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทำให้ข้อมูลคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ภายในประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง มาวิเคราะห์และนำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบปรัชญา และวัตถุประสงค์ของสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีแจ๊ส

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ.	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปรัชญา และวัตถุประสงค์ มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่ากำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สร้างสรรค้ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการ	ปรัชญา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต มุ่งพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการดนตรี ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์งานดนตรีที่ดีให้แก่สังคม มีความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ทางดนตรีอย่างลึกซึ้ง และมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้ ศึกษภาพในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับกระแสความ	ปรัชญา สร้างนักศึกษา ให้เป็นนักดนตรีและบุคลากรดนตรี ที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ โดยให้ ความ สำ คัญ แก่ ก ร ม มีความสามารถในการปฏิบัติ ดนตรีที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ มีทัศนคติ บุคลิกภาพ และจรรยาบรรณที่พร้อมแก่การ เป็นผู้นำในวงดนตรี วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตบุคลากรดนตรี ที่สามารถปฏิบัติงานตามความถนัดของตนได้ในระดับสูง 2. เพื่อผลิตนักการศึกษา	ปรัชญา ดนตรีเป็นพื้นฐานของการพัฒนามนุษย์ ดังนั้นการศึกษา ดนตรีในฐานะที่เป็นศาสตร์และ ศิลป์ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมไทย วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถทางดุริยางคศาสตร์ สากล 2. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการ ค้นคว้าวิเคราะห์และสังเคราะห์ ความรู้ สามารถใช้ความรู้ความชำนาญ เพื่อเป็นผู้นำในการ สร้างสรรค้ผลงานดุริยางคศิลป์ ภายใต้กรอบคุณธรรมจริยธรรมของสังคม	ปรัชญา ความรู้และจริยธรรมทาง ศิลปกรรม นำความคิดสร้างสรรค์ สู การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีความรู้ ความสามารถทางดุริยางคศาสตร์ สากล 2. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการ ค้นคว้าวิเคราะห์และสังเคราะห์ ความรู้ สามารถใช้ความรู้ความชำนาญ เพื่อเป็นผู้นำในการ สร้างสรรค้ผลงานดุริยางคศิลป์ ภายใต้กรอบคุณธรรมจริยธรรมของสังคม

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรัชญา และวัตถุประสงค์ของสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

<p>เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ.</p>	<p>หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต</p>	<p>หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	<p>หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร</p>	<p>หลักสูตรศิลปการดนตรีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>
<p>พึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรม จรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศไทยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และทัดเทียมมาตรฐานสากล</p>	<p>เปลี่ยนแปลง และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม 2. ส่งเสริมการศึกษาดนตรีในฐานะที่เป็นศาสตร์และศิลป์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านดนตรีสู่สังคม 3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา</p>	<p>อาจารย์ สอนดนตรีที่มีคุณภาพ 3. เพื่อผลิตบัณฑิต ที่มีความสามารถในการทำวิจัยทางวิชาการและผลิตผลงานเขียนทางวิชาการ 4. เพื่อผลิตบุคลากรด้านดนตรีที่มีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ</p>	<p>ความเปลี่ยนแปลงของสังคม และสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่าต่อสังคม 3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาดนตรีแจ๊สในฐานะที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านดนตรีเข้าสู่สังคม</p>	<p>3. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้ใช้คุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนในสังคมไทยอย่างยั่งยืน</p>

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงหลักสูตรดนตรีแจ๊สในมหาวิทยาลัยทั้งสี่แห่งว่า กำหนดจุดมุ่งเน้นในเรื่องของปรัชญาหลัก ๆ สามเรื่องคือ 1) การสร้างและผลิตบุคคลากรทางดนตรีที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูง สามารถเทียบเท่าในระดับนานาชาติได้ 2) การสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน 3) การมีจรรยาบรรณในสายวิชาชีพของตน โดยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรังสิต ระบุรายละเอียดในเรื่องที่ 1 และ 2 ได้ชัดเจน มหาวิทยาลัยมหิดลระบุรายละเอียดในเรื่องที่ 1 และ 3 ได้ชัดเจน มหาวิทยาลัยศิลปากรระบุรายละเอียดในเรื่องที่ 2 ได้ชัดเจน และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระบุรายละเอียดในเรื่องที่ 2 และ 3 ได้ชัดเจน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตที่คล้ายคลึงกันในแต่ละมหาวิทยาลัย

จากการค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ผู้เรียนในหลักสูตรพบว่า

จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, อนุรักษ บัญแจจะ, และสุขนิษฐ์ สะสมสิน (2549) ได้ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสากล พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหน่วยงานและสถานประกอบการธุรกิจด้านดนตรี พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สอน นักศึกษา นักศึกษาฝึกงาน ผู้ควบคุมการฝึกงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงปานกลางว่า ควรลดรายวิชาเลือกและสังเคราะห์เนื้อหาวิชาที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกัน ควรปรับปรุง หลักสูตรบางแขนงวิชาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และข้อคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่มีความต้องการบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ทักษะความรู้ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หลักสูตรดนตรีแจ๊สภายในประเทศจากวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งยังศึกษาโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และเนเธอร์แลนด์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ในเรื่องลักษณะสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 3 กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

การกำหนดแนวทางในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊สนั้น มีเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวกับการระบุแนวทางในการจัดมาตรฐานด้านเนื้อหาสาระ การวัดและการประเมินผล เนื่องจากกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนถึงผู้เรียนในหลักสูตรนั้น ๆ ว่ามีมาตรฐานความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้หรือไม่ และยังเป็นสัดส่วนสำคัญในการประกันคุณภาพของหลักสูตรอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษาประเด็นเรื่องกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่เหมาะสมกับผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ตามที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้

3.1 กลยุทธ์การสอน

คำว่า “กลยุทธ์” หมายถึง วิธีการที่ต้องใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) กลยุทธ์การสอน (Instructional Strategies) คือ วิธีการสอนที่ใช้เทคนิคการสอนมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ หรือขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ (ทิตินา แคมมณี, 2551) โดยมีหลักการเรียนรู้ทักษะกระบวนการดังนี้

1. การได้เห็นกระบวนการศึกษาการกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน ช่วยให้จดจำกระบวนการนั้นได้ดี
2. การได้เห็นหรือมีตัวแบบที่ดี ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน
3. การได้ลองทำตามกระบวนการด้วยตนเอง ช่วยให้จดจำและเข้าใจกระบวนการนั้นมากขึ้น
4. การได้รับความรู้ที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้การกระทำตามกระบวนการมีประสิทธิภาพขึ้น
5. การได้ฝึกใช้กระบวนการนั้นอย่างเพียงพอในสถานการณ์ที่หลากหลาย ช่วยทำให้เกิดเป็นทักษะความชำนาญได้
6. การได้แรงเสริม และข้อมูลป้อนกลับ ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการให้ดีขึ้น

7. กระบวนการ มีหลายประเภท เช่น กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางสังคม และ กระบวนการปฏิบัติ แต่ทุกประเภทจะเกิดเป็นทักษะได้ ต้องอาศัยการดำเนินการ หรือการกระทำ ทั้งสิ้น

ทศนา แคมมณี (2553) ได้นำเสนอกระบวนการเรียนรู้ และการสอนเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ตามที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดแนวทางการสอนที่หลากหลาย และสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับหลักการ เรียนรู้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ข้างต้นในปี 2551 โดยผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาไว้พอสังเขปดังนี้

การเรียนรู้ และการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

การเรียนรู้ในเรื่องคุณธรรมคือสภาวะที่อยู่ภายในจิตใจ มีลักษณะเป็นนามธรรม ส่วน จริยธรรมเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ประพฤติปฏิบัติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงความคิด อาจส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม โดยการใช้การเสริมแรง (reinforcement) การควบคุมกำกับ ตนเอง (self-regulation) และสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวก ทั้งสถานที่ เวลา ทรัพยากร บุคคลแวดล้อม สื่อ และเทคโนโลยีต่าง ๆ

การเรียนรู้ด้านความรู้

การเรียนรู้ในเรื่องของเนื้อหาสาระ และทฤษฎีต่าง ๆ โดยผู้สอนต้องเข้าใจและตระหนักใน ประเด็นที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) ลักษณะ หรือความรู้ของประเภทที่แตกต่างกัน 2) กระบวนการที่ จะเรียนรู้เนื้อหาสาระ หรือข้อความรู้ที่เหมาะสมกับประเภทของความรู้ที่แตกต่างกัน 3) ระดับความ ลึกซึ้งของการเรียนรู้เนื้อหาสาระประเภทต่าง ๆ ดังนั้นการเรียนรู้ในด้านนี้จำเป็นต้องใช้การตีความ การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ การสรุป เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่าน หรือสิ่งที่ได้ฟังมา

การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

เนื่องจากการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจัดเป็นการ เรียนรู้ในลักษณะเดียวกันคือ ในลักษณะที่เป็นทักษะกระบวนการ (Process Skills) การเรียนรู้ของ ผู้เรียนในด้านนี้จะแตกต่างกับการเรียนรู้ในด้านความรู้ ซึ่งผู้เรียนควรเรียนรู้โดยการเห็นการกระทำที่ เป็นลำดับขั้นตอน การดูแบบอย่างที่ถูกต้อง และลองทำตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความชำนาญด้วยตนเอง ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จัดเป็นทักษะที่ใช้ในการดำรงชีวิต

ดังนั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทักษะสำคัญต่าง ๆ คือ เข้าใจในตนเองและผู้อื่น การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทักษะทั้ง 3 ประการนี้จำเป็นต้องใช้การเรียนรู้ในหลาย ๆ ด้าน คือ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข จะใช้ทั้งทักษะกระบวนการทางปัญญา และทักษะกระบวนการปฏิบัติ ทักษะการสื่อสารจะใช้ทั้งทักษะกระบวนการทางปัญญา และทักษะกระบวนการทางสังคม และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะใช้ทั้งทักษะกระบวนการทางปัญญา และทักษะกระบวนการปฏิบัติ

Tyler (2013) ได้กล่าวว่า กลยุทธ์การสอน คือ การสร้างหรือการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning experiences) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยเน้นกลยุทธ์การสอนแบบจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยประสบการณ์แต่ละลักษณะจะส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่หลักการทั่ว ๆ ไปคือ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องมีประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามแต่ละชนิดของพฤติกรรมที่แสดงถึงวัตถุประสงค์นั้น หรืออาจกล่าวได้ว่า ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์หนึ่งข้อที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา วัตถุประสงค์ดังกล่าวจะไม่สามารถบรรลุได้ ถ้าประสบการณ์การเรียนรู้ไม่ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการแก้ปัญหา เป็นความจริงที่ว่า วัตถุประสงค์แต่ละชนิดมีความเชื่อมโยงกัน การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้มีสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือการให้โอกาสผู้เรียนฝึกปฏิบัติพฤติกรรมแต่ละชนิด

2. กิจกรรมและประสบการณ์นั้น ๆ ควรทำให้ผู้เรียนพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ ตัวอย่างเช่น ในกรณีของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาสุขภาพ ผู้สอนไม่เพียงแต่จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาด้านสุขภาพเพียงอย่างเดียว แต่วิธีการแก้ปัญหานั้นผู้เรียนจะต้องมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติด้วย

3. กิจกรรมและประสบการณ์นั้น ๆ ควรอยู่ในข่ายความพอใจที่จะปฏิบัติได้

4. กิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของการเรียนรู้อาจนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงข้อเดียวก็ได้

5. กิจกรรมและประสบการณ์เพียงหนึ่งอย่าง อาจตอบสนองวัตถุประสงค์หลายข้อก็ได้

นอกจากนี้ ยังเน้นเกี่ยวกับการพิจารณาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ว่าต้องคำนึง ถึง 3 สิ่งต่อไปนี้

1. ความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความสัมพันธ์ในแนวตั้ง ในองค์ประกอบหลักของหลักสูตรจากระดับหนึ่งไปยังอีกระดับหนึ่งที่สูงขึ้น เช่น ในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะ ในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อย ๆ และต่อเนื่องกัน

2. การจัดลำดับ (Sequence) หมายถึง ความสัมพันธ์แนวตั้ง ในองค์ประกอบของหลักสูตร จากสิ่งที่ย่างไปสู่สิ่งที่ยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ควรจัดโดยมีการเรียงลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. การบูรณาการ (Integration) หมายถึง ความสัมพันธ์ในแนวนอน ในองค์ประกอบหลักของหลักสูตร จากหัวข้อเนื้อหาหนึ่งไปยังอีกหัวข้อเนื้อหาหนึ่งของรายวิชา หรือรายวิชาหนึ่งไปยังอีกรายวิชาอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพราะจะทำให้มีการสร้างประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้เรียนที่ต้องการไปสู่ขอบเขตของรายละเอียดในแต่ละครั้ง และมีความเป็นไปตามลำดับ ผู้เรียนก็จะสามารถบรรลุความสำเร็จ มีความเข้าใจในแนวคิดการบูรณาการในรายละเอียดใหม่เพิ่มขึ้น

จากข้อมูลข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่อง กลยุทธ์การสอนจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่มีการเรียนการสอนในสาขานดนตรี ได้แก่ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งได้รับการอนุมัติและประกาศใช้จากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเด็นกลยุทธ์การสอน และข้อมูลสำหรับประเด็นการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป โดยผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบตารางเปรียบเทียบกลยุทธ์การสอนดังนี้

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบกลยุทธ์การสอน

กลยุทธ์การสอนสาขาเศรษฐศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์	กลยุทธ์การสอน สาขาศิลปกรรมศาสตร์	กลยุทธ์/แนวทางการจัดการเรียนรู้ (Tyler, 2013)	กลยุทธ์/แนวทางการจัดการเรียนรู้ (ทิตินา แจมเมณี, 2551:2553)
<p>1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics), การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติกร (Interactive action learning), การใช้กรณีศึกษา (Case study), การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู</p> <p>2. ด้านความรู้ การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method), การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้, การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง, การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>3. ด้านทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning), การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning), การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning), การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติกร (Participative learning through action), การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการ</p>	<p>1. จัดให้มีการศึกษาศาสตร์การเรียนรู้ 3 กลุ่ม คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างเสริมรวมทั้งความรู้ด้านคุณค่า กลุ่มความรู้ทั้งสามคุณลักษณะเน้นความรู้ ความ สามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ โดยธรรมชาติของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ได้ โดยเรียนรู้จากโลกภายนอกที่เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ สัมผัสรับรู้ได้จากอายตนะต่าง ๆ และโลกภายนอกที่เป็นความคิดจินตนาการผ่านอารมณ์ ความรู้สึก</p> <p>2. จัดให้มีการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะ ตัว กำหนดประเด็นศึกษา กำหนดแนวทางการค้นคว้าวิจัย นักศึกษาเสนอแนวทางการค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์ วิเคราะห์ของนักศึกษาโดยขึ้นเรียนและของอาจารย์ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสาธิตจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ศึกษา ทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยภาษาต่าง ประเทศ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิชาชีพและสังคม</p>	<p>1. ผู้เรียนต้องมีประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง ผ่านการฝึกปฏิบัติตามแต่ละชนิดของพฤติกรรมที่แสดงถึงวัตถุประสงค์นั้น</p> <p>2. กิจกรรมและประสบการณ์นั้น ๆ ควรทำให้ผู้เรียนพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์</p> <p>3. กิจกรรมและประสบการณ์นั้น ๆ ควรอยู่ในช่วยความพอใจที่จะปฏิบัติตามวัตถุประสงค์</p> <p>4. กิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน ของ การ เรียน รู้ อยู่นำ ไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงข้อเดียวก็ได้</p> <p>5. กิจกรรมและประสบการณ์เพียงหนึ่งอย่าง อาจตอบสนองวัตถุประสงค์หลายข้อก็ได้</p>	<p>1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม การซึมซับ อุดมคติจากสิ่งแวดล้อม โดยการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดี, การเห็นด้วยแบบและการเลียนแบบ, การตระหนักถึงพฤติกรรมของตน และได้รับการวางเงื่อนไขและเสริมแรง, การจัดกิจกรรม ฝึกการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม, การกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์และทำความกระจ่างในคำนิยมของตน, การสอนหลักการทางศาสนาและอบรมปมนิสัย, การฝึกสมาธิ และวิธีสันทนา, การเลือกใช้หลักการสอน รูปแบบการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม, การจัดขั้นตอนการสอนตามกระบวนการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย, การฝึกให้ปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรม คำนิยม และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง, กระตุ้นและฝึกให้พัฒนาตนเอง โดยใช้รูปแบบ วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ , การฝึกให้คิดวิเคราะห์และคิดสะท้อนประสบการณ์ต่าง ๆ , การให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม, การสอนตามสถานการณ์ที่ทันทีทันใด ไม่จำกัดเวลา สถานที่</p> <p>2. ด้านความรู้ แสวงหาแหล่งการเรียนรู้ และข้อมูล, ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลนั้น โดยใช้กระบวนการทางปัญญา, จับหลัก ประเด็นสำคัญ หรือค้นหาองค์ประกอบ ลักษณะเฉพาะที่เป็นแกนสำคัญของเรื่องนั้น, หาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องนั้น, แสวงหา สิ่งเกิดและศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ และลองปฏิบัติ, ตระหนัก รู้ในระบอบการคิดของตน วาง</p>

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบกลยุทธ์การสอน (ต่อ)

กลยุทธ์การสอนสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์	กลยุทธ์การสอน สาขาศิลปกรรมศาสตร์	กลยุทธ์/แนวทางการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ (Tyler, 2013)	กลยุทธ์/แนวทางการจัดการเรียนรู้ (ทิตานา แงมเมณี, 2551:2553)
<p>นำเสนองานวิชาการ, การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking), การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู</p> <p>5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้าน การศึกษาค้นคว้าที่สัมพันธ์, การสืบค้นและนำเสนอ รายงานประเด็นสำคัญด้าน การ ศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ, การเข้าร่วมกิจกรรมเสริม ความเป็นครู</p> <p>6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์ วิชา ฝึกครูก่อนปฏิบัติการในสถานศึกษา, การ ปฏิบัติการสอนเพิ่มเติมเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action), การเข้าร่วมกิจกรรม เสริมความเป็นครู</p>			<p>แผนการทำงานตามเป้าหมาย และควบคุมกับตนเองให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนด</p> <p>3. ด้านทักษะทางปัญญา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สังเกตกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอนที่ต้องการ สอน/ฝึก, การสังเกตกระบวนการต้องมีตัวแบบที่ดี, จัดให้ผู้เรียนลงมือทำ/ดำเนินการตามกระบวนการ ด้วยตนเอง, เสริมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ที่สอน/ฝึก เพื่อช่วยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น, จัดให้ ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้ทักษะกระบวนการนั้น สามารถทำ ได้อย่างชำนาญ, ให้แรงเสริมและข้อมูลป้อนกลับแก่ ผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา, ใน ทักษะ และติดตามผลการปรับปรุงและพัฒนา, ใน การสอนทักษะและกระบวนการต่าง ๆ ต้องให้ทำ และใช้ทักษะนั้น ๆ</p> <p>4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ การเข้าใจตนเองและการเข้าใจ ผู้อื่น, การศึกษาค้นคว้าในการพูด ฟัง ตอบสนอง และ แสดงออกอย่างเหมาะสม, การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีใน การอยู่ร่วมกัน, ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้ นำ และผู้ตามที่ดี ทำงานอย่าง เป็นระบบ ด้วย กระบวนการที่ดี การสร้างทีมงานที่ดี การแก้ปัญหา และจัด, อดความขัดแย้ง โดยใช้การจัดการจัดการ และ</p> <p>5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการเรียนรู้ใน ลักษณะเดียวกันทักษะทางปัญญาและด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>

จากสาระเนื้อหาหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลยุทธ์และแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรศึกษากลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถคัดเลือกกลยุทธ์การสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเนื้อหาสาระและกลยุทธ์ที่ใช้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ทั้งจากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รู้จักคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน และสามารถปรับเปลี่ยนลักษณะและรูปแบบได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อด้วย และเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

3.2 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินเป็นคุณลักษณะที่อยู่ตรงกลางระหว่างการเรียนการสอนและหลักสูตร เป็นคุณลักษณะที่มีอิทธิพลมากที่สุดอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และบรรลุในสิ่งที่เรียน ช่วยพัฒนาประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่การศึกษาที่สูงขึ้น ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงการประเมินมีผลต่อคุณภาพของการเรียนรู้ (Boud & Associates, 2010)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องของการเรียนการสอนย่อมต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนได้เรียนสิ่งใดบ้าง เรียนมากน้อยเพียงใด และได้ตามวัตถุประสงค์ หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ (Tyler, 2013) การวัดและประเมินผลสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท โดยมีความหมายดังนี้ 1) การวัด (Measurement) หมายถึง การวัดโดยใช้เครื่องมือ เพื่อให้ได้จำนวน ปริมาณที่แน่นอนในลักษณะของตัวเลข 2) การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสิน พิจารณา สรุป ประเมินค่าโดยการตีความหมายว่าดีหรือไม่ดีจากการวัด และอาศัยเกณฑ์ (Criteria) ประกอบการตัดสิน และการพิจารณา 3) การประเมิน (Assessment) หมายถึง การวัดและประเมินผลโดยใช้ทั้งการวัด (Measurement) และการประเมินผล (Evaluation) (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555, 2558; ไพศาล หวังพานิช, 2543)

Colwell & Hewitt (2011) กล่าวว่า การประเมินผลทางดนตรีศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนหลักสูตร ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดนตรี คือ ความบันเทิงและกิจกรรมที่มีคุณค่า การเรียนการสอนบางส่วนอยู่นอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอก

ตัวอย่างเช่น รูปแบบดนตรีที่บรรเลงในโบสถ์หรือชุมชน วงดนตรีตามท้องถนน เป็นต้น ดังนั้นนอกจากปัจจัยภายในหลักสูตรแล้ว ผู้สอนจะต้องพิจารณาปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ด้วย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2558) อธิบายถึงองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ของการวัดและประเมินผล ที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่

1) คุณสมบัติของการวัดและประเมินผล มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) เป็นสิ่งที่กำหนดการเลือกสรรเนื้อหาที่เรียนทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบทดสอบในลักษณะต่าง ๆ และความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการกำหนดความคงที่ของการวัดผลนั้น ๆ ว่าไม่แปรเปลี่ยน ทำให้การประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ

2) วิธีการวัดและการประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การประเมินผลในกระบวนการ (Formative Assessment) หมายถึง การประเมินผลในระหว่างการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน และผลการสอนของผู้สอนซึ่งแสดงให้เห็นข้อดีข้อเสียของกระบวนการสอน ผู้สอนสามารถปรับปรุงแก้ไขการสอนได้ในภายหลัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ 2) การประเมินผลหลังกระบวนการ (Summative Assessment) หมายถึง การประเมินผลเพื่อให้เกรดวิชานั้น ๆ เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในวิชาว่าผลของการเรียนอยู่ในระดับใด โดยผลการประเมินที่แสดงออกมา ผู้สอนไม่สามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้ทันที แต่ใช้พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนได้ในครั้งต่อไป

3) ความครบถ้วน การเลือกใช้วิธีการวัดผลหลากหลายรูปแบบ เช่น การวัดผลโดยใช้ข้อทดสอบต่าง ๆ การใช้กิจกรรมเพื่อวัดผลการปฏิบัติ และใช้การสังเกต สัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใด ตามเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้หรือไม่

4) ความสะดวก คำนึงถึงความสะดวก และความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล (Practicality) เพื่อให้ได้ข้อมูลการประเมินผลอย่างครบถ้วน และไม่ลำบากต่อการปฏิบัติการสอน

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาดนตรี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านทักษะ โดยการประเมินผลควรมีความหลากหลายทั้งรูปแบบการประเมินและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน และหลักสูตรได้ในอนาคต

กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมิน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย การประเมิน จากผลการเข้าร่วมกิจกรรม การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน และนำเสนอด้วยวาจา การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การ ประเมินผลจากผลงานที่ได้รับมอบหมายและการนำเสนอ โดยมีการประเมินแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์

กลยุทธ์การประเมินผลด้านทักษะ มีการประเมินผลในด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี โดยใช้การวัดและการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบของการเรียน การสอน ทั้งด้าน ทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะการประเมินผลทักษะดนตรี ต้องประกอบด้วย การประเมินในกระบวนการ การเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถและปรับปรุงการสอนระหว่างเรียนและการ ประเมินผลหลังการเรียนด้วยการประเมินผลการแสดงดนตรีหรือนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ประกอบกับการนำเสนอแฟ้มสะสมงานเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการทางความคิดและทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่าง เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ทำการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งมีลักษณะการประเมินที่ คล้ายกับวิธีการประเมินทักษะดนตรีคือ มีประเมินระหว่างกระบวนการ เพื่อเป็นการตรวจสอบ คุณภาพของผู้เรียน และสามารถให้คำแนะนำ เพื่อนำไปปรับปรุงการทำงาน และมีการประเมินหลัง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ประเมินควรเป็นนายจ้าง สถานประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้จากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาดนตรี ได้แก่ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอใน รูปแบบตารางเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลดังนี้

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ สาขาเศรษฐศาสตร์และศึกษาศาสตร์</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ สาขาศิลปกรรมศาสตร์</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลสาขาดนตรี (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2558)</p>	<p>การประเมินผลทางดนตรีศึกษา (Colwell & Hewitt, 2011)</p>
<p>1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม วัดและประเมินจากผล การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี, วัดและประเมินจากกลุ่ม เพื่อน, วัดและประเมินจากผลงานการมีศึกษา, วัดและ ประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>2. ด้านความรู้ วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้, วัดและประเมินจากผล การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ ความรู้, วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบ วิภาษวิธี, วัดและประเมินจากผลการเรียนรู้ร่วมมือ, วัด และประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็น ครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>3. ด้านทักษะทางปัญญา วัดและประเมินจากผลการ วิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทาง วิชาการ วิชชีพ และทางสังคม, วัดและประเมินจาก ผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่, วัดและ ประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม, วัดและ ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบ ร่วมมือ, วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้ โจทย์, วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้นำในการอภิปรายคำถาม, วัดและ ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>	<p>1. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการ ประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการ ผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การ สอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการ ปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกต พฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>2. เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำ ของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ และ แบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับ การให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบาย การวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การ ประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผล ด้านทักษะ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนดังนี้</p> <p>1. การกำหนดรูปแบบการประเมิน เนื่องจากกาประเมินผลการเรียนรู้มี หลากหลายลักษณะ ทั้งการประเมินจาก ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ รูปแบบการ ประเมินควรมีทั้งการสอบ (Examination) การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)</p> <p>2. การกำหนดสาระการประเมิน เป็นการ กำหนดสาระการประเมิน เพื่อประเมินผล ให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งในส่วนของ ประเมินทฤษฎี และปฏิบัติที่มีระดับเนื้อ หาสาระที่ลึกซึ้ง ยากง่าย หลากหลายกัน ไป</p> <p>3. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ควรมีความหลากหลายสอดคล้องกับ เนื้อหา และพฤติกรรมทางการเรียน การ สอบ เช่น ข้อสอบที่เป็นข้อสอบที่วัดผล ตามเนื้อหา และทักษะที่เรียน (Validity) มีความน่าเชื่อถือ (Reliability) การประเมิน ผลจากการสังเกต การพูดคุย หรือสนทนา การรวบรวมเพิ่มสะสมผลงาน เป็นต้น</p> <p>4. การกำหนดช่วงเวลาในการประเมิน เนื่องจากการประเมินมีหลากหลาย</p>	<p>1. การประเมินดนตรีตั้งศิลปะ ได้แก่ ประเมินความรู้ ที่เป็นจริง (Factual Knowledge) ความฉลาด ทางด้านดนตรี (Musical Discernment) และการ รับรู้ถึงรูปแบบและโครงสร้าง (Recognition of Style and Structure)</p> <p>2. ทักษะการแสดง (Performance Skills) ได้แก่ ทักษะการอ่าน (Reading Skills) และทักษะการฟัง และการรับรู้ทางสายตา (Auditory and Auditory- Visual Skills)</p> <p>3. การสังเกต (Observation)</p> <p>4. การฟัง (Listening)</p> <p>5. เพิ่มสะสมงาน (Portfolios)</p> <p>6. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ลักษณะการสอบ และเครื่องมือสำหรับกระบวนการ วัดและประเมินผลทางดนตรีมีดังนี้</p> <p>1. วัดจากความถนัดทางด้านดนตรี (Measure of Musical Aptitude)</p> <p>2. วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางดนตรี (Measure of Music Achievement)</p> <p>3. วัดจากการบันทึกเสียงและวิดีโอ (Audio and Video Recordings)</p> <p>4. วัดจากความคิดเห็นของผู้เรียน (Student Judges)</p> <p>5. ใช้คอมพิวเตอร์ประเมิน (Computer Assessment) เช่น ระดับเสียง (pitch) และ จังหวะ (rhythm)</p> <p>6. การประกวดหรือเทศกาลดนตรี (Musical Contents or Festivals)</p>

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ต่อ)

<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ สาขาศิลปกรรมศาสตร์</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลสาขาคณะศึกษาศาสตร์ (ณัฐพร สุทธิจิตต์, 2558)</p>	<p>การประเมินผลทางดนตรีศึกษา (Colwell & Hewitt, 2011)</p>
<p>5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วัดและประเมิน จากผลการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงาน ประเด็นสำคัญด้านการศึกษา, วัดและประเมินจากผล การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้าน การศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, วัดและ ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร</p> <p>6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินจาก ผลการมีประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน , วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา, วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความ เป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร</p>		<p>รูปแบบ มีเนื้อหาที่ยากง่ายเป็นขั้นตอน การ กำหนดช่วงเวลาในการประเมินจึงต้อง วางแผนอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนมี เวลาเตรียมตัวสำหรับการประเมิน ใน ท้ายที่สุดการประเมินผู้เรียนถือเป็นสิ่ง สำคัญ โดยสามารถนำมาปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอนของผู้สอนได้ และยัง สะท้อนคุณภาพการสอนของผู้สอนได้ เป็น อย่างดี</p>	<p>7. บทเรียนส่วนตัว (Private Lessons)</p> <p>8. การสัมภาษณ์ผู้เรียน (student interview)</p>

จากตารางสรุปได้ว่า ควรวางแผนดำเนินขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดรูปแบบการประเมิน กำหนดสาระการประเมิน กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และกำหนดช่วงเวลาที่วัดประเมิน การประเมินผลการเรียนรู้สามารถดำเนินได้หลากหลายวิธี แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านทักษะ การประเมินผล การเรียนรู้ นั้น ควรคำนึงถึงพัฒนาการผู้เรียนเป็นหลัก มีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่มตามนโยบาย การวัดผลของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนด โดยผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

3.3 กลยุทธ์การสอน และประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ผู้วิจัยทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนหลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศและในประเทศไทย โดยสรุปได้ดังนี้

Kenny & Gellrich (2002) ได้นำเสนอวิธีการพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ ออกเป็น 2 วิธี คือ 1) การฝึกฝนอย่างรอบคอบและตั้งใจ (Deliberate Practice) เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และส่งผลต่อทักษะการแสดงดนตรี 2) การตระหนักรู้ในความรู้ที่มี

นอกจากการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สัมพันธ์กับวิธีการพัฒนาทักษะการอิมโพรไวส์ข้างต้น สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

- 1) การฝึกฝนฮาร์ดแวร์ ได้แก่ การเรียนรู้โครงสร้าง ทำนอง ทางเดินคอร์ด กุญแจเสียง การวางแผนเสียง แนวเสียงประสาน การประสานของคอร์ด และแนวเบส เป็นต้น
- 2) การฝึกฝนซอฟต์แวร์ ได้แก่ การเรียนรู้กฎและเกณฑ์การสร้างทำนอง การใช้โมทีฟ เป็นต้น
- 3) การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ การฝึกฝนแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
- 4) การเชื่อมโยงระหว่างทักษะการแสดงดนตรี และศิลปะอื่น ๆ
- 5) การเรียนรู้บทเพลงจากต้นฉบับ

ประกอบกับผู้สอนควรเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการแสดงดนตรี แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัยคือ

- 1) ปัจจัยภายใน (Internal factor) เป็นปัจจัยในลักษณะของข้อจำกัดที่ส่งผลต่อทักษะการแสดงดนตรี ได้แก่ ฐานความรู้ (Knowledge Base) สภาวะลื่นไหล (Flow states) การเสี่ยง (Risk

Taking) ทักษะการเคลื่อนไหว (Kinesthesia) สุนทรียภาพ (Aesthetic) และอารมณ์ความรู้สึกทางดนตรี (Musical Emotion) เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก (External factor) เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และส่งผลกระทบต่อแสดงดนตรี ได้แก่ ข้อมูลอ้างอิง (Referents) ตัวแปรขณะแสดง (Performance Variables) เช่น ผู้ชม การได้ยินเสียง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวง

West (2011) ได้สรุปกลยุทธ์การสอนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สไว้ 3 กลยุทธ์คือ

1. การสอนโดยใช้พฤติกรรมผู้สอน (Teacher behaviors) คือ การที่ผู้สอนกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน พร้อมถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ

2. การสอนโดยใช้ประสบการณ์ผู้เรียน (Student experiences) คือ ความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจองค์ประกอบของดนตรี การแยกแยะความแตกต่างของดนตรีแจ๊สในรูปแบบต่างๆ การเล่นเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด การประสานเสียง หรือการแปลความหมายของจังหวะหรือทำนอง

3. การสอนโดยใช้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน (Student social interactions) คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้นำ เข้าใจรูปแบบดนตรีแจ๊สในวัฒนธรรมต่าง ๆ การเรียนรู้จากเพื่อนหรือผู้อื่น

University of West London (2011) นำเสนอการประเมินผลผู้เรียนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส (Jazz performance) ไว้ 2 วิธีคือ

1. การประเมินผลจากความรู้ทางทฤษฎี โดยพิจารณาจาก

1.1 พื้นฐาน (Rudiments) หมายถึง ผู้เรียนต้องมีความรู้ และความเข้าใจในทุกตัวโน้ตของดนตรีและกระบวนการแสดงดนตรี

1.2 การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ผู้เรียนต้องมีความรู้ และความเข้าใจในโครงสร้าง รูปแบบ ระดับเสียง เสียงประสาน ทำนอง และจังหวะ ของเครื่องดนตรี

1.3 ความรู้จากภูมิหลัง (Background knowledge) หมายถึง ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในเครื่องดนตรีเอกของตน

2. การประเมินผลจากความสามารถในการปฏิบัติ โดยพิจารณาจาก

2.1 ทักษะทางเทคนิค (Technical Accomplishment) ได้แก่ ความถูกต้อง คล่องแคล่ว การควบคุมลมหายใจหรือนิ้ว ความมั่นคง คุณภาพของเสียง จังหวะที่เหมาะสม ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดง (ขึ้นอยู่กับเครื่องดนตรี) การตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อกรรมการสอบ

2.2 การแสดงดนตรี (Musicality) ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจที่ส่งผลต่อทักษะการแสดงดนตรีของแต่ละบุคคล เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับของความไวและความสามารถในการผสมผสานการแสดงดนตรี รวมถึงบุคลิกภาพส่วนบุคคลที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับหลากหลายของ รูปแบบดนตรี

2.3 การสื่อสาร (Communication) ได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดบทเพลงหรือการแสดง และการดึงดูดผู้ฟัง

2.4 การนำเสนอ (Presentation) ได้แก่ ความสามารถในการนำเสนอทักษะทางด้านดนตรี และมารยาทในการแสดงคอนเสิร์ต

2.5 การดำเนินงาน (Programming) ได้แก่ ความสมดุล ความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของการดำเนินงาน

Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM) เป็นสถาบันดนตรีที่มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ ก่อตั้งขึ้นในปี 1889 ณ ประเทศอังกฤษ ปัจจุบันที่ได้รับการยอมรับในเรื่องการจัดสอบทางด้านดนตรี และมีผู้เข้าสอบจากทั่วโลกมากกว่า 630,000 คน/ปี จาก 93 ประเทศ ผู้วิจัยจึงศึกษากลยุทธ์ในการประเมินทักษะดนตรีของผู้เรียนในหลักสูตรดนตรีแอสส์ โดยนำเสนอข้อมูลในลักษณะการประเมินทักษะการแสดงดนตรีเป็นกลุ่ม (Group performance) ไว้ดังนี้ (Associated Board of the Royal Schools of Music, 2013) (ภาคผนวก ฉ)

1. ผู้เรียนต้องสามารถควบคุมจังหวะและการวางโน้ตได้ถูกต้อง
2. ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสื่อสาร ศัพท์หรือรูปแบบทางดนตรีได้
3. ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการแสดงและความยืดหยุ่นในการเป็นผู้นำวงได้
4. ผู้เรียนต้องสามารถสร้างหรือจูงใจสมาชิกในวงในการรับผิดชอบหน้าที่ของแต่ละคน
5. ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจและตอบสนองต่อคำชี้แนะของผู้นำวงได้
6. ผู้เรียนต้องมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับสมาชิกในวง
7. ผู้เรียนต้องมีความสมดุล
8. ผู้เรียนต้องมีความแตกต่าง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
9. ผู้เรียนต้องสามารถผสมผสานระหว่างความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันได้

จากการค้นคว้าผู้วิจัยยังไม่พบเอกสาร หรือการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย มีเพียงการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในหลักสูตรดนตรีทั่วไปและศิลปศึกษา ดังตัวอย่างงานวิจัยต่อไปนี้

จารึก ศุภพงศ์ (2546) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี ของโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำหลักสูตร โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและศึกษานิเทศก์ มาให้คำแนะนำ และช่วยเหลือครูผู้สอนในการจัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานก่อนจัดทำหลักสูตร กำหนดจุดประสงค์หลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพทางด้านดนตรี กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมออกเป็น 2 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาไทยและสาขาวิชาสากล กำหนดเกณฑ์วิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนทั้งด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ โดยกำหนดให้ครูผู้สอนวัดผลตามสภาพจริง ใช้หลักสูตร (1) ในด้านการบริหารหลักสูตร คำนึงถึงวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่โดยมุ่งเน้นบรรยากาศ เพื่อให้เหมาะสมกับเรียนวิชาการและทักษะปฏิบัติดนตรี สื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นเครื่องดนตรี ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาที่ประสบในด้านการบริหารหลักสูตรคือ ครูผู้สอนรายวิชาทักษะปฏิบัติมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการใช้หลักสูตร (2) ในด้านการสอน ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการสอนและมีวิธีการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ทางด้านดนตรีโดยตรง จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล วัดผลและประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ปัญหาที่ประสบในด้านการสอนคือ นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติต่างกันมาก จึงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเรียนรู้

อริยพร คุโรตะ (2550) ศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรของหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาในประเทศไทย และตรวจสอบการใช้มาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความเห็นด้วยในระดับมากในด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา การจัดกระบวนการเรียนการสอน และอาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าบัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับมากในด้านทักษะ ความสามารถ ทักษะคิดในการทำงาน และบุคลิกภาพมนุษยสัมพันธ์ แต่ด้านความรู้ เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองของนิสิต นักศึกษามีความคาดหวังในการเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษาในระดับมากทุกด้านคือ

ความรู้ ทักษะความสามารถ และเจตคติคุณธรรม จริยธรรม บัณฑิตที่จบจากหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษามีความพึงพอใจในการเข้าศึกษาในหลักสูตรในระดับปานกลาง ในด้านโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินตนเองเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ส่วนด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและด้านอาจารย์ผู้สอน มีความพึงพอใจในระดับมาก มาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน และ 20 ตัวบ่งชี้คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ตัวบ่งชี้คือ หลักสูตร วิชาเฉพาะทางด้านศิลปะ วิชาเฉพาะทางด้านศิลปศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานที่ 2 ด้านผู้สอน ตัวบ่งชี้คือ มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาศิลปศึกษา การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพศิลปศึกษา และความร่วมมือและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 ด้านผู้เรียน ตัวบ่งชี้คือ เกณฑ์การรับผู้เรียนเข้ามศึกษาในหลักสูตร มีความรู้ในเนื้อหาศิลปะและในบริบทของศิลปศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความสามารถในการเรียนรู้ มีความสามารถในการนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อวางแผนพัฒนาการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม ความสามารถในการประเมินการเรียนการสอน ความสามารถและทักษะการคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และมีคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ คือ การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษา การกำกับ ติดตาม และการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีวิธีการเรียนการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย การทดสอบมาตรฐานหลักสูตรและการสอน ในมาตรฐานที่ 1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา กับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านนี้ทุกตัวบ่งชี้

อภิษฐา เขาวังรัฐ (2555) ศึกษาสภาพการวัดประเมินผลและนำเสนอแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลวิชาชีพบอร์ดพื้นฐานในหลักสูตรดนตรีระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีกลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาบอร์ดพื้นฐาน 11 ท่าน เครื่องมือวิจัยประกอบไปด้วย แบบบันทึกเอกสาร และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติเชิงบรรยายผลการวิจัยพบว่า 1) การวัดและประเมินผลรายวิชาส่วนใหญ่มีความครอบคลุมเนื้อหาทางการเรียนการสอนที่ครบถ้วน แต่ยังขาดเครื่องมือ วิธีการและ เกณฑ์ที่ครอบคลุม

จุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านไม่ว่าจะเป็นการคิดวิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี และจิตพิสัย

2) จากการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาคีย์บอร์ดพื้นฐานจำนวน 11 ท่าน ประกอบกับทฤษฎีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และ ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างราบรื่น (Flow Theory) ของซิกเซนต์มีไฮล์ สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลรายวิชาคีย์บอร์ดพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ และ กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ได้ดังนี้ 1) ควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ ใช้กับสาขาอาชีพของตนเองได้ เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้นในการเรียน 2) วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผล ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค เกณฑ์แบบกว้าง (Holistic rubric) เพื่อความยืดหยุ่นของสถานการณ์การวัดประเมินผล อีกทั้งเพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียน 3) ควรดำเนินการวัดประเมินผลทั้ง 3 ช่วงเวลาคือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียน เพื่อศึกษาถึงพื้นฐาน ความรู้เดิม และพัฒนาการของผู้เรียน (4) การสรุปผลการประเมินขั้นสุดท้ายควรนำเสนอข้อมูลรายละเอียดของระดับคะแนน พร้อมทั้งคำอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาตนเองต่อไปได้ในอนาคต

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลายจากหลักการของนักการศึกษาท่านต่าง ๆ มากำหนดเป็นหลักการสอนในศาสตร์ดนตรีแจ๊ส และสามารถปรับเปลี่ยนลักษณะและรูปแบบได้อย่างเหมาะสม โดยเชื่อมโยงความรู้ทั้งจากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทางดนตรีแจ๊ส รู้จักคิดสร้างสรรค์ วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากความรู้ทางทฤษฎีและความสามารถในการปฏิบัติในลักษณะการประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านทักษะ โดยคำนึงถึงพัฒนาการผู้เรียนเป็นหลัก อิงนโยบายการวัดผลของแต่ละสถาบันกำหนด ตลอดจนผลการเรียนรู้ที่ได้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

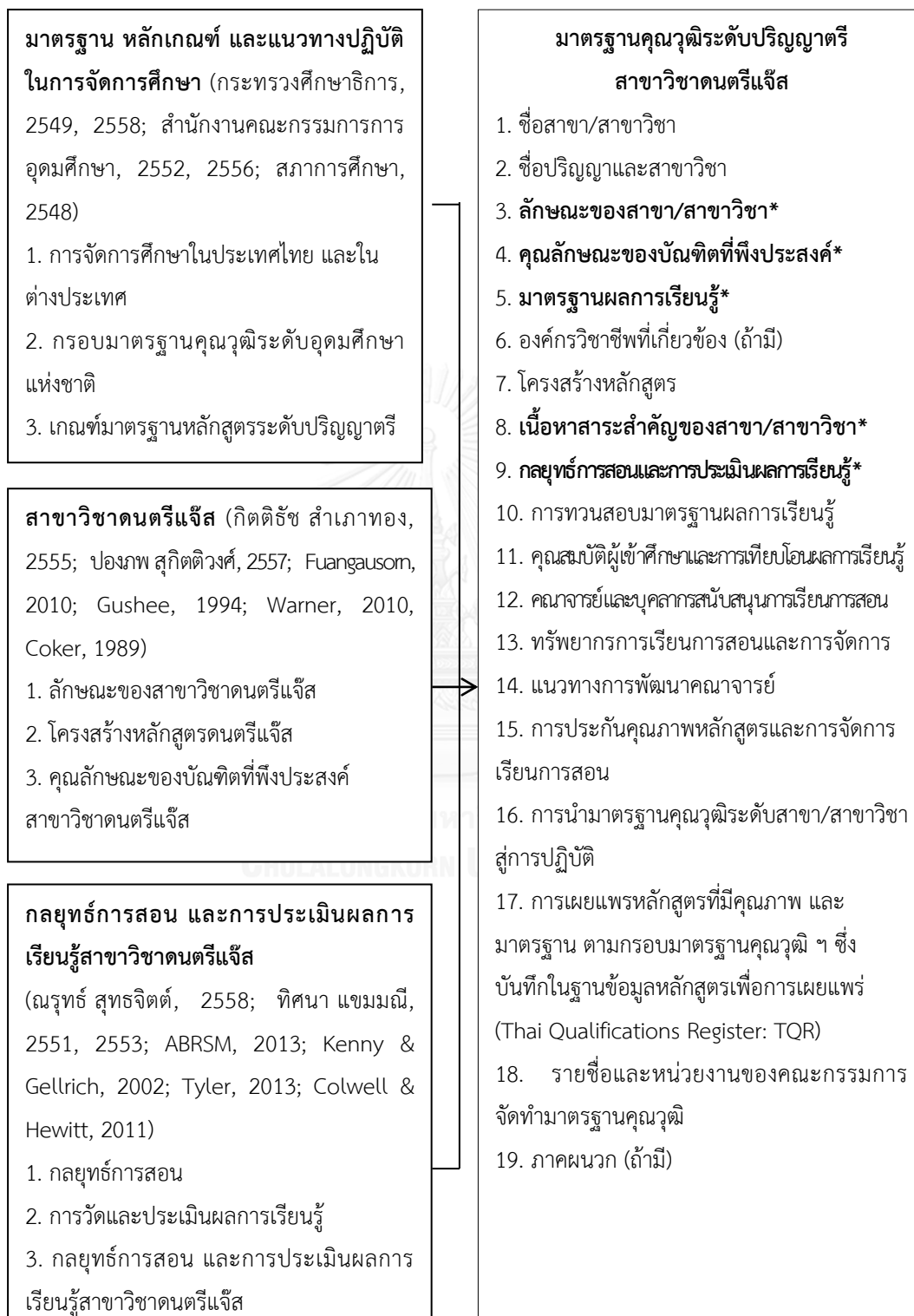
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดรายละเอียดในการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรก คือ มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา ส่วนที่สอง คือ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และส่วนที่สาม คือ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรดนตรีแจ๊ส ดังนี้

มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในประเทศไทย ในส่วนของมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549; สภาการศึกษา, 2548) เพื่อให้เข้าใจในหลักการ ความเชื่อมโยงไปสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาในต่างประเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ และสามารถเทียบเคียงคุณวุฒิซึ่งกันและกันได้กับต่างประเทศ ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ซึ่งประกอบไปด้วย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โครงสร้างและองค์ประกอบ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา เพื่อให้ทราบแนวคิด ข้อกำหนดต่าง ๆ โดยอิงหลักเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558ก) และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558ข) สำหรับพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศ (Fuangaugsorn, 2010) ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และข้อมูลจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ เพื่อความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยได้ศึกษากลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยทั่วไปในระดับปริญญาตรี (Tyler, 2013; อนุชต์ สุทธจิตต์, 2558; ทิศนา แคมมณี, 2551, 2553) และกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (Associated Board of the Royal Schools of Music, 2013; Colwell & Hewitt, 2011; Kenny & Gellrich, 2002) เพื่อนำมาใช้พัฒนาคณาจารย์ให้มี กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยนำเสนอเป็นแผนภาพดังนี้

**การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ**

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1) 19 องค์ประกอบ โดยคำนึงถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพประเภทการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) โดยให้ความสำคัญกับการให้ความหมายและการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งมาจากประสบการณ์ตรงในปรากฏการณ์ที่ศึกษา คือ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ร่วมกับการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) (Guest, MacQueen, & Namey, 2012; เบนญา ยอดดำเนิน-เอ็ดดิกจ์ และ กาญจนา ตั้งชลทิพย์, 2552) และวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วยวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา
2. โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
3. กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

1. การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การสร้างเครื่องมือ
 - แบบวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร
 - แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)
3. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ในประเด็นดังนี้
 - มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา
 - สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
 - กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เดี่ยว (Individual interview)
 - ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิสถาวิชาดนตรีแจ๊ส
 - คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
 - ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
 - ผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
- การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group interview)
- จากนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชา/แขนงดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่ง

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้องและครบถ้วน โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ร่วมกับการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
3. การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
4. การตรวจสอบคุณภาพของเอกสารกับผู้ทรงคุณวุฒิ
5. การปรับปรุง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 4 กรอบวิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง และกรอบการดำเนินงานวิจัย โดยมีหัวข้อดังนี้

1. มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ประกอบไปด้วย มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานการศึกษาในต่างประเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบไปด้วย ความหมาย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และการทวนสอบมาตรฐาน มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ประกอบไปด้วย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

2. สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ประกอบไปด้วย ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊ส และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

3. กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ประกอบไปด้วย กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดกลุ่มประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเชิงคุณภาพไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่ เพียงแต่ต้องคำนึงถึงความเพียงพอของข้อมูล (สุภางค์ จันทวานิช, 2557) ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม และคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 5 คน โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- เป็นศิลปินในด้านดนตรีแจ๊ส หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีแจ๊สภายในมหาวิทยาลัย

2.2 คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่งได้แก่ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งหมด 7 คน

2.3 นิสิต/นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชา/แขนงดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่งได้แก่

- 1) แขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต
- 2) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 4) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล - ดนตรีแจ๊ส คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยคัดเลือกจากสถาบันทั้ง 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น 25 คน

2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ที่มีประสบการณ์ในสายอาชีพนักดนตรีแจ๊ส ไม่น้อยกว่า 5 ปี จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 แห่งได้แก่ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งหมด 6 คน

2.5 ผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกดังนี้

- สถานประกอบการขนาดเล็กที่เกี่ยวข้องกับนิสิต/นักศึกษา หรือบัณฑิตในหลักสูตรแจ๊ส โดยเปิดให้บริการสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 1) ร้าน Brown Sugar
- 2) ร้าน Saxophone pub
- 3) ร้าน Jazz Happens
- 4) บริษัท Sweet records

ผู้วิจัยได้คัดเลือกสถานประกอบการข้างต้นเหล่านี้ เนื่องจากมีการบริหารจัดการขนาดเล็ก จึงมีความใกล้ชิด คลุกคลี กับศิลปินและนักดนตรีแจ๊สโดยตรงมากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

- ผู้ฟังที่ใช้บริการภายในสถานประกอบการทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ร้าน Brown Sugar, ร้าน Saxophone pub, และร้าน Jazz Happens จำนวนแห่งละ 3 คน รวม 9 คน

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจำแนกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์โดยแบ่งกลุ่มตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาดนตรีแจ๊ส จำนวนทั้งหมด 56 คน

ตารางที่ 14 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลส่วนบุคคล	ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ (n=5)		อาจารย์ ประจำ หลักสูตร (n=7)		นิสิต/ นักศึกษา (n=25)		ผู้สำเร็จ การศึกษา (n=6)		ผู้ใช้บัณฑิต			
									สถาน ประกอบ การ (n=4)		ผู้ฟัง (n=9)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
เพศ												
ชาย	5	100	7	100	22	88.0	6	100	4	100	3	33.3
หญิง	0	0	0	0	3	12.0	0	0	0	0	6	66.7
อายุ												
< 25 ปี	0	0	0	0	25	100	0	0	0	0	1	11.1
25-35 ปี	1	20.0	1	14.3	0	0	5	83.3	2	50.0	5	55.6
36-45 ปี	1	20.0	4	57.1	0	0	1	16.7	1	25.0	3	33.3
46-55 ปี	3	60.0	2	28.6	0	0	0	0	1	25.0	0	0
การศึกษา												
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0	0	0	25	100	0	0	0	0	2	22.2
ปริญญาตรี	5	100	1	14.3	0	0	3	50.0	3	75.0	4	44.5
ปริญญาโท	0	0	6	85.7	0	0	3	50.0	1	25.0	2	22.2
ปริญญาเอก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11.1
อาชีพปัจจุบัน												
อ.มหาวิทยาลัย	2	40.0	7	100	0	0	4	66.6	0	0	2	22.2
อ.สถาบันดนตรี	0	0	0	0	0	0	1	16.7	0	0	0	0
นักดนตรีอิสระ	3	60.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ครูดนตรีในรร.	0	0	0	0	0	0	1	16.7	0	0	0	0
พนักงานบริษัท	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	66.7
รับจ้างทั่วไป	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11.1
นักศึกษา	0	0	0	0	25	100	0	0	0	0	0	0
สถานประกอบการ	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100	0	0
สังกัด/สถานที่ ทำงาน (ปัจจุบัน)												
ม.รังสิต	0	0	2	28.6	7	28.0	0	0				
ม.ศิลปากร	0	0	2	28.6	7	28.0	1	16.7	N/A		N/A	
ม.มหิดล	0	0	2	28.6	8	32.0	1	16.7				
มศว.	1	20.0	1	14.3	3	12.0	1	16.7				

ตารางที่ 14 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ (n=5)		อาจารย์ประจำหลักสูตร (n=7)		นิสิต/นักศึกษา (n=25)		ผู้สำเร็จการศึกษา (n=6)		ผู้ใช้บัณฑิต			
									สถานประกอบกิจการ (n=4)		ผู้ฟัง (n=9)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
สังกัด/สถานที่ทำงาน (ปัจจุบัน)												
Brown Sugar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25.0	N/A	
Saxophone	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25.0		
Jazz Happens	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25.0		
อื่น ๆ	4	80.0	0	0	0	0	3	49.9	1	25.0		
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส												
< 1 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N/A	
1-5 ปี	1	20.0	6	85.7	0	0	3	50.0	1	25.0		
6-10 ปี	2	40.0	0	0	0	0	3	50.0	2	50.0		
10 ปีขึ้นไป	2	40.0	1	14.3	0	0	0	0	1	25.0		

จากตารางที่ 14 ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 56 คน แบ่งออกเป็น

1) ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่เป็นศิลปินในด้านดนตรีแจ๊ส หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีแจ๊สในมหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน ทั้งหมดเป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี ร้อยละ 60 มีอาชีพนักดนตรีอิสระ รองลงมาคืออาจารย์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 1-5 ปีและ 6-10 ปี ร้อยละ 40 เท่ากัน

2) คณาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หรืออาจารย์ประจำที่สอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 คน ทั้งหมดเป็นเพศชาย กว่าครึ่งหนึ่งมีอายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 85.6 จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ร้อย 28.6 เท่ากัน) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 1-5 ปี และร้อยละ 14.3 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี

3) นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน ร้อยละ 88.0 เพศชาย และร้อยละ 12.0 เพศหญิง ทั้งหมดมีอายุน้อยกว่า 25 ปี เรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 8 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 คน

4) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่มีประสบการณ์ในสายอาชีพนักดนตรีแจ๊สไม่น้อยกว่า 5 ปี จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน ทั้งหมดเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาตรี ร้อยละ 50.0 เท่ากัน ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ร้อยละ 16.7 เท่ากัน) และอื่น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยจันทรเกษม สถาบันดนตรีส่วนตัว และโรงเรียนเอกชนจำนวน 3 คน มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 1-5 ปี และ 3 คน มี ประสบการณ์ 6-10 ปี

5) ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

5.1) สถานประกอบการขนาดเล็กที่เกี่ยวข้องกับนิสิต/นักศึกษา หรือบัณฑิตในสาขาแจ๊สที่เปิดให้บริการไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 แห่ง ร้าน Brown Sugar 1 คน, ร้าน Saxophone 1 คน, ร้าน Jazz Happens 1 คน, และบริษัท Sweet Record 1 คน ร้อยละ 50 มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 6-10 ปี

5.2) ผู้ฟังดนตรีแจ๊ส จากสถานประกอบการขนาดเล็กที่เกี่ยวข้องกับนิสิต/นักศึกษา หรือบัณฑิตในสาขาแจ๊ส 3 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งหมด 9 คน ร้อยละ 66.7 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 33.3 เป็น เพศชาย ร้อยละ 55.6 มีอายุ 25-35 ปี และร้อยละ 33.3 มีอายุ 36-45 ปี ร้อยละ 44.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานบริษัท (ร้อยละ 66.7)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

ในการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต และรูปแบบของแบบวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร และประเด็นคำถามตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัย

2) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แบบวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยพัฒนาแบบสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ชุด ได้แก่ (ภาคผนวก ข)

- 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
- 2) แบบสัมภาษณ์คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
- 3) แบบสัมภาษณ์นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
- 4) แบบสัมภาษณ์ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส
- 5) แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส

โดยมีขอบเขตในการจัดทำเครื่องมือดังนี้

ตารางที่ 15 การจัดทำเครื่องมือ

ข้อ	องค์ประกอบ	เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง					หมายเหตุ
			ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิต/นักศึกษาหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต	
1	ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
2	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
3	ลักษณะของสาขาวิชา	แบบวิเคราะห์เอกสาร	√	√	-	√	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ
4	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์	√	√	√	√	√	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ
5	มาตรฐานผลการเรียนรู้	แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์	√	√	√	√	√	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ

ตารางที่ 15 การจัดทำเครื่องมือ (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส		เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง					หมายเหตุ
ข้อ	องค์ประกอบ		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิต/นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต	
6	องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
7	โครงสร้างหลักสูตร	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
8	เนื้อหาสาระสำคัญ ในสาขาวิชา	แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์	√	√	√	√	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ
9	กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล การเรียนรู้	แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์	√	√	√	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลไม่เพียงพอ
10	การทบทวนมาตรฐาน ผลการเรียนรู้	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
11	คุณสมบัติของผู้เข้า ศึกษาและการเทียบ โอนผลการเรียนรู้	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
12	คณาจารย์และ บุคลากรสนับสนุน การเรียนการสอน	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
13	ทรัพยากรการเรียนกร สอนและการจัดการ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
14	แนวทางพัฒนาอาจารย์	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
15	การประกันคุณภาพ หลักสูตรและการ เรียนการสอน	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%

ตารางที่ 15 การจัดทำเครื่องมือ (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส		เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง					หมายเหตุ
ข้อ	องค์ประกอบ		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิต/นักศึกษาหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต	
16	การนำมาตรฐาน คุณวุฒิสภาพ/สาขาวิชา สู่การปฏิบัติ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
17	การเผยแพร่หลักสูตรที่มี คุณภาพและ มาตรฐาน	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
18	รายชื่อและหน่วยงาน ของคณะกรรมการการ จัดทำมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญา ตรี สาขา/สาขาวิชา	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%
19	ภาคผนวก	แบบวิเคราะห์เอกสาร	-	-	-	-	-	สืบค้นจากเอกสาร ได้ข้อมูลเกิน 80%

3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจำนวน 5 ชุด โดยอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีแจ๊ส 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีศึกษา 1 ท่าน โดยทุกเครื่องมือได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ซึ่งพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) 3 ระดับ คือ +1 (สอดคล้อง) 0 (ไม่แน่ใจ) และ (-1) ไม่สอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Beaton, Bombardier, Guillemin, & Ferraz, 2000)

3.1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ ค่า IOC รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0 – 1 และค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.79

3.2) แบบสัมภาษณ์คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ ค่า IOC รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.33 – 1 และค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.89

3.3) แบบสัมภาษณ์นิสิต/นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 27 ข้อ ค่า IOC รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.33 – 1 และค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.88

3.4) แบบสัมภาษณ์ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ค่า IOC รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.33 – 1 และค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.90

3.5) แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ ค่า IOC รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1 และค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96

4) ปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

5) นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสาร และจากการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อนำไปพัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามแนวทางการอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจำแนกได้ 2 วิธี คือ

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นจากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทาง และกรอบการดำเนินงานวิจัย โดยมีหัวข้อดังนี้

4.1.1 มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบไปด้วย มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานการศึกษาในต่างประเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบไปด้วย ความหมาย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง

ประสงค์ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ประกอบไปด้วย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

4.1.2 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ประกอบไปด้วย ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊ส และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

4.1.3 กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ประกอบไปด้วย กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เดี่ยว (Individual interview) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group interview) โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.2.1 ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดี่ยว ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชา กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

4.2.2 คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดี่ยว ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

4.2.3 นิสิต/นักศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผลสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

4.2.4 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดี่ยว ในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิชา

ดนตรีแจ๊ส และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

4.2.5 ผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดียว ในประเด็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เพื่อการประกอบอาชีพ

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจัดข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาศึกษาอย่างละเอียด พร้อมจัดระบบหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

5.2 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เดียว และการสัมภาษณ์กลุ่มที่ได้จัดบันทึกไว้ในเครื่องมือสัมภาษณ์ และการบันทึกเสียง มาถอดความ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้ศึกษา

5.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เดียว การสัมภาษณ์กลุ่มมาตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้องและครบถ้วน โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช, 2556) โดยตรวจสอบความถูกต้องและตรงประเด็นจาก 3 เส้า หรือ 3 มุม ถ้าผลสรุปจาก 2 เส้าขึ้นไปตรงกัน ถือว่าผลสรุปนั้นถูกต้องและตรงประเด็น (สุรเชษฐ์ ชีระมณี, 2558) การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลสามารถกระทำได้โดยการรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนตามประเด็นคำถาม ซึ่งถือได้ว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) และความตรงประเด็น (Validity) โดยมีรายละเอียดการตรวจสอบข้อมูลดังนี้

5.3.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) เป็นการชี้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายว่า ข้อมูลที่ได้มาในเรื่องเดียวกันนั้นถูกต้องหรือไม่ ได้แก่ ความเหมือนหรือต่างกันของเวลา สถานที่ และบุคคล

5.3.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) เป็นการชี้วิธีรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน ได้แก่ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ร่วมกับการศึกษาเอกสาร

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลทั้ง 2 ลักษณะนี้กับองค์ประกอบที่ 3 ลักษณะของสาขาวิชา องค์ประกอบที่ 4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ องค์ประกอบที่ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 8 เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา และองค์ประกอบที่ 9 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาข้อมูลในเชิงลึกประกอบการสัมภาษณ์ โดยองค์ประกอบอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอข้อมูลพอสังเขปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

5.4 การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) โดยกำหนดรหัส (Coding) ประเด็นที่สำคัญจากข้อความที่ได้จากการสนทนาและการสัมภาษณ์แบบประโยคต่อประโยค เพื่อให้ได้สาระสำคัญของข้อมูลที่ได้ ทั้งนี้พยายามให้รหัสที่กำหนดขึ้นมาจากข้อความ หรือถ้อยคำที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด

5.5 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.6 ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาสรุปด้วยวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) เพื่อจัดทำร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

5.7 ผู้วิจัยนำร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเอกสาร โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 1 ท่าน
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีแจ๊ส 1 ท่าน
- 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษา 1 ท่าน

5.8 ผู้วิจัยนำข้อมูล แนวคิด และคำแนะนำที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และน่าเชื่อถือ จากนั้นสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดการนำเสนอร่าง และขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (19 องค์กรประกอบ)

ตอนที่ 2 ผลการวิพากษ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ผลการวิจัย)

ตอนที่ 1 ประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (19 องค์กรประกอบ)

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งข้อมูล คือ การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปประเด็นที่ใช้เป็นการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สในรูปแบบตารางและความเรียง โดยนำเสนอเป็นลำดับตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 19 องค์กรประกอบดังนี้

ตารางที่ 16 ตารางแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส		แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
ข้อ	องค์ประกอบ	วิเคราะห์ เอกสาร	สัมภาษณ์				
			ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1	ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ	✓	-	-	-	-	-
2	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	✓	-	-	-	-	-
3	ลักษณะของสาขาวิชา	✓	✓	✓	-	✓	-
4	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	มาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	องค์กรวิชาซีพีที่เกี่ยวข้อง	✓	-	-	-	-	-
7	โครงสร้างหลักสูตร	✓	-	-	-	-	-
8	เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา	✓	✓	✓	✓	✓	-
9	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	-	-
10	การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	-	-	-	-	-
11	คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้	✓	-	-	-	-	-
12	คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	✓	-	-	-	-	-
13	ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	✓	-	-	-	-	-
14	แนวทางพัฒนาอาจารย์	✓	-	-	-	-	-
15	การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน	✓	-	-	-	-	-
16	การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	✓	-	-	-	-	-
17	การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	✓	-	-	-	-	-
18	รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	✓	-	-	-	-	-
19	ภาคผนวก	✓	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 19 องค์ประกอบ โดยกำหนดแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ กำหนดให้องค์ประกอบข้อที่ 3 ลักษณะของสาขาวิชา องค์ประกอบข้อที่ 4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ องค์ประกอบข้อที่ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์ประกอบข้อที่ 8 เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา และองค์ประกอบข้อที่ 9 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ และในองค์ประกอบที่เหลือคือ องค์ประกอบข้อที่ 1 ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ องค์ประกอบข้อที่ 2 ชื่อปริญญาและสาขาวิชา องค์ประกอบข้อที่ 6 องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบข้อที่ 7 โครงสร้างหลักสูตร องค์ประกอบข้อที่ 10 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์ประกอบข้อที่ 11 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ องค์ประกอบข้อที่ 12 คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน องค์ประกอบข้อที่ 13 ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ องค์ประกอบข้อที่ 14 แนวทางพัฒนาอาจารย์ องค์ประกอบข้อที่ 15 การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน องค์ประกอบข้อที่ 16 การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ องค์ประกอบข้อที่ 17 การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน องค์ประกอบข้อที่ 18 รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และองค์ประกอบข้อที่ 19 ภาคผนวก ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการศึกษารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และการค้นคว้าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ทั้งหมด 19 องค์ประกอบ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ประกอบข้อที่ 3, 4, 5, 8, 9 ในเชิงลึก และนำเสนอองค์ประกอบข้ออื่น ๆ พอสังเขปตามขอบเขตของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดไว้แล้วดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1)

1. ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชื่อมาตรฐานคุณวุฒิจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ

วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาระ				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	บัณฑิตศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ 2. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี - ในประเทศไทย - ต่างประเทศ 3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 17 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จากเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ได้แก่ เอกสารหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร และหลักสูตรดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีทั้งในต่างประเทศ จากเอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดของชื่อหลักสูตรดังนี้

ตารางที่ 18 ชื่อหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

สถาบันการศึกษาในประเทศไทยที่เปิดสอน หลักสูตร/แขนง/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส		ชื่อหลักสูตร
ประเทศไทย	มหาวิทยาลัยรังสิต	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต
	วิทยาลัยดนตรี	Bachelor of Music Program
	มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต
	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	Bachelor of Music Program
	มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ดนตรีแจ๊ส
		Bachelor of Music Program in Jazz Studies
ประเทศไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศิลปกรรมศาสตร์	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล
		Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Music
ประเทศ สหรัฐอเมริกา	University of North Texas	Bachelor of Music in Jazz Studies
	University of Northern Colorado	Bachelor of Music - Jazz Emphasis
	Wayne State University	Bachelor of Music with a concentration in Jazz Studies
	University of Iowa	Bachelor Music in Performance (Jazz Studies Emphasis)
ประเทศ อังกฤษ	Middlesex University London in England	Bachelor of Art (Associated Board of the Royal Schools of Music) in Jazz Studies
แคนาดา	The University of Toronto in Canada	Bachelor of Music in Jazz Studies
ออสเตรเลีย	The University of Sydney in Australia	Bachelor of Music in Jazz Studies

ตารางที่ 18 แสดงชื่อหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่เปิดสอน หลักสูตร/แขนง/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส		ชื่อหลักสูตร
เนเธอร์แลนด์	Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts in Netherland	Bachelor of Music in Jazz

จากตารางที่ 18 พบว่า ชื่อหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร/
แขนง/สาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศไทยส่วนใหญ่ระบุชื่อหลักสูตรคือ หลักสูตรดุริยางคศาสตร์
บัณฑิต และในต่างประเทศระบุชื่อหลักสูตรที่แสดงลักษณะสาขาเฉพาะคือ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
Bachelor of Music in Jazz Studies โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ชื่อหลักสูตรข้างต้น ข้อมูลลักษณะ
สาขาวิชาดนตรีแจ๊สในขอบข่ายข้อมูลในบทที่ 2 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรม
ศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน จึงสรุปชื่อสาขาวิชาที่ใช้เป็นชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ คือ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชื่อปริญญาและสาขาวิชาจาก
แหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านชื่อปริญญาและสาขาวิชา

วิเคราะห์เอกสาร	แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์				
	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้เข้าบัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	-	-	-	-	-
2. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ .ศ. 2549	-	-	-	-	-
3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 19 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชื่อปริญญาและสาขาวิชา จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติในแบบ มคอ.1 เรื่องชื่อปริญญาและสาขาวิชา จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 ที่กำหนดมาตรฐานการตั้งชื่อปริญญาไว้ในข้อ 3 ว่า “สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 นี้” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549) และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้แสดงชื่อปริญญาและสาขาวิชาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงชื่อปริญญาและสาขาวิชา

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา
1. มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยดนตรี	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต ดศ.บ.
	Bachelor of Music Program	Bachelor of Music B.M.
2. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต ดศ.บ.
	Bachelor of Music Program	Bachelor of Music B.M.
3. มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดนตรีแจ๊ส) ดศ.บ. (ดนตรีแจ๊ส)
	Bachelor of Music Program in Jazz Studies	Bachelor of Music (Jazz Studies) B. Mus. (Jazz Studies)
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒคณะศิลปกรรมศาสตร์	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ สากล	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) ศป.บ. (ดุริยางคศาสตร์ สากล)
	Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Music	Bachelor of Fine and Applied Arts (Music) B.F.A. (Music)

จากตารางที่ 20 พบว่า ชื่อปริญญาและสาขาวิชาจากสถาบันที่เปิดการเรียนการสอนในประเทศไทยมีทั้งหมด 2 ลักษณะคือ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต และดุริยางคศาสตรบัณฑิต และจากรายละเอียดของแต่ละหลักสูตร ประกอบกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ได้กำหนดสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญาไว้ในกลุ่มของปริญญาวิชาชีพ คือ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพ แต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ กล่าวคือมุ่งเน้นบุคคลให้มีความรู้

ความสามารถทางวิชาชีพในศาสตร์ด้านดนตรี และสามารถสร้างสรรค์งานดนตรีได้ ผู้วิจัยเห็นควรว่าสามารถใช้ชื่อปริญญาและสาขาได้ 2 รูปแบบดังนี้

ชื่อภาษาไทย	1) ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ดนตรีแจ๊ส)
ศป.บ (ดนตรีแจ๊ส)
	2) ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดนตรีแจ๊ส)
ดศ.บ. (ดนตรีแจ๊ส)
ชื่อภาษาอังกฤษ	1) Bachelor of Fine and Applied Arts (Jazz Studies)
B.F.A. (Jazz Studies)
	2) Bachelor of Music (Jazz Studies)
B.M. (Jazz Studies)

3. ลักษณะของสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาวิชาจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านลักษณะของสาขาวิชา

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
<p>1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ</p> <p>2. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในประเทศไทย - ต่างประเทศ <p>3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558</p>	√	√	-	√	-

ตารางที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สจากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่

1) **ข้อมูลจากเอกสาร** ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จากเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย จากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญจากข้อมูลเอกสารเพื่อกำหนดรหัส (Coding) เพื่อเป็นข้อมูลในการสรุปลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ดังนี้

ตารางที่ 22 สรุปลักษณะของสาขาวิชาจากเอกสาร

ข้อมูลเอกสาร	ลักษณะของสาขาวิชาจากแหล่งที่มาต่าง ๆ
ข้อมูลเอกสารจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางปฏิบัติ	ลักษณะของสาขาวิชาต้องมีความเฉพาะเจาะจงตามสาขาวิชา มีความซับซ้อนของเนื้อหาสาระ ระดับสติปัญญาที่ต้องใช้ และปริมาณการเรียนรู้ สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิการศึกษา และแสดงถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ และการประกอบอาชีพ
ข้อมูลเอกสารจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	กลุ่มสาขาตรียางคศิลป์ เป็นสาขาวิชาศิลปะที่ <u>แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง</u> เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาตรียางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาศรีศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ
ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตรตรียางคศาสตร์ สาขาวิชาเอกดนตรีแจ๊ส - มหาวิทยาลัยรังสิต - มหาวิทยาลัยมหิดล - มหาวิทยาลัยศิลปากร	โครงสร้างหลักสูตรตรียางคศาสตร์ สาขาวิชาเอกดนตรีแจ๊สของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศส่วนใหญ่มีเนื้อหาหลักดังนี้ - หมวดวิชาศึกษาทั่วไป <u>ความรู้ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา</u> - <u>หมวดวิชาเฉพาะสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส</u> - วิชาแกนดนตรี (พื้นฐานความรู้ทางดนตรีเบื้องต้น) - กลุ่มวิชาบังคับเลือก (หลักการทางดนตรีแจ๊ส) - กลุ่มวิชาเลือกดนตรี - กลุ่มวิชาเลือกเสรี
ข้อมูลลักษณะสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในบทที่ 2	ความรู้พื้นฐานต่าง ๆ ทางดนตรี ได้แก่ ทักษะทางด้านดนตรี การเรียนรู้และรู้จักบทเพลง ประวัติศาสตร์ ทฤษฎี และการประพันธ์เพลง ความรู้ความเข้าใจหลักในประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส (Jazz History) และคีตปฏิภาณ หรือการด้นสด (Improvisation) การเรียนวิชาเครื่องเอก (Major Instrument) รวมวงดนตรีแจ๊ส (Jazz Ensembles) ทฤษฎีแจ๊ส (Jazz Theory)

2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยยกตัวอย่างข้อมูลการสัมภาษณ์ และขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญจากข้อความสนทนาเพื่อกำหนดรหัส (Coding) ดังนี้

“...ศาสตร์ หรือการเรียนทางดนตรีแจ๊ส คือ การแสดงอารมณ์ออกไปให้คนฟังรู้ว่ากำลังสื่อสารอะไรอยู่ หรือความรู้สึกขณะที่เรากำลังเล่นดนตรีเป็นอย่างไร คล้อยตามกับเราได้อย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการฟังด้วย โดยผู้เล่นต้องรู้และเข้าใจในสิ่งที่เรากำลังเล่น ว่ามันคือสิ่งที่ตัวเราต้องการสื่อสารจริง ๆ หรือไม่ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการฟัง แยกแยะเป็นอย่างดี...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ศาสตร์หลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนที่เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สคือ การทำงานเกี่ยวกับเสียง การสื่อสารจินตนาการ และความหมายผ่านเสียงดนตรี การสร้างผลงานดนตรีผ่านเสียง ตลอดจนการใช้ชีวิตในสายอาชีพดนตรีที่จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการแสดง การเอนเตอร์เทน เพื่อดึงดูดผู้ฟัง...”

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ดนตรีแจ๊สไม่ใช่การแสดงเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส การเรียบเรียงบทเพลงแจ๊ส และการเรียนรู้เกี่ยวกับการอิมโพรไวส์เซชัน (Improvisation) เป็นส่วนสำคัญ และท้ายที่สุด ต้องสามารถควบคุมวงบิกแบนด์ (Big Band) ตลอดจนจบการศึกษา สามารถนำความรู้ไปใช้สอนนักเรียนหรือเรียบเรียงบทเพลง (Arranging) ขึ้นเองได้ เพราะการศึกษาในศาสตร์ดนตรีแจ๊สนี้ คุณต้องมีความรู้ที่ลึกซึ้งและหลากหลาย กล่าวได้ว่า “คุณจะเป็นนักเขียนเพลงที่ดีได้คุณต้องเล่นได้ดีด้วย” และ “เมื่อคุณเล่นได้ดีคุณก็สามารถเขียนเพลงได้ดีเช่นกัน...”

อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...เป็นศาสตร์ หรืองานฝีมือแขนงหนึ่ง ที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งการเล่น การแต่งเพลง และสิ่งอื่น ๆ ที่ทำให้ได้มาซึ่งดนตรีแจ๊ส และเป็นศาสตร์เฉพาะทางที่มีเป้าหมายในตัว เช่น ในแต่ละระดับคุณต้องเล่นได้ ปฏิบัติได้อย่างไร ระดับใด เช่นไรบ้าง เปรียบกับการศึกษาที่ดำเนินอยู่ในกรอบที่กำหนดไว้ชัดเจน ตามสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สอนหรือหลักสูตรกำหนดไว้ขณะศึกษาอยู่ตลอดระยะเวลา 4 ปี เพื่อให้เข้าใจในศาสตร์

แจ๊สอย่างลึกซึ้งก่อน หลังจากจบการศึกษาผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่มีไปค้นคว้าหรือศึกษาเพิ่มเติมในดนตรีแจ๊ส หรือเรื่องอื่น ๆ ได้ตามความสามารถของแต่ละคน...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2559

“...เป็นการศึกษาองค์ความรู้หลักเกี่ยวกับดนตรีแจ๊สอย่างลึกซึ้ง และประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ คือ การนำความรู้ในเรื่องดนตรีแจ๊สไปใช้สอน ถ่ายทอด และศาสตร์ทางมนุษยศาสตร์ คือ การเข้าใจในความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จินตนาการ คุณค่า เปรียบกับที่เราศึกษาสุนทรียทางดนตรี...”

บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...เรียนรู้ที่จะสร้างงานทางดนตรีแจ๊สในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นการแต่งเพลง โดยเน้นในศาสตร์ดนตรีแจ๊สอย่างชัดเจน หรือมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนบนพื้นฐานทางดนตรีแจ๊สไม่ว่าคุณจะมาเล่นดนตรีแนวไหน เช่น ป๊อปแจ๊ส แจ๊สร็อค พิวซ์แจ๊ส...”

บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสาร และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน มี 3 ประการ คือ

- 1) เรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา/มีความเฉพาะเจาะจง คือ มีความรู้พื้นฐานและความรู้เบื้องต้นทางดนตรีต่าง ๆ ได้แก่ ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก การประพันธ์เพลง โสตทักษะ ทักษะคีย์บอร์ด ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก และเทคโนโลยีดนตรีเบื้องต้น และมีขอบเขตขององค์ความรู้หลักทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ คือ มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎีทางดนตรีแจ๊สอย่างลึกซึ้ง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานดนตรีแจ๊ส (Jazz Fundamentals) ทฤษฎีดนตรีแจ๊สและการด้นสด (Jazz Theory and Improvisation) ประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส (Jazz History) การแสดงเดี่ยว (Recital) รวมนวงแจ๊ส (Jazz Ensemble) ทักษะปฏิบัติ เครื่องดนตรีเอก (Jazz Major Instrument) การเรียบเรียงเสียงประสานและประพันธ์ดนตรีแจ๊ส (Jazz Arranging and Composition) เป็นต้น
- 2) มีความรู้ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา คือ มีความรู้พื้นฐานทั่วไปที่เป็นความรู้ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ

ภาษา โดยแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ เพื่อบูรณาการให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพทางสายดนตรีได้อย่างเหมาะสม

3) แสดงออกมาทางสื่อผ่านภาษาเสียง คือ การสื่อสารจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก และความหมายผ่านเสียงดนตรีแจ๊ส

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาวิชาจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์	ผู้บัณฑิต
		1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓
2. มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา						
3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558						

ตารางที่ 23 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่

1) **ข้อมูลจากเอกสาร** ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเอกสารมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ จากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่

2 เพื่อใช้ในการสรุปคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญจากข้อมูลเอกสารเพื่อกำหนดรหัส (Coding) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 24 สรุปคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากเอกสาร

ข้อมูลเอกสาร	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากแหล่งที่มาต่าง ๆ
ข้อมูลเอกสารจากมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - มีกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ มีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตาม <u>ความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม</u> - มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิต <u>มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</u> - มีทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และสังคม - <u>มีคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก</u>
ข้อมูลคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จากเอกสารจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางปฏิบัติ และข้อมูลคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบทที่ 2	<p>คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์</p> <p>เป็นผู้ที่ <u>-มีคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเองและต่อสังคม</u></p> <p><u>-มีความรู้ความสามารถตามสาขาสาขาวิชาที่ตนจบ/การศึกษามา เพื่อสามารถใช้ประกอบอาชีพได้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐาน</u></p> <p>มี <u>-ทักษะการคิดอย่างลุ่มลึก สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้</u></p> <p><u>-มีความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง และทักษะทางสังคม</u></p> <p><u>-มีทักษะทางเทคโนโลยีที่เป็นทักษะสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และตลอดจนการเลือกใช้วิธี หรือกลไกต่าง ๆ ใน แก้ปัญหาการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม</u></p>
ข้อมูลเอกสารจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	<ul style="list-style-type: none"> - <u>มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาชีพทางศิลปะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</u> - <u>มีความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้</u> - <u>มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรีย์ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ</u> - <u>มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม</u> - <u>สามารถนำเสนอแนวความคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางศิลปกรรม</u> - <u>สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี</u> - <u>สามารถแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน</u>

2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน นิสิต/นักศึกษา ในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส และผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 6 คุณลักษณะ และขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญจากข้อความสนทนาเพื่อกำหนดรหัส (Coding) ดังนี้

1) คุณธรรม จริยธรรม

“...ให้เคารพคนอื่นเท่ากับที่เคารพตนเอง และเรื่องอีโก้ที่มีในตัวนักดนตรีแต่ละคน ควรใช้ให้เหมาะสม ที่สำคัญต้องซื่อสัตย์ตรงไปตรงมากับงานที่ทำ และกับเพื่อนร่วมงาน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ในชีวิตจริงการทำงานดนตรีมันคงโยงได้กับเรื่องของปัจจัย เช่น การรับงาน การแบ่งค่าตัว การหักเปอร์เซ็นต์ การจัดสรรเงินให้ถูกต้อง เหมาะสม และผู้ร่วมงานยอมรับได้ และในระหว่างเรียน มีความรับผิดชอบต่อการบ้าน การะงานที่อาจารย์ให้ ตั้งใจเรียน และควรตรงต่อเวลา แต่ความเป็นจริงแล้ว ลักษณะของคนไทยอาจทำไม่ได้อย่างที่ตั้งใจ อาจเป็นเพราะลักษณะของสังคมไทยที่เป็นสังคมอะลุ่มอล่วย ไม่ใช้สังคมแห่งกฎเกณฑ์ หรือเคร่งครัด...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ควรมีคุณธรรมต่อตนเองเป็นลำดับแรก ทั้งเรื่องวินัยเรื่องความตรงต่อเวลาในระหว่างเรียนเดี่ยว กลุ่ม หรือการซ้อมรวมวงทั้งขนาดเล็ก ใหญ่ - การทำการบ้านในการฝึกซ้อม และจริยธรรม คือ การไม่คัดลอกบทเพลงมาตัดแปะเพื่อส่ง ต้องรู้จักคิดสร้างสรรค์ รู้จักถ่อมตัว ไม่โอ้อวดหรือดูถูกผู้อื่น เนื่องจากนักดนตรีจะมีอีโก้ในตัวอยู่ทุกคน”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...การจัดการเวลาของตัวเอง การรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย และสิ่งสำคัญคือ การตรงต่อเวลา เช่น ในสายตาของคนอื่น ๆ นักดนตรีมักมาไม่ตรงตามเวลาที่นัด นัด 10 โมง ก็มา 10 โมงครึ่ง หรือช้าไปอีก ทำให้เป็นค่านิยมที่นักดนตรีถูกคน

รอบข้างมองมาโดยตลอด...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ต้องตรงต่อเวลา ทั้งเข้าเรียนตรงเวลา มีวินัย ความสุภาพ รู้จักมารยาทในเรื่อง วาจา และรู้จักกาลเทศะ เช่น เลือเสื้อผ้า การแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่ ...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...การเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรมการเป็นนักดนตรีอาชีพ จากการปฏิบัติตัวในขณะที่ เรียน เช่น รู้จักมารยาทในการดูคอนเสิร์ต การเข้าห้องฟังเพลง โดยตั้งมั่นว่าควรเป็น นักดนตรีอาชีพที่มีคุณภาพ...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...คนเรารู้จักหวังดีต่อตนเอง และคนอื่น ๆ ผลดีย่อมเกิดกับตัวเราเอง และส่งผล ต่อสำนึกของคน ๆ นั้น หรือพยายามปลูกฝังให้รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกันผ่านงาน กิจกรรมต่าง ๆ ของสาขา และควรแสดงความเมตตาต่อผู้อื่น ๆ เพื่อเรียนรู้ที่จะอยู่ หรือเป็นส่วนหนึ่งในสังคมได้ เป็นทั้งผู้รับและผู้ให้...”

อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2559

“...มีวินัย อดทน โดยเริ่มต้นจากตนเองก่อน และผลลัพธ์ที่ดีจะสะท้อนกลับมาเอง เช่น คุณภาพของงานในฐานะนักดนตรี รู้จักตระหนักถึงข้อเสีย หรือข้อดีของคนที่ได้รับจากผู้อื่น เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมผ่านการทำงานของคุณ...”

อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2559

“...การสำรวจข้อดีของตนจากคำแนะนำของเพื่อน ครู นักดนตรี เพื่อมาปรับปรุง ตนเองให้มากที่สุด มีนิสัยที่เข้ากับทุกคนง่าย ไม่อคติ ไม่แบ่งชนชั้น ไม่อวดความรู้...”

นักศึกษาในกลุ่มที่ 1, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่เรียนรู้ระหว่างการทำงาน จากกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่ง ต้องอาศัยการเข้าอกเข้าใจกัน รับฟังและเรียนรู้สิ่งอื่น ๆ ที่ได้รับเสนอแนะมา...”

นักศึกษาในกลุ่มที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...เป็นความซื่อสัตย์ต่องาน การบ้าน การเข้าเรียน โดยหลัก ๆ มันเป็นเรื่องของ บุคลิกภาพส่วนบุคคล มันไม่ใช่เรื่องที่ต้องสอน แต่เราเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และเราเรียนรู้ได้จากตัวครูเป็นหลัก ขึ้นอยู่กับครูแต่ละท่านจะนำ เป็นแบบอย่างในลักษณะใด ซึ่งถ้าเราเรียนกับอาจารย์ท่านไหนท่านนั้นก็จะเป็น ผู้สอนที่เราซึมซับ...”

บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...การเป็นคนตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อคนรอบข้าง ไม่เอาเปรียบ แต่การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อาจเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางครอบครัวของแต่ละ คน ดังนั้นการปลูกฝังอาจมาจากครอบครัวเป็นสำคัญ...”

บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...ชื่อตรง มีกฎเกณฑ์ มีระเบียบ รู้จักยอมรับ เพราะในฐานะนักดนตรี คนที่ยอมรับ ในตนเองคือคนที่รู้ว่าตนเองกำลังทำอะไร เล่นดนตรีถูกหรือผิด ยอมรับว่าซ้อมไม่ พอ และเพื่อให้รู้ว่าควรพัฒนาต่อไป ...”

บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...สำคัญที่สุด คือการตรงต่อเวลาในฐานะอาชีพนักดนตรีที่ต้องเตรียมตัว เตรียม อุปกรณ์ และความเสมอต้นเสมอปลาย รักษาคุณภาพการแสดงในทุก ๆ ครั้ง...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

“...มีความจริงใจ ทำงานร่วมกันเหมือนพี่น้องเหมือนน้อง และควรคำนึงถึงคุณภาพการแสดงดนตรีที่ควรให้ผู้ฟังได้รับรู้อย่างลึกซึ้ง...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...ต้องตรงเวลา คนฟังเขามารอ มาเสียเงินก็เพราะอยากฟังในช่วงเวลานี้...”

ผู้ฟังคนที่ 5, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่ม ตัวอย่างพบว่า จากเอกสาร และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 25 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน
คุณธรรมจริยธรรม

กำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
ชื่อสัตย์ ชื่อตรง ตรงต่อเวลา การจัดการเวลา มีวินัย อดทน มีกฎเกณฑ์ มีระเบียบ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง และต่อสังคม มีจรรยาบรรณ ไม่คัดลอกผลงาน ถ่อมตัว ไม่โอ้อวด หรือดูถูกผู้อื่น ไม่อคติ ไม่อวดความรู้ ไม่เอาเปรียบ รู้จักมารยาท รู้จักกาลเทศะ รู้จักหวังดีต่อตนเอง และคนอื่น ๆ มีจิตสาธารณะ มีความจริงใจ ตระหนักถึงข้อเสียข้อดีของตน/	“เป็นคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรมของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส” กล่าวคือ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง และผู้อื่น มีวินัย มีระเบียบ เป็นคนตรง ต่อเวลา ทั้งในขณะเรียนและการฝึกซ้อม ชื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่คัดลอก ผลงานของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ทำงานตามที่ได้มอบหมายได้ เรียนรู้ที่จะ ลงมือปฏิบัติเอง มีความจริงใจ รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตสาธารณะ รู้จักถ่อมตน ไม่คิดอวด ไม่โอ้อวด อวดรู้ หรือดูถูกผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ เป็นคน สุภาพรู้จักกาลเทศะ และมารยาท ตระหนักถึงข้อเสียข้อดีของ /ตน ตลอดจนมีจรรยาบรรณในฐานะอาชีพ นักดนตรี

2) ความรู้

“...ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการฟัง สามารถแยกแยะสไตส์และแนวเพลง
 ตลอดจนคุณภาพของบทเพลงที่ฟังได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ความรู้คือสิ่งที่หลักสูตรกำหนดมาแล้ว แต่ความขวนขวายคือสิ่งสำคัญที่สุด...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ควรมีความรู้ให้ครบถ้วนตามที่สถาบันกำหนด และที่สำคัญคือมีความรู้ให้มากที่สุดทุกด้าน เพราะการเรียนรู้นดนตรีไม่มีวันหมด...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...ความรู้เป็นพื้นฐานหลัก อย่างน้อยต้องเข้าใจพื้นฐานดนตรี ต้องไล่ scale major - minor เข้าใจลักษณะของคอร์ด และฮาร์โมนีได้เป็นอย่างดี...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...ความรู้หลักคือเนื้อหาสาระทางดนตรีแจ๊สทั้งการอิมโพรไวส์ การเขียนเพลง และความรู้พื้นฐานคือ การใช้เทคโนโลยีทางดนตรีที่สำคัญ...”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...ครอบคลุมกับทฤษฎี และปฏิบัติในเรื่องการแสดงดนตรีแจ๊ส เรียบเรียงบทเพลงแจ๊ส และเรียนรู้เกี่ยวกับการอิมโพรไวส์ ความรู้พื้นฐานในเรื่องคลาสสิกทั้งหมด...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ต้องมีความรู้ตามหลักวิชาแกนที่หลักสูตรกำหนด...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...มีทักษะที่สามารถนำความรู้ที่เรียน หรือที่ศึกษาเพิ่มเติม ไปใช้ได้ตามสถานการณ์จริง อย่างอัตโนมัติ...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...วิชาการต้องเข้มข้น เปรียบได้กับการเรียนเลขคณิต ๑ นี้เอง มันคือเหตุและผลที่มีข้อสรุป เป็นลำดับขั้นตอน กระบวนการที่ชัดเจน ...”

อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2559

“...ต้องมีความรู้และพื้นฐานในศาสตร์ของตนในระดับดี เพราะความรู้ก็มีมาตรฐานอยู่แล้วตามที่หลักสูตรกำหนดไว้...”

อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2559

“...ทักษะด้านดนตรีแจ๊สต้องถูกต้องครบถ้วน แต่บางอย่างมันจำเป็นต้องใช้เวลาในการตกตะกอน...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ความรู้ความเข้าใจของแต่ละคนไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั้น ว่าสามารถเรียนรู้ได้มากหรือน้อย อาจจะช้าหรือเร็วแล้วแต่คน แต่ทุกคนต้องมีในระดับหนึ่ง...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...มีความรู้ในระดับที่สามารถตอบสนองต่อตนเองได้ว่ากำลังเล่นหรือทำอะไรอยู่...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...ต้องมีความรู้ด้านดนตรีที่ดี จนถึงมีความสามารถการเล่นในระดับสูง และต้องเป็นการเล่นแจ๊สจริง ๆ ไม่ใช่กลุ่มคนที่พยายามเล่น...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

“...เขาก็ต้องมีความรู้ เป็นนักดนตรีก็ต้องรู้เรื่องดนตรี รู้ว่าเพลงที่จะเล่นคืออะไร โน้ตอะไร ต้องแยกให้ออก...”

ผู้ฟังคนที่ 1 และ 2, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสาร และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 26 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน
ความรู้

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
ความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน ความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ ความรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด ความรู้พื้นฐานดนตรีภาคทฤษฎี และ ปฏิบัติ เนื้อหาสาระทางดนตรีแจ๊สภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนา ตนเอง	“เป็นคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านความรู้ของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส” กล่าวคือ ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน ศาสตร์ทางด้านดนตรี ทั้งความรู้พื้นฐาน ดนตรี และความรู้หลักในเรื่องดนตรีแจ๊ส ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ได้แก่ หลักการสำคัญต่าง ๆ ทางดนตรีแจ๊ส ทั้ง ทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทาง ดนตรี การประพันธ์เพลง การพัฒนาโสต ทักษะ เทคโนโลยีดนตรี และมีความรู้ ทางดนตรีอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง เช่น ศาสตร์การแสดง และธุรกิจ ทางดนตรีเทคโนโลยีดนตรี เป็นต้น

3) ทักษะทางปัญญา

“...นอกจากมีความรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรแล้ว ต้องคิดเป็น สร้างสรรค์งานที่แตกต่างจากคนอื่นได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ควรมีระดับความคิดให้ถูกต้อง ครบถ้วนในด้านดนตรี เพราะจะทำให้รู้ระดับความสามารถของตัวเองมากที่สุด ว่าอยู่ในระดับไหน จะได้ปรับปรุงแก้ไขได้...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ต้องมีไอ้โก้ในตัวเอง ไอ้โก้คือการทำตัวเองให้แตกต่างมีเอกลักษณ์ สร้างผลงานของตัวเอง หาจุดเด่นของตัวเอง...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...ขั้นสุดท้ายคือการสังเคราะห์ออกมาใหม่ คือ การเขียนเพลง การเรียบเรียง ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงกระบวนการคิดในระดับสูงที่เชื่อมโยงความรู้ในหลาย ๆ เรื่องเข้าด้วยกัน...”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...ต้องมีกระบวนการคิดที่สมเหตุสมผล เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ต้องใช้การคิดในระดับหนึ่งที่ใช้แค่แยกแยะได้...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ควรมีในระดับที่ดี แต่ในความเป็นจริง เด็กมีการคิดแค่ระดับหนึ่ง เพราะพื้นฐานของเด็กไทยคือเน้นจำ ท่อง ระบบที่มีมาปลูกฝังเด็กให้รู้จักแค่การถูกป้อนข้อมูล ไม่ค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สั่ง...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...คิดเป็นระบบ แยกแยะ เชื่อมโยงได้ในระดับสูง คือ การคิดในทางดนตรีที่จำกัดรูปแบบการอิมโพรไวส์ในทุก ๆ จังหวะ เปรียบเหมือนไม่ใช่ศาสตร์ดนตรี จนกว่าความคิดจะสัมพันธ์กับทักษะได้ ถึงจะค่อย ๆ ผ่อนคลายลงในตอนท้าย...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...คิดอย่างเป็นระบบ เข้าใจในศาสตร์ และเพิ่มเติมกระบวนการคิดที่เหมาะสมต่อการใช้ชีวิต ต้องมีระดับการคิดในระดับสูง เพราะต้องใช้ในการวิเคราะห์คอร์ดเพื่อให้รู้หลักการอิมโพรไวส์ มันก็คือการวิเคราะห์ สังเคราะห์...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...คิดได้หลากหลาย รอบด้านมากกว่าผู้อื่น ๆ ในรูปแบบที่ซับซ้อน แต่อาจไม่เป็นระบบ...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...วิเคราะห์รูปแบบของงาน และสามารถเล่นดนตรีได้อย่างเหมาะสมกับงานหรือสไตล์งานนั้น ๆ มีความเป็นผู้นำในวงดนตรี สร้างงานที่เป็นมาตรฐานที่สามารถเผยแพร่ในระดับสากลให้ได้...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...ก็ไม่ว่าจะเป็นนักดนตรีต้องเรียนเก่งไหม ก็คงเหมือนวิชาชีพอื่น ๆ ที่ต้องคิดเป็นว่าอะไรควรพูด หรือไม่ควรพูดเวลาอยู่บนเวที และรู้จักดึงดูตลกค้าอย่างไร...”

ผู้ฟังคนที่ 2, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

“...ต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ คิดได้เร็วๆ เช่น เวลาลูกค้าขอเพลงก็ต้องเล่นได้ไม่อย่างนั้นลูกค้าก็ไม่ติด ไม่อยากมาฟัง...”

ผู้ฟังคนที่ 8, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสารและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางปัญญาของผู้เรียนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 27 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะทางปัญญา

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
มีทักษะการคิดที่เป็นระบบ สามารถแยกแยะได้ ทักษะการคิดอย่างลุ่มลึก สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงความรู้ได้ในระดับสูง เชื่อมโยงความรู้ในหลาย ๆ เรื่องเข้าด้วยกัน มีระดับความคิดที่ถูกต้อง ครบถ้วนในด้านดนตรี กระบวนการคิดที่สมเหตุสมผล สร้างสรรค์ผลงานออกมาใหม่ สามารถแก้ไขเฉพาะหน้าได้ มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถประเมินคุณค่าได้	“เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะทางปัญญาของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส” กล่าวคือ ผู้เรียนต้องมีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ คิดอย่างลุ่มลึกในลักษณะของการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะความรู้ ออกเป็นส่วน ๆ สามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันได้ในระดับสูง ทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทางดนตรี การประพันธ์เพลง เทคโนโลยีดนตรี และนำความรู้ที่มีมาประยุกต์หรือสร้างสรรค์ผลงานบนหลักการทางดนตรีแจ๊ส มีทักษะและกระบวนการในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถประเมินคุณค่าผลงานทางดนตรีได้

4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

“...การทำงานทั้งเดี่ยวและกลุ่มต้องรู้ตนเอง และรู้เพื่อนรู้หนัก เข้าใจคนอื่น สามารถดึงความสามารถผู้อื่นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ควรมีความสามารถทั้งการทำงานเดี่ยวและกลุ่ม แต่ควรจะรับผิดชอบตัวเองให้ดีที่สุดก่อน และการทำงานกลุ่มจะออกมาดีเอง...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...พวกนักดนตรีโลกส่วนตัวสูง ไม่ออกไปไหน อยู่แต่ในโลกตนเอง ต้องออกไปหาโลกใหม่ ไปเล่นกับคนอื่น ๆ แล้วจะเรียนรู้การปรับตัว การอยู่กับคนอื่น ๆ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...การทำงานเดี่ยวต้องดีมีความถูกต้องชัดเจนในตัว การทำงานกลุ่มคือสิ่งสำคัญ เพราะในการเรียนจะต้องทำรีไซเทอล ต้องจัดการซ่อมให้ราบรื่น การวางกำหนดการ การเขียนตารางการแสดง บริหารเวลาในการซ่อม การจัดสถานที่ (ไฟ เครื่องเสียง อัฒวีดีโอ ทำโปสเตอร์) ...”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...สามารถจัดกลุ่ม รูปแบบการเล่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ทำงานได้ดี จัดการเรื่องส่วนตัวได้ก็จะส่งผลต่อกลุ่ม แต่ส่วนใหญ่เด็กทำได้ดี แต่ยังไม่เรียบร้อย...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...การทำงานเดี่ยวต้องดี (แต่ขึ้นอยู่กับบุคคล) การทำงานกลุ่มจะบริหารได้ดีกับกลุ่มเล็ก แต่กลุ่มใหญ่ ๆ นี้ยังแย่อยู่ในความเป็นจริง โดยเฉพาะเรื่องของเวลาที่ต้อง

รวมกลุ่ม ซึ่งบางคนมีความรับผิดชอบมากก็มาตรงเวลาทำเต็มที่ บางคนมาสายและไม่ตั้งใจช่วยเท่าที่ควร ดิตเล่น...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...ต้องมีคุณภาพสูงในการเล่นคนเดียวและเล่นกับวงได้ดี เพราะการเรียนดนตรีแจ๊ส ไม่มีใครเล่นคนเดียว จะเล่นเป็นวงตลอดและมีหลายเครื่องดนตรีประกอบหลายชิ้น ดังนั้นความรับผิดชอบส่วนตัวจึงสำคัญ การฝึกฝน การซ้อมจึงควรมีเฉพาะบุคคลก่อน...”

อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2559

“...มีการทำงานในลักษณะร่วมกันหลายส่วน จึงทำงานได้ดี ทำงานร่วมกับชมรม รับงานภายนอกและงานของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีทักษะการทำงานอย่างแท้จริง...”

อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...การประสานงานกับนักดนตรีด้วยกันคือสิ่งสำคัญเพื่อให้การแสดงสัมฤทธิ์ผล...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคณะที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ต้องสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคณะที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...การทำงานกลุ่มต้องดี สามารถนำเสนอ สื่อสารได้ดี และทำให้ผู้อื่นเข้าใจ...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคณะที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...มีนิสัยที่เข้ากับทุกคนง่าย ไม่อคติ ไม่แบ่งชนชั้น ไม่อวดความรู้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากที่สุด รู้จักประนีประนอม พุดคุยทำความเข้าใจ ตั้งใจทำงานให้มากที่สุด ทำงานที่ต้องทำตามรูปแบบของงาน ไม่ใช่ยึดตามอารมณ์ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น...”

นักศึกษากลุ่มที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...ตรงต่อเวลา มีความจริงใจต่อกันกับผู้ร่วมงาน ควรมีความเป็นผู้นำ ทำงานในรูปแบบมืออาชีพ คำนึงถึงคุณภาพของการแสดง และรู้วิธีดึงดูดลูกค้า...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...สามารถเอนเตอร์เทนลูกค้าได้ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่สำคัญคุณคือจุดขายอย่างหนึ่งของร้าน...”

ผู้ฟังคนที่ 5 และ 6, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสารและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของผู้เรียนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 28 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
รับผิดชอบตัวเอง	“เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส”
จัดการเรื่องส่วนตัวได้		กล่าวคือ ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง จัดการเรื่องส่วนตัวได้ ตั้งใจ
สามารถทำงานเดี่ยวได้ดีมีความถูกต้อง		ทำงานสามารถทำงานเดี่ยวได้ดีมีความ
ชัดเจนในตัวเอง		ถูกต้องชัดเจนในตัวเอง สามารถทำงาน
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		ร่วมกับผู้อื่น และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้
สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ และทำให้ผู้อื่นเข้าใจ		และสามารถปรับตัวเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสังคม มีทักษะในการจัดการ
สามารถปรับตัวเข้าหาผู้อื่น และสังคม		การวางแผนงานทั้งจัดกลุ่ม กำหนดรูปแบบการทำงานทั้งในลักษณะส่วนตัว
มีทักษะในการจัดการ การวางแผน		และร่วมกันหลายส่วน ผ่านการประสานงานกับผู้อื่น และคำนึงถึง
กำหนดการ		คุณภาพของงาน และความเป็นมืออาชีพ
สามารถจัดกลุ่ม รูปแบบ การทำงานทั้งในลักษณะร่วมกันหลายส่วน		รู้เพื่อนรู้หนัก รับฟังความคิดเห็นและ
การประสานงานกับผู้อื่น		เข้าใจผู้อื่น มีความจริงใจต่อกันกับ
รู้เพื่อนรู้หนัก เข้าใจคนอื่น		ผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
รู้จักปรับตัว และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น		

ตารางที่ 28 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ต่อ)

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักประนีประนอม การทำความเข้าใจ ตั้งใจทำงาน มีความจริงใจต่อกันกับผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี		

5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

“...ภาษาอังกฤษสำคัญ เพราะมีผลต่อการเรียนรู้ในศาสตร์ที่มาจากต่างประเทศ...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ควรมีความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีในด้านดนตรี เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพหลัก และใช้ได้เหมาะสม...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...นอกจากต้องพูดสื่อสารภาษาไทยให้รู้เรื่องแล้ว ยังต้องมีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดี เพื่อนำเสนอตัวเองให้กับคนอื่น ๆ ได้รู้จักนอกเหนือจากคนไทย...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...ภาษาไทยต้องสื่อสารได้ชัดเจนรู้เรื่อง ส่วนภาษาอังกฤษคือสิ่งสำคัญที่จำเป็นมานานแต่ในความเป็นจริงยังด้อยอยู่มาก เพราะในการเรียนปัจจุบันมีทั้งทางยูทูบ การเข้าร่วมอบรมปฏิบัติการจากต่างประเทศที่เราต้องเข้าใจในสิ่งที่เขาสอนด้วยไม่ใช่แค่ฟังเสียงดนตรี...”

“...เข้าใจในเทคโนโลยีทั่วไป และเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับโปรแกรมดนตรี ทั้งโปรแกรมทำซีควีน โปรแกรมโลจิก และคิวเบส การเขียนโน้ตเพลงบนโปรแกรม ซิปรีเรียส หรืออื่น ๆ และโปรแกรมสำหรับฝึกซ้อมทักษะ (I Real B) ...”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...ภาษาไทยต้องสื่อสารได้ชัดเจนรู้เรื่อง ส่วนภาษาอังกฤษคือสิ่งสำคัญมาก ๆ...”

“...ควรมีความสามารถทางคอมพิวเตอร์เบื้องต้นเพื่อใช้ในการสืบค้น ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น และต้องใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด เพาเวอร์พอย เพื่อส่งงาน และนำเสนอ โปรแกรมเขียนโน้ต เพื่อใช้ในการเขียนโน้ตชาร์ตวงบิกแบนด์ และโปรแกรมอัดเพลง...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ภาษาอังกฤษสำคัญมาก เพราะในปัจจุบันกลุ่มนักดนตรีต่างประเทศเข้ามาในไทย และเราก็เล่นร่วมกันมาก และสำหรับคนที่อยากเรียนต่อโทก็ควรต้องเข้าใจได้ดี...”

“...เทคโนโลยีทั่วไปต้องรู้ ส่วนดนตรีก็โปรแกรมพิมพ์โน้ต อัดเสียง มิกเสียง ซึ่งสำคัญกับเครื่องดนตรีบางประเภทที่เวลาเล่นต้องรู้น้ำหนัก การเน้น จะได้อัดเสียงได้อย่างเหมาะสม ...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...เทคโนโลยีพื้นฐานต้องรู้ในระดับพอใช้ ส่วนเทคโนโลยีทางดนตรีในโปรแกรมเขียนโน้ต อัดเสียงตนเอง และคนอื่นมาฟัง มาแกะ เพื่อพัฒนาตนเอง โปรแกรมเขียนเพลง การมิกเพลงอยู่ที่ความสนใจของแต่ละบุคคล...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...ภาษาอังกฤษจำเป็นมาก เพราะนักดนตรีควรใช้เพื่อให้สามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้ ...”

อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 8 มิถุนายน 2559

“...ภาษาอังกฤษจำเป็นมาก ๆ แต่มันอาจจะเป็นเรื่องของการสื่อสารมากกว่า...”

“...มีความรู้ในระดับที่นำไปใช้ในการทำงานได้ มีวินัย และสิ่งสำคัญที่นักดนตรีแจ๊สในปัจจุบันที่ควรใช้ให้เหมาะสมที่สุดคือ โปรแกรมฝึกซ้อม (I real B) ที่เป็นโปรแกรมอำนวยความสะดวกผู้เล่นได้ ทั้งเปลี่ยนคีย์ บันทึกโน้ตเพลงไว้ ซึ่งถ้านักดนตรีแจ๊สใช้ทักษะแค่การอ่าน การจดจำและทักษะการคิดวิเคราะห์จะเสียไป และ โปรแกรมดนตรีที่จำเป็นคือ โปรแกรมทำเพลง ทำโน้ต เพื่อเรียน เพื่อทำงาน...”

อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2559

“...ภาษาอังกฤษสำคัญกับการเรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งสภาพของเด็กก็ยังอ่อนด้านนี้อยู่
มาก...”

“...เทคโนโลยีพื้นฐาน โอเคกันทุกคน เนื่องจากวัยของเด็กอยู่ในยุคของเทคโนโลยี
ทำให้มีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีทางดนตรีที่หลากหลาย และมีความรู้จากรายวิชาพื้นฐาน
ทางเทคโนโลยีดนตรีเป็นวิชาบังคับลง ตั้งแต่การอัดเพลง การมิกเสียงเพื่อลงยูทูป...”

อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...เทคโนโลยีดนตรีคือสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้ตนเองสามารถนำเสนอผลงาน
ตนเองได้ เพื่อใช้ในการหางาน...”

นักศึกษากลุ่มที่ 1, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...ภาษาไทยควรสื่อสารให้ได้ดี ควรปรับความรู้ในส่วนของภาษาอังกฤษ เพราะแจ๊ส
เป็นศาสตร์ของต่างประเทศ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ด้านภาษาเพื่อเรียนรู้ดนตรีแจ๊ส...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ภาษาอังกฤษสำคัญมาก เพราะศาสตร์ดนตรีแจ๊สคือของต่างชาติ ต้องรู้และเข้าใจ
ภาษาการสื่อสารของเขาจะได้มุมมองทางดนตรีที่ดีและหลากหลายขึ้น หากเรา มี
ความเข้าใจในเรื่องนี้...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...สำคัญมาก ๆ เพราะถ้าอ่อนภาษาจะไม่เข้าใจในเรื่องดนตรีแจ๊สที่เป็นภาษาต่าง
ประเทศ...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...การบริหารจัดการต้องมีเพื่อจัดการวงให้เหมาะสม การสื่อสารต้องดีชัดเจนทั้ง
ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพราะลูกค้ามีชาวต่างชาติ คนสำคัญมักต้องเป็นนักร้อง
หรือ front man การใช้เทคโนโลยีทางดนตรีที่ควรรู้อีกเรื่อง การมิกเสียง ควบคุม
เสียงเพื่อไม่ให้ดังไป...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

“...บุคลิกภาพส่งผลมาก ๆ ต่อการทำงาน ควรมีความเป็นผู้นำเสนอ การนำเสนอ การสื่อสารที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจเราในระดับที่เหมาะสม มีส่วนร่วม...”

“...พื้นฐานต้องรู้ แต่ที่สำคัญคือการนำเสนอตัวเอง เพราะต่อให้เก่งแค่ไหนก็จะตัน ไม่พัฒนา โปรแกรมทางด้านอัดเสียงคือสำคัญมาก ๆ เพื่อฟังตนเอง หรือเผยแพร่...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศ เพื่อนำเสนอตัวเองให้ได้ระดับมาตรฐานสากล และรู้จักเผยแพร่งานตนเองตามสื่อต่าง ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์วง ศิลปิน ค่ายเพลง งานให้มีชื่อเสียง การทำประวัติ ผลงาน ไปเสนอที่ต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...นักร้องบางคนสำเนียงภาษาอังกฤษดี ฟังไเพราะลื่นหู ต่างคนร้องเพลงสากลฟังแล้วได้ยินแต่เสียงดนตรี เสียงร้องเบา ดูไม่มั่นใจ...”

ผู้ฟังคนที่ 4, 5 สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสารและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ของผู้เรียนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 29 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
มีทักษะทางเทคโนโลยีทั่วไป เข้าใจในเทคโนโลยีทั่วไป สามารถใช้ภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ชัดเจน มีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดี นำเสนอผลงานตนเอง เผยแพร่งานตนเองตามสื่อต่าง ๆ ใช้เทคโนโลยีในด้านดนตรีได้	“เป็นคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส” กล่าวคือ ผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารโดยวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารความคิดทางดนตรี ในรูปแบบการนำเสนอ หรือการปฏิบัติ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั่วไป เช่น ไมโครซอฟท์เวิร์ด เพาเวอร์ พอย

ตารางที่ 29 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
เข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับโปรแกรมดนตรี ใช้วิธีหรือกลไกต่าง ๆ ในการสื่อสารต่อ ผู้อื่นอย่างเหมาะสม	}	และเทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี เช่น โปรแกรมพิมพ์โน้ตดนตรี โปรแกรม อัดเสียง การปรับแต่งเสียง

6) ทักษะดนตรี

“...สามารถแสดงตัวตนที่มีความเป็นธรรมชาติออกมาแค่นั้น...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2559

“...ศาสตร์ในสาขานี้มันคือการแสดงความเป็นตัวตนของตัวเองหรือความรักในสิ่งนั้น
ออกมา...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์ 6 มิถุนายน 2559

“...ความสามารถเรื่องการวิเคราะห์แนวเพลง สไตลให้กระจ่างเพื่อพัฒนาการเล่นให้
หลากหลาย รอบด้าน...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์ 18 มิถุนายน 2559

“...การปรับตัวให้เข้ากับบริบทนั้น ๆ ไม่ว่าจะสังคม หรือคน หรืองาน ความเป็น
ธรรมชาติไม่ฝืนตัวเอง รู้จักศึกษาศาสตร์หรือแขนงอื่นเพิ่มเติมเพื่อเสริมแรงบันดาลใจในการเล่นดนตรี...”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2559

“...สามารถแสดงดนตรีแจ๊สได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์...”

อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 30 พฤษภาคม 2559

“...ควรมีความสามารถเรื่องการแสดงที่ดี เลือกนักดนตรีดี เลือกเพลงดี เหมาะสมกับ
ความสามารถตนเอง เช่น รู้มารยาทบนเวที เมื่อโซโลเสร็จแล้วต้องทำอะไร รอเล่น
ท่อนจบ หรือเดินออกมาข้าง ๆ เพื่อให้เครื่องอื่นโซโล...”

อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...ควรมีความสามารถด้านการแสดง แต่คงแตกต่างกับดนตรีประเภทอื่น คือการเข้าใจในแต่ละสถานที่ที่เราไปแสดงว่ามีผู้ฟังประเภทไหน เราจะได้ปรับให้เหมาะสมกับผู้ฟัง แต่ในปัจจุบันมีวิชาที่สอนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ขณะแสดงให้เหมาะสม โดยให้นักศึกษาที่สนใจเลือกลงได้ ...”

อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน

“...ควรมีทักษะทางการแสดง แต่เฉพาะบางเครื่อง นักดนตรีไม่จำเป็นมากนัก คงจะเป็นเรื่องการนำเสนอ การสื่อสาร แต่สำคัญคือนักร้องคือสิ่งสำคัญ...”

อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...มีความเข้าใจในเรื่องของการเปิดตัวขณะแสดง การจัดวงต่อคนดู ส่วนทักษะด้านการแสดงของนักดนตรีแจ๊ส เป็นเหมือนพลังงานจากตนเองไม่ต้องเสริมทำ...”

อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2559

“...ต้องรู้จักความเหมาะสมของการแสดง ไม่ว่าจะเรื่องการแต่งตัว อุปกรณ์ ลักษณะการพูดหรือการสื่อสารขณะการแสดง...”

นักศึกษาคนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2559

“...การแสดงต้องเหมาะสมกับลักษณะงาน...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 1, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2559

“...จำเป็นในเรื่องการเอ็นเตอร์เทน เพราะเราต้องสื่อสารดนตรีให้ผู้ฟังเข้าใจด้วย เพราะจะส่งผลต่อสถานประกอบการที่มีผู้ใช้มากขึ้น ...”

ผู้สำเร็จการศึกษาคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2559

“...ผู้เล่นควรจะนำเสนอการเล่นให้มีเรื่องราว ให้ผู้ฟังเข้าใจได้ด้วย และลูกค้าตอบรับแค่นั้นก็โอเคแล้ว เข้าใจคนดูและเล่นเพื่อให้คนรู้ซึมซับได้ด้วย ...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

“...ควรมีทักษะการทำงานในรูปแบบมืออาชีพ อย่าใช้อารมณ์ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองโดยตลอด ไม่เพียงแต่ในประเทศ เพื่อให้วงการแจ๊สเจริญเติบโต...”

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 7 มิถุนายน 2559

“...คนเล่นแต่ละเครื่องดนตรีก็ต้องถนัดและชำนาญในเครื่องมือของเขา คนเล่นกีตาร์ คงเล่นเปียโนได้ไม่ดีเท่านักเปียโนหรอก...”

ผู้ฟังคนที่ 3, สัมภาษณ์ 31 พฤษภาคม 2559

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า จากเอกสารและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะดนตรีของผู้เรียนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันดังนี้

ตารางที่ 30 สรุปการกำหนดรหัสจากเอกสาร/การสัมภาษณ์ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะดนตรี

การกำหนดรหัสจากเอกสาร/ การสัมภาษณ์	ความสัมพันธ์	คำหลัก
สามารถแสดงความเป็นตัวตน ความสามารถเรื่องการแสดงที่ดี มีความสามารถด้านการแสดง มีทักษะทางการแสดง ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขณะ แสดง การสื่อสารขณะการแสดง การแสดงต้องเหมาะสมกับลักษณะงาน การเอ็นตาเทนผู้ฟัง ต้องสื่อสารดนตรีให้ผู้ฟังเข้าใจด้วย นำเสนอการเล่นให้มีความน่าสนใจ มีรู้จักศึกษาศาสตร์หรือแขนงอื่น เพิ่มเติมเพื่อเสริมแรงบันดาลใจในการเล่นดนตรี ทักษะการทำงานในรูปแบบมืออาชีพ	“เป็นคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านทักษะดนตรี ของ”	“ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส” กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้ อย่างถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎีทาง ดนตรีแจ๊ส และแสดงออกถึงความเป็น ตัวตน โดยนำเสนอการเล่นให้มีความ น่าสนใจและสื่อสารดนตรีให้ผู้ฟังเข้าใจด้วย ใน รูปแบบมืออาชีพ ซึ่งต้องใช้ความ สามารถเรื่องการแสดงที่ดี ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการขณะแสดง การแสดง ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน ได้อย่าง เหมาะสม

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาวิชาจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 31 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
		1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558						

จากตารางที่ 31 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (ภาคผนวก ฉ) จากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 (ภาคผนวก ซ) และข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และ 2) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน นิสิต/นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และผู้ใช้บัณฑิต โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 6 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนผ่านทางกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ โดยตลอด เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เนื่องจากลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คือการเรียนรู้ในลักษณะที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (Learning by Doing) เช่น ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติ ผู้เรียนจะมีการรวมวงปฏิบัติร่วมกัน ตั้งแต่การรวมวงขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ดังนั้นคุณธรรมที่ปลูกฝังแก่ผู้เรียนคือ ความตรงต่อเวลา หรือแม้แต่วินัยต่อตนเองในเรื่องของการฝึกซ้อม และการทำงานตามที่คุณสอนได้มอบหมายให้ และการปลูกฝังจริยธรรมแก่ผู้เรียน คือ ไม่ควรคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Copyright) แต่

ควรศึกษาในลักษณะของการวิเคราะห์เพื่อให้เชื่อมโยงกับความรู้ในขณะเรียนแทน ในการทำงาน ผู้เรียนต้องรู้จักถ่อมตัว ไม่โอ้อวด หรือดูถูกผู้อื่น นอกจากนี้ คุณธรรม จริยธรรมยังเป็นคุณลักษณะที่ควรมีในระดับสูงของแต่ละบุคคลเป็นลำดับแรก จึงจะส่งผลไปหาบุคคลรอบข้าง สังคม และประเทศชาติต่อไป โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้ดังนี้

- 1.1) มีคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2) มีระเบียบ วินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 1.3) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 1.4) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 1.5) เคารพและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

2) ด้านความรู้ พบว่า การเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทางดนตรีคลาสสิก ทฤษฎี และหลักการสำคัญต่าง ๆ ทางดนตรีแจ๊ส ทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทางดนตรี การประพันธ์เพลง การพัฒนาสไตล์ประสาท เทคโนโลยีดนตรี และทักษะปฏิบัติ และความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊ส เช่น ศาสตร์การแสดง และธุรกิจทางดนตรี เป็นต้น ตลอดจนมีความรู้ในการสร้างสรรค์ดนตรี ทั้งจากดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรมของตนหรือของต่างชาติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้องตามหลักการทางดนตรีแจ๊ส บนพื้นฐานของการใช้ชีวิต หรือปฏิบัติงานจริงในสายอาชีพนักดนตรี โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ได้ดังนี้

- 2.1) มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ วิธีการในศาสตร์ดนตรีแจ๊ส ศาสตร์อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊ส
- 2.2) สามารถประยุกต์ความรู้ที่มี เพื่อใช้กับเครื่องดนตรีได้อย่างเหมาะสม
- 2.3) มีความรู้ในดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรมของตนหรือของต่างชาติ
- 2.4) มีความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติงานจริงในสายอาชีพนักดนตรี

3) ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า การเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดในลักษณะการวิเคราะห์ เพื่อแยกแยะความรู้ออกเป็นส่วน ๆ และทำความเข้าใจในส่วนนั้น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์ หรือแตกต่างกันอย่างไร ตลอดจนสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ที่มี

ทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทางดนตรี การประพันธ์เพลง เทคโนโลยีดนตรี มาประยุกต์ หรือสร้างสรรค์ผลงานบนหลักการทางดนตรีแจ๊ส และรู้จักค้นคว้าข้อมูลทางดนตรีเพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอด และผู้เรียนใช้วิจารณ์งานในการประเมินคุณค่าทางดนตรี อย่างมีสุนทรียะ โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ได้ดังนี้

3.1) สามารถคิดได้เป็นระบบ วิเคราะห์ แยกแยะ หาความสัมพันธ์ และความเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางดนตรีให้แต่ละเรื่องได้

3.2) สามารถค้นคว้า ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้อง และสร้างสรรค์

3.3) สามารถใช้วิจารณ์งานในการประเมินคุณค่าทางดนตรี อย่างมีสุนทรียะ

3.4) สามารถสร้างสรรค์ผลงาน และบูรณาการความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับหลักการทางดนตรีแจ๊ส

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทั้งในเวลาปกติ และในรูปแบบอื่น ๆ เช่น กิจกรรม โครงการ หรือการจัดการประกวดแข่งขันของทางคณะ มีลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อความรับผิดชอบในงานกลุ่มต่อไป และผู้เรียนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักประนีประนอม พยายามพูดคุยทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกภายในกลุ่ม โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพของงาน และความเป็นมืออาชีพ โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้ดังนี้

4.1) มีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

4.2) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการประนีประนอม

4.3) สามารถแสดงความคิดเห็น พยายามทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4.4) มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยคำนึงถึงคุณภาพ และแสดงความเป็นมืออาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี พบว่า การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีในรูปแบบการนำเสนอ หรือการปฏิบัติ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั่วไป เช่น Microsoft Word, Power Point และเทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี เช่น โปรแกรมพิมพ์โน้ตดนตรี โปรแกรมอัดเสียง การปรับแต่งเสียง เป็นต้น ได้อย่างสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับบุคคล หรือห้องตลาดที่มีลักษณะแตกต่างกัน ตลอดจนสามารถนำเทคนิคทางคณิตศาสตร์มาใช้ในการบริหารจัดการคำนวณค่าใช้จ่าย ค่าจ้างการเล่นดนตรี เพื่อให้ดำเนินชีวิตในสายอาชีพนักดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี ได้ดังนี้

5.1) สามารถสื่อสารโดยวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2) สามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีในรูปแบบการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั่วไป

5.3) สามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีโดยการร้อง หรือการบรรเลงดนตรี และสามารถสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี หรือนำเสนอดนตรี โดยใช้รูปแบบ และวิธีการอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

5.4) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ดำเนินชีวิตในสายอาชีพนักดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) ด้านทักษะดนตรี พบว่า การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส และแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบรรเลงดนตรีกับร่างกายส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การหายใจ ท่าทาง การใช้ลม เป็นต้น ตลอดจนสามารถแสดงออกถึงเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลที่สามารถพัฒนาต่อไปในระดับที่สูงขึ้นได้ทั้งในรูปแบบเดี่ยว และกลุ่ม โดยสามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะดนตรี ได้ดังนี้

6.1) สามารถพัฒนาทักษะเครื่องมือเอกอย่างต่อเนืองบนหลักการ และทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส

6.2) สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลเข้ากับทักษะการแสดงร่วมกับผู้อื่น

6.3) สามารถสร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนแสดงออกถึงเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลได้

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 32 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	-	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 32 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยได้สืบค้นเอกสารพบว่า ในปัจจุบันไม่มีองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเข้ามากำกับดูแลมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สแต่อย่างใด

นอกจากนี้ การยกระดับสาขาวิชาชีพทางดนตรี ควรจัดตั้งองค์กรวิชาชีพทางดนตรีที่มีบทบาทในเรื่องของการกำกับ ดูแลมาตรฐานการศึกษาทางดนตรี ดังเช่น สมาคมครูดนตรี (ประเทศไทย) ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาครูดนตรี และยกระดับมาตรฐานครูให้เทียบเท่ากับสาขาวิชาอื่น ๆ มี

สงค์เพื่อส่งเสริม และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครุภัณฑ์ เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวัตถุประสงค์ด้านดนตรีศึกษา สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครุภัณฑ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วันวิสาข อู่ทอง, 2554)

7. โครงสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างหลักสูตรจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านโครงสร้างหลักสูตร

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต	
						1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ 2. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ .ศ.2558 3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 4. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี <ul style="list-style-type: none"> - ในประเทศไทย - ต่างประเทศ

จากตารางที่ 33 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 หัวข้อลักษณะของหลักสูตรในระดับปริญญาตรี เอกสารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หัวข้อจำนวนหน่วยกิต และเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี

ภายในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สดังนี้

จากการนำเสนอโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศภายในบทที่ 2 พบว่าหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยและต่างประเทศได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา คือ 1) หมวดการศึกษาทั่วไป 2) หมวดวิชาเฉพาะ และ 3) หมวดวิชาเลือกเสรี โดยหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยได้จัดสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และหลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศจะจัดสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดตามระบบการศึกษาของแต่ละประเทศ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดนำหนัก และลักษณะของแต่ละหมวดวิชา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สในหัวข้อโครงสร้างหลักสูตร โดยนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊ส

สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศ				
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	หมวดวิชาเฉพาะ	หมวดวิชาเลือกเสรี
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต	จำนวน 32 หน่วยกิต	จำนวน 100 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต	จำนวน 103 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 94 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ตารางที่ 34 แสดงสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศ				
เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2558	จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	หมวดวิชา การศึกษาทั่วไป	หมวด วิชาเฉพาะ	หมวด วิชาเลือกเสรี
	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต	จำนวน 94 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
ประเทศสหรัฐอเมริกา				
University of North Texas	139 credits	40 credits	90 credits	9 credits
University of Northern Colorado	120 credits	58 credits	49 credits	13 credits
ประเทศสหรัฐอเมริกา(ต่อ)				
Wayne State University	130 credits	59 credits	71 credits	ไม่ระบุ
University of Iowa	138 credits	50 credits	82 credits	6 credits
ประเทศอังกฤษ				
Middlesex University London	390 credits	60 credits	270 credits	60 credits
ประเทศแคนาดา				
The University of Toronto	23.34 units	ไม่ระบุ	16 67.units	6.67 units
ประเทศออสเตรเลีย				
The University of Sydney	192 credits	6 credits	180 credits	6 credits
ประเทศเนเธอร์แลนด์				
Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts in Netherlands	240 credits	ไม่ระบุ	240 credits	ไม่ระบุ

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าสถาบันแต่ละแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ความสำคัญต่อละหมาดวิชา และแสดงลักษณะการจัดนำหนักในลักษณะใดบ้าง ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊สต่อไป

จากการศึกษาเอกสารศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัยในหัวข้อลักษณะของสาขาวิชา พบว่า การเปรียบเทียบการจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สภายในประเทศและต่างประเทศในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะมีลักษณะแตกต่างกัน โดยหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยสามารถแบ่งโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะได้ 3 กลุ่ม รายวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพดนตรี กลุ่มวิชาบังคับสาขา และกลุ่มวิชาเลือกดนตรี และหลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศสามารถแบ่งโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะได้ 2 กลุ่ม รายวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพดนตรี กลุ่มวิชาบังคับสาขา ซึ่งไม่มีกลุ่มวิชาเลือกดนตรี ผู้วิจัยได้นำเสนอการเปรียบเทียบการจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ และต่างประเทศดังนี้

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบการจัดนำพื้นที่หลักสูตรต้นตอร์เจ็สของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

เกณฑ์ และมาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร/สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่เปิดสอนในหลักสูตรต้นตอร์เจ็ส	การจัดนำพื้นที่หลักสูตรต้นตอร์เจ็สของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย				หมวดวิชาเลือกเสรี (หน่วยกิต/ร้อยละ)
	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (หน่วยกิต/ร้อยละ)	หมวดวิชาเฉพาะ (หน่วยกิต/ร้อยละ)	กลุ่มวิชาเลือกต้นตอร์ (หน่วยกิต/ร้อยละ)	
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 25)	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต* (ร้อยละ 70)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 25)	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต (ร้อยละ 70)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)
กลุ่มสาขาวิชาตรียางคศิลป์	ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต	จำนวน 32 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	จำนวน 100 หน่วยกิต (ร้อยละ 73)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 4)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 4)
วิทยาลัยอุตสาหกรรมศิลป์	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 22)	จำนวน 103 หน่วยกิต (ร้อยละ 74)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 4)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 4)
คณะศึกษาศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	ไม่น้อยกว่า 94 หน่วยกิต (ร้อยละ 72)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	จำนวน 94 หน่วยกิต (ร้อยละ 72)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	จำนวน 30 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	จำนวน 94 หน่วยกิต (ร้อยละ 72)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 5)

หมายเหตุ: * แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร 1) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต และเรียนวิชาระดับ

บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบการจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์	การจัดนำหนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์				
	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (หน่วยกิต/ร้อยละ)	หมวดวิชาเฉพาะ (หน่วยกิต/ร้อยละ)		หมวดวิชาเลือกเสรี (หน่วยกิต/ร้อยละ)
		กลุ่มวิชา	พื้นฐานวิชาชีพดนตรี (หน่วยกิต/ร้อยละ)	กลุ่มวิชาบังคับสาขา (หน่วยกิต/ร้อยละ)	
ประเทศสหรัฐอเมริกา					
University of North Texas	จำนวน 139 หน่วยกิต	จำนวน 40 หน่วยกิต (ร้อยละ 29)	50 หน่วยกิต (ร้อยละ 36)	40 หน่วยกิต (ร้อยละ 29)	จำนวน 9 หน่วยกิต (ร้อยละ 7)
University of Northern Colorado	จำนวน 120 หน่วยกิต	จำนวน 58 หน่วยกิต (ร้อยละ 48)	28 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	21 หน่วยกิต (ร้อยละ 18)	จำนวน 13 หน่วยกิต (ร้อยละ 11)
Wayne State University	จำนวน 130 หน่วยกิต	จำนวน 59 หน่วยกิต (ร้อยละ 45)	22 หน่วยกิต (ร้อยละ 17)	49 หน่วยกิต (ร้อยละ 38)	ไม่ระบุ
University of Iowa	จำนวน 138 หน่วยกิต	จำนวน 50 หน่วยกิต (ร้อยละ 36)	47 หน่วยกิต (ร้อยละ 34)	35 หน่วยกิต (ร้อยละ 25)	จำนวน 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 4)
ประเทศอังกฤษ					
Middlesex University London	จำนวน 390 หน่วยกิต	จำนวน 60 หน่วยกิต (ร้อยละ 15)	90 หน่วยกิต (ร้อยละ 23)	180 หน่วยกิต (ร้อยละ 46)	จำนวน 60 หน่วยกิต (ร้อยละ 15)
ประเทศแคนาดา					
The University of Toronto	จำนวน 23.34 หน่วยกิต	ไม่ระบุ	5 หน่วยกิต (ร้อยละ 21)	11.67 หน่วยกิต (ร้อยละ 50)	จำนวน 6.67 หน่วยกิต (ร้อยละ 29)
ประเทศออสเตรเลีย					
The University of Sydney	จำนวน 192 หน่วยกิต	จำนวน 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 3)	6 หน่วยกิต (ร้อยละ 3)	174 หน่วยกิต (ร้อยละ 91)	จำนวน 6 หน่วยกิต (ร้อยละ 3)
ประเทศเนเธอร์แลนด์					
Conservatorium van Amsterdam – Amsterdam School of the Arts in Netherland	จำนวน 240 หน่วยกิต	ไม่ระบุ	จำนวน 240 หน่วยกิต (ร้อยละ 100)		ไม่ระบุ

จากตารางที่ 35 และ 36 พบว่า จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทย และประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนหน่วยกิตใกล้เคียงกัน โดยอยู่ระหว่าง 120 – 139 หลักสูตรของ University of Northern Colorado มีหน่วยกิตน้อยที่สุดคือ 120 หน่วยกิต และมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาที่เหลือส่วนใหญ่มีหน่วยกิตใกล้เคียงกับหลักสูตรของประเทศไทยคือ อยู่ระหว่าง 130 - 139 กล่าวคือ หลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทยได้อ้างอิงการจัดทำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในประเทศ และมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก (ดริน พันธุมโกมล, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2558) และหลักสูตรดนตรีแจ๊สจากประเทศอังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และเนเธอร์แลนด์มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรแตกต่างกันมาก อยู่ระหว่าง 23.34 – 390 หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จากหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศไทย มีเกณฑ์อยู่ระหว่าง 30 – 32 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 22 – 25 ตามที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์กำหนดคือ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และในต่างประเทศมีการจัดนำหนักหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่แตกต่างกันคือ อยู่ระหว่าง 6 – 60 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ จากการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะข้างต้นพบว่าหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศมีการแบ่งกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพดนตรี และกลุ่มวิชาบังคับสาขาเท่านั้น โดยพบว่ากลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพดนตรีของหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศมีความแตกต่างกันมาก อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 5 – 90 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาบังคับสาขาของหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศมีความแตกต่างกันมากเช่นกัน อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 11.67 – 180 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาเลือกดนตรีมีเพียงในหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศเท่านั้น อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 6 – 18 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 4 – 14 ซึ่งการจัดนำหนักในหมวดวิชาเฉพาะควรยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์กำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี พบว่าหลักสูตรดนตรีแจ๊สในประเทศและต่างประเทศกำหนดหมวดวิชาเลือกไว้แตกต่างกัน แต่ในประเทศไทยต้องยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชา
ดุริยางคศิลป์กำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

จากการเปรียบเทียบการจัดนำนักหลักสูตรดนตรีแจ๊สของสถาบันอุดมศึกษาใน
ประเทศ และต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ควรเป็นไป
ตามตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์กำหนดดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 120
หน่วยกิต แบ่งได้เป็น 3 หมวดวิชา

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต
2.1) วิชาพื้นฐานดนตรี	
2.2) วิชาเฉพาะ หรือวิชาบังคับสาขา	
2.3) วิชาเลือกดนตรี	
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

8. เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระสำคัญใน
สาขาวิชาจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 37 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านเนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส	ผู้ปฏิบัติงาน
1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 2. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี <ul style="list-style-type: none"> - ในประเทศไทย - ต่างประเทศ 	✓	✓	✓	✓	-

จากตารางที่ 37 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลเอกสารจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ และเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทยและต่างประเทศ และ 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ หรือผู้สอนประจำหลักสูตรดนตรีแจ๊ส นิสิตนักศึกษา/หลักสูตรดนตรีแจ๊ส และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สให้ถูกต้องครบถ้วนดังนี้

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส มีลักษณะเฉพาะของกลุ่มดุริยางคศาสตร์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรี สื่อสารทางเสียงโดยการใช้ทักษะการบรรเลง หรือการร้อง โดยต้องมีความชำนาญและความสามารถทางทักษะ ประกอบกับความสามารถในการอำนวยเพลง มีความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การประพันธ์เพลง และสามารถใช้เทคโนโลยีทั่วไปหรือเทคโนโลยีดนตรีที่เหมาะสม ในการนำเสนอ และสร้างสรรค์งานดนตรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558ข) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ ดังนี้

1) เนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก เช่น ประวัติศาสตร์ดนตรีสมัยกลาง (The Middle Ages) สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (The Renaissance Period) สมัยบาโรก (Baroque) สมัยคลาสสิก (Classical Period) สมัยโรแมนติก (Romantic Period) สมัยอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) สมัยคอนเทมพอลารี (Contemporary) เป็นต้น เนื้อหาครอบคลุมนักประพันธ์เพลงที่สำคัญในแต่ละยุคสมัย สังคีตลักษณะ (Form structure) ลักษณะและรูปแบบทางดนตรีต่าง ๆ ตลอดจนบริบททางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละยุค เจาะลึกในประวัติศาสตร์ความเป็นมาทางดนตรีแจ๊ส (Jazz History) นักดนตรีแจ๊สและผลงานที่สำคัญ รวมทั้งพัฒนาความรู้ ผ่านทางบทเรียน การแสดงคอนเสิร์ตนอกสถานที่ และกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในประวัติศาสตร์ดนตรี

2) เนื้อหาด้านทฤษฎีดนตรี เช่น ทฤษฎีดนตรี ได้แก่ ตัวโน้ต จังหวะ ชั้นคู่ บันไดเสียง ทำนองเพลง และคอร์ด กุญแจเสียง โหมต ทริยแอด เสียงประสาน คอร์ดทบเจ็ด เป็นต้น ตลอดจนการศึกษาวเคราะห์องค์ประกอบของดนตรีในบทประพันธ์ต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจและการนำไปใช้ที่ถูกต้อง เป็นต้น ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีแจ๊ส ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานดนตรีแจ๊ส (Jazz Fundamental) ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส (Jazz Theory) และการด้นสด (Improvisation) เป็นต้น

3) เนื้อหาด้านทักษะปฏิบัติดนตรี เช่น การแสดงเดี่ยว (Recital) รวมวงแจ๊ส (Jazz Ensemble) ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก (Jazz Major Instrument) การฝึกโสตทักษะในการฟัง การขับร้องโน้ต

4) เนื้อหาด้านเทคโนโลยีทางดนตรี (Music Technology) เช่น ความรู้พื้นฐานของระบบเครื่องเสียง หลักการและวิธีการทำงานของอุปกรณ์ในสตูดิโอบันทึกเสียง เทคโนโลยีทางดนตรีเบื้องต้นที่นักดนตรีปัจจุบันควรรู้ ได้แก่ โปรแกรมเขียนโน้ต โปรแกรมบันทึกเสียงดนตรี วิธีการทำซีควเอนซ์ (Sequence) การทำระบบมิดิ (Midi) การสังเคราะห์เสียงเบื้องต้นแบบต่าง ๆ เพื่อผลิตเพลงเชิงพาณิชย์อย่างสร้างสรรค์ ในระดับเบื้องต้นจนถึงการผลิตงานดนตรีขั้นสูง

5) การสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี เช่น การเรียบเรียงเสียงประสาน และประพันธ์ดนตรีแจ๊ส หรือเพลงในลักษณะอื่น ๆ ขยายโครงสร้าง หรือเรียบเรียงเสียงประสาน สำหรับวงดนตรีแจ๊สขนาดเล็กและขนาดใหญ่ หรือสำหรับบุคคลเดียว

6) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานดนตรี เช่น ทักษะการบรรเลงเดี่ยว และกลุ่มในการสอบ หรือการแสดงคอนเสิร์ต พร้อมทั้งนำเสนอผลงานของตน หรือสื่อสารผลงานของ

ตนเองผ่านเอกสารหรือผ่านเสียงดนตรีได้ มีการสัมมนาเนื้อหาที่เรียน หรือการแสดง เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ใช้ในการนำเสนอผลงานดนตรี

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
วิเคราะห์เอกสาร					
1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	✓	✓	✓	-	-
2. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย					

จากตารางที่ 38 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลเอกสารจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ และเอกสารหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สภายในประเทศไทย และ 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ หรือผู้สอนประจำหลักสูตรดนตรีแจ๊ส นิสิตนักศึกษา/หลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สดังนี้

กลยุทธ์การสอน

1.1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ 3 ด้านคือภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งความรู้ด้านคุณค่า กลุ่มความรู้ทั้งสามคุณลักษณะเน้นความรู้ความสามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เข้าถึงธรรมชาติของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยเรียนรู้จากโลกภายนอก การปฏิบัติจริง สัมผัสและรับรู้การแก้ไขปัญหาต่างๆ และโลกภายในที่เป็นความคิด จินตนาการ ผ่านอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์

1.2) การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะบุคคล กำหนดประเด็นศึกษา กำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์ของนักศึกษาและอาจารย์ในชั้นเรียน การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสาธิตจากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่นทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิชาชีพ และสังคม

นอกจากนี้การสอนยังควรเน้นการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในเชิงวิเคราะห์ และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติจริง และมีโอกาสใช้เครื่องมือด้วยตนเอง ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยสร้างทักษะในการอภิปรายและนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสู่สาธารณะ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางในการประเมินผลสามารถพิจารณาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวัดและประเมินตามจุดมุ่งหมาย 2) การวัดและประเมินตามลักษณะกิจกรรม และ 3) วิธีการวัดและประเมิน

ด้านที่ 1 การวัดและประเมินตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ 1) การประเมินเทคนิค หมายถึง การวัดประเมินในด้านความถูกต้องของเนื้อหาสาระที่เป็นฐานความรู้ในการสร้างสรรค์คิด ปฏิภาณ/การตัดสินใจ และ 2) การประเมินคิดปฏิภาณ/การตัดสินใจ เป็นการประเมินสไตล์ และคุณภาพของคิดปฏิภาณตามรสนิยมความชอบของผู้ประเมิน

ด้านที่ 2 การวัดประเมินตามลักษณะกิจกรรม ได้แก่ 1) การประเมินในห้องเรียน เน้นการประเมินความครบถ้วนถูกต้องของเนื้อหาสาระที่จัดการสอน เช่น การเล่นเกมทางเดินคอร์ต จังหวะตรง เป็นต้น และ 2) การประเมินนอกห้องเรียน เน้นประเมินภาพรวมของการแสดง การบรรเลงคีตปฏิภาณ การสื่อสารกับผู้ฟัง การเป็นอันหนึ่งอันเดียวของวง

ด้านที่ 3 วิธีการวัดและประเมิน ได้แก่ 1) การสังเกตพฤติกรรม 2) การทดสอบ 3) การสอบถามหรือสัมภาษณ์ 4) การมอบหมายงาน 5) การติดตามพัฒนาการ และ 6) การทำคูเรียนิพนธ์

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 39 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	-	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-
3. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 39 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จากมาตรฐานผลการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ในหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และเอกสารหลักสูตรดุริยางคศาสตร์สาขา

วิชาดนตรีแจ๊ส เพื่อเป็นข้อมูลในการสรุปเนื้อหาสำหรับการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ในขณะที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่

มีการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยให้นักศึกษาประเมินการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น ความเหมาะสมของเนื้อหา กลยุทธ์การสอนของผู้สอน ความเหมาะสมของการประเมินผล เป็นต้น และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกพิจารณาข้อสอบให้เหมาะสมเป็นไปตามแผนการสอน และมีคณะกรรมการตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน ภาระงาน กิจกรรมทางดนตรี และอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

2) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังสำเร็จการศึกษา สามารถทำได้หลายวิธี เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยมีรูปแบบดังนี้

2.1) สอบถามภาวะได้งานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปในแต่ละรุ่น

2.2) การประเมินความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากผู้ใช้บัณฑิต

หรือสถานประกอบการ

2.3) การประเมินหลักสูตรจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและผู้ใช้บัณฑิตหรือ

สถานประกอบการ

2.4) การประเมินความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่

สูงขึ้นในสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น ๆ

2.5) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2.6) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.7) ผลงานของนักศึกษาที่วัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น จำนวนสิทธิบัตร จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 40 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้

วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	บัณฑิตศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ 2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 3. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 40 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย จากมหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ของผู้เข้าศึกษาในสาขาดนตรีแจ๊ส โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในสาขาดนตรีแจ๊ส

- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า และมหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรเข้ารับศึกษา
- ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์การคัดเลือกของมหาวิทยาลัย
- ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติเฉพาะของทางวิทยาลัย โดยคัดเลือกจากความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี หรือความสามารถการขับร้อง

และคัดเลือกจากพื้นฐานความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีสากล โสตทัศนศึกษา ในมาตรฐานตามเกณฑ์ที่วิทยาลัย กำหนด

การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่ต้องการเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนทั้งต่าง คณะ หรือต่างมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศข้อบังคับ หลักเกณฑ์การเทียบโอนของทาง มหาวิทยาลัยกำหนด

12. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ และบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอนจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 41 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคณาจารย์ และบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอน

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ปฏิบัติงาน	
						1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-	
3. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-	

จากตารางที่ 41 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในหัวข้อคณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนจากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จากเอกสาร มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวง

ศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดหลักเกณฑ์ของคณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (ภาคผนวก ข)

2) อาจารย์ต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

3) อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และมีประสบการณ์การทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่สอน

4) ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรมาเป็นวิทยากร หรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

5) สัดส่วนอาจารย์ต่อผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 42 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ปฏิบัติงาน
1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-
2. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 42 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในหัวข้อคณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนจากเอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ อุปกรณ์สำหรับการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ระบบอินเตอร์เน็ต เครื่องดนตรี อุปกรณ์สำหรับการฝึกซ้อม เช่น สแตนด์วางโน้ตเพลง ลำโพง ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงสำหรับเครื่องดนตรี เป็นต้น

2) ห้องปฏิบัติการทางดนตรี ได้แก่ ห้องอัดเสียง ห้องซ้อมขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ หอแสดงดนตรี

3) สื่อการเรียนการสอนทั่วไป และเฉพาะของสาขาวิชา

4) ห้องสมุด ประกอบด้วย ตำราเรียนทั่วไป และตำราเฉพาะของสาขาวิชา แบบฝึกหัด หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลทางการศึกษา

5) ทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา

นอกจากนี้ ควรมีคณะกรรมการวางแผนการจัดการและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของทางสาขาวิชา ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ด้านอุปกรณ์ และโสตทัศนอุปกรณ์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก

ความสะดวกการใช้สื่อ อุปกรณ์ของอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาร่วมกัน พร้อมทั้งประเมินความพอเพียงและความต้องการ

14. แนวทางพัฒนาอาจารย์

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาอาจารย์จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 43 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านแนวทางพัฒนาอาจารย์

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษ/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ	-	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-
3. หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 43 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านแนวทางพัฒนาอาจารย์จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จากเอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และเอกสารหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาอาจารย์ โดยสรุปเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดแนวทางการพัฒนาอาจารย์ในลักษณะกว้าง ๆ ไว้ กล่าวคือ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์เก่า ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน โดยกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์

ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาอาจารย์ดังนี้ (ภาคผนวก ซ)

1) การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่ มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตรที่เปิด และบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ กฎระเบียบต่าง ๆ รวมถึงสิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์

2) กำหนดให้อาจารย์จะต้องเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ โดยเข้าร่วมอบรม เพื่อพัฒนาการสอน การวัดและการประเมินผล การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาดูงาน ประชุมสัมมนา และการประชุมวิชาการเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ

3) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลให้ทันสมัย

4) มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการทางวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

5) สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมตำแหน่งทางวิชาการ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 44 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพ หลักสูตรและการเรียนการสอน

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์					
วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี/โท	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้นแล้ว	ผู้เกี่ยวข้อง
1. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษาฉบับปีการศึกษา 2557	-	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 44 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนจากคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษาฉบับปีการศึกษา 2557 จากเอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนดังนี้

การควบคุมกำกับมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเปิดหลักสูตร ต้องผ่านการรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาจากการบริหารจัดการหลักสูตรทุกหลักสูตรต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2548 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยหลักสูตรในระดับปริญญาตรีมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

ตารางที่ 45 เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1. การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. หลักสูตรที่กำกับดูแล	<p>ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ปริญญาตรี เกณฑ์ 4 ข้อ)</p> <p>1) จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่น้อยกว่า 5 คนและเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และประจำหลักสูตร ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น <p>2) คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างน้อย 2 คน <p>3) การปรับปรุงหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องไม่เกิน 5 ปี (จะต้องปรับปรุงให้เสร็จและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้หลักสูตรใช้งานในปีที่ 6) <i>หมายเหตุ</i> สำหรับหลักสูตร 5 ปี ประกาศใช้ในปีที่ 7 หรือหลักสูตร 6 ปี ประกาศใช้ในปีที่ 8) <p>4) การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวบ่งชี้ TOF ข้อ 1 - 5 ต้องดำเนินการทุกตัว
2. บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	<p>1) ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบัณฑิตที่รับการประเมินจากผู้บัณฑิตจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา <p>1) ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี เป็นคะแนนระหว่าง 0-5 กำหนดให้คะแนนเต็ม 5= ร้อยละ 100</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคำนวณค่าร้อยละนี้ไม่นับบัณฑิตที่ศึกษา ต่อ เกณฑ์ทหาร อุปสมบท และบัณฑิตที่มีงานทำแล้วแต่ไม่ได้เปลี่ยนงานมาพิจารณา และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา <p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
3. นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา	

ตารางที่ 45 เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
3. นักศึกษา (ต่อ)	3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา 3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 <p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนา อาจารย์	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
4.2 คุณภาพอาจารย์		<p>1) ร้อยละของอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20 ขึ้นไป <p>2) ร้อยละของอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์รวมกันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 60 ขึ้นไป <p>3) ผลงานทางวิชาการของอาจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20 ขึ้นไป <p>4) จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอกที่ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อัตราส่วน จำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิงต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = 0.25 ขึ้นไป

ตารางที่ 45 เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
4. อาจารย์ (ต่อ)	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	5.1 สาระของรายวิชาในหลักสูตร	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้น ๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่าง ๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ในภาควิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระและการตีพิมพ์ผลงานในระดับบัณฑิตศึกษา
5.3 การประเมินผู้เรียน	5.3 การประเมินผู้เรียน	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ - การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา - การกำกับจัดการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 และ มคอ.6 และ มคอ.7) - การประเมินวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
5.4 ผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	5.4 ผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษา แห่งชาติ	<p>ร้อยละของผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ปรากฏในหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 7 ข้อ 7 ที่หลักสูตรแต่ละหลักสูตรดำเนินงานได้ในแต่ละปีการศึกษา ในแบบรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าร้อยละของผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้การดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 100, คะแนน 1 = ร้อยละ 80, คะแนน 0 = ไม่เกินร้อยละ 80

ตารางที่ 45 เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบันโดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติจากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 46 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ

วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	-	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 46 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ในหัวข้อการนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสรุปเป็นแนวทางในการนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส สู่การปฏิบัติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง มีดังนี้

1) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ การศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

3) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามข้อ 2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบัน ๆ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สของตน มีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน ๆ และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน ๆ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

4) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.3 (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.4 (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบัน ๆ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

5) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบัน ๆ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบัน ๆ ควรกำหนดระบบและกลไกของการ

จัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

6) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบัน ฯ อนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบัน ฯ อนุมัติ

7) เมื่อสภาสถาบัน ฯ อนุมัติตามข้อ 5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

8) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

9) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการจัดการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 47 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาคนตรีเจ็ด	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์	ผู้ใช้บัณฑิต
		1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ	-	-	-	-
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-	

จากตารางที่ 47 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 ในหัวข้อการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพ

และมาตรฐานได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพ และมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบัน ฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของ หลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1) เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอนและได้แจ้ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ หลักสูตรนั้น

2) ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่ หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ กำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณา ผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

3) หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตาม เงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

4) กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการ เผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไป ตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อ พิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไข ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายชื่อและหน่วยงานของ คณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 48 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านรายชื่อและหน่วยงาน ของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางค ศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์		สัมภาษณ์				
วิเคราะห์เอกสาร		ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต

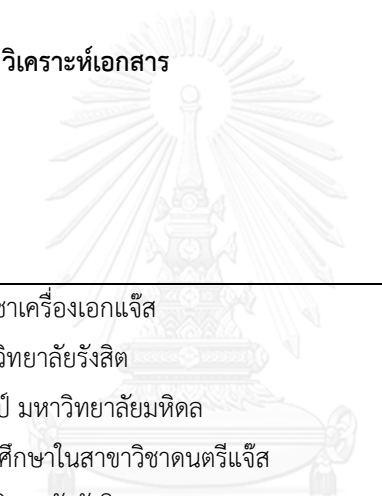
จากตารางที่ 48 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดรายชื่อและ หน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยมีรายละเอียดดังนี้

นายศักดิ์ระพี รักตประจित

19. ภาคผนวก

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติ และบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 4 จากแหล่งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 49 แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านภาคผนวก

แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	สัมภาษณ์				
	ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ	คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอน	นิสิตนักศึกษา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	ผู้ใช้บัณฑิต
<p style="text-align: center;">วิเคราะห์เอกสาร</p> <p style="text-align: center;"></p>					
1. เอกสารประกอบการสอนวิชาเครื่องเอกแจ๊ส <ul style="list-style-type: none"> - วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต - วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2. เอกสารรายชื่อบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส <ul style="list-style-type: none"> - วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต - วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล - คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 	-	-	-	-	

จากตารางที่ 49 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการสอนวิชาเครื่องเอกแจ๊ส จากวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และศึกษาเอกสารรายชื่อบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สจากวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อข้อมูลใช้ในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติ และบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 4 โดยมีเนื้อหารายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 50 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัย/ เนื้อหาสาระ		แขนงดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	
		Level I, II	
Scales - Major - Chromatic	Key: C F Bb Eb G D A	Scales - Mel.Minor - Whole-tone	Key: C F Bb Eb G D A
	Two octave from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72) Two octave from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)		Two octave from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72) Two octave from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)
Triads - Arpeggios	Key: C F Bb Eb G D A	Triads - Arpeggios	Key: C F Bb Eb G D A
	Maj., Min., Aug., Dim. -one octave from root (eight notes at quarter note = 72)		Maj., Min., Aug., Dim. -two octave from root (eight notes at quarter note = 72)
Four-Part - Chords - Arpeggios	Key: C F Bb Eb G D A	Four-Part - Chords - Arpeggios	Key: C F Bb Eb G D A
	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 -one octave for each Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 -one octave from root (eight notes at quarter note = 72)		Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 -one octave for each Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 -one octave from root (eight notes at quarter note = 72)
Performance - Etudes - Performance - Transcription	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys	Performance - Etudes - Performance - Transcription	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys
	One selection from "Tune List" chosen by juror, One selection from "Tune List" chosen by jury.		One selection from "Tune List" chosen by juror, One selection from "Tune List" chosen by jury.
	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.		Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.

ตารางที่ 50 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/ เนื้อหาสาระ		แขนงดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	
Level III, IV			
Scales	Key: C F Bb Eb G D A	Scales	Key: C F Bb Eb G D A
- Harm.Minor	Two octave from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Harm.Major	Two octave from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)
- Diminished (W-H and H-W)	Two octave from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Pentatonic	Two octave from tonic – major (1-2-3-5-6) and minor (1-b3-4-5-b7) (sixteenth notes at quarter note = 72)
Triads	Key: C F Bb Eb G D A	Triads	Key: C F Bb Eb G D A
- Arpeggios	Maj., Min., Aug., Dim. –one octave from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)	- Arpeggios	Maj., Min., Aug., Dim. –two octave from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)
Four-Part	Key: C F Bb Eb G D A	Four-Part	Key: C F Bb Eb G D A
- Chords	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 –two octave for each	- Chords	Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 –one octave for each
- Arpeggios	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 –one octave from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)	- Arpeggios	Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 –one octave from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)
Performance		Performance	
- Etudes	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys	- Etudes	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys
- Performance	One selection from “Tune List” chosen by juror, One selection from “Tune List” chosen by jury.	- Performance	One selection from “Tune List” chosen by juror, One selection from “Tune List” chosen by jury.
- Transcription	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.	- Transcription	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.

ตารางที่ 50 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/เนื้อหาสาระ		แขนงดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	
Level V, VI			
Scales	All Key	Scales	All Key
- Major	Three octaves from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Mel/Minor	Three octaves from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)
- Chromatic	Three octaves from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Whole-tone	Three octaves from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)
Triads	All Key	Triads	Key: C F Bb Eb G D A
- Arpeggios	Major three octaves from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)	- Arpeggios	Minor three octaves from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)
Four-Part	All Key	Four-Part	Key: C F Bb Eb G D A
- Chords	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 -all inversions	- Chords	Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 -all inversions
- Arpeggios	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 -two octave from root (eight notes at quarter note = 72)	- Arpeggios	Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5 -two octave from root (eight notes at quarter note = 72)
Performance		Performance	
- Etudes	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys	- Etudes	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys
- Performance	One selection from "Tune List" chosen by juror, One selection from "Tune List" chosen by jury.	- Performance	One selection from "Tune List" chosen by juror, One selection from "Tune List" chosen by jury.
- Transcription	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.	- Transcription	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.

ตารางที่ 50 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากแผนงานวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/ เนื้อหาสาระ		แผนงานดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	
Level VII, VIII			
Scales	All Key	Scales	Key: C F Bb Eb G D A
Harm.Minor	Three octaves from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Harm.Major	Three octaves from any degree (sixteenth notes at quarter note = 72)
- Diminished (W-H and H-W)	Three octaves from tonic (sixteenth notes at quarter note = 72)	- Pentatonic	Three octaves from tonic – major (1-2-3-5-6) and minor (1-b3-4-5-b7) (sixteenth notes at quarter note = 72)
Triads	All Key	Triads	
- Arpeggios	Augmented and Diminished three octaves from any chord tone (eight notes at quarter note = 72)		
Four-Part	Key: C F Bb Eb G D A	Four-Part	
- Arpeggios	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7, Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5		
	-two octave from root (eight notes at quarter note = 72)		
Performance		Performance	
- Etudes	Jazz etudes chosen by instructor and play in all keys	- Performance	Senior Recital
- Performance	One selection from “Tune List” chosen by juror, One selection from “Tune List” chosen by jury.		
- Transcription	Selected solo of historically significant jazz as selected by instructor.		

ตารางที่ 51 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติจากสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

มหาวิทยาลัย/ เนื้อหาสาระ	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
	ชั้นปีที่ 1
Scales	Major, Dorian Blues Mixolydian Harmonic Minor Locrian Mixolydian ^{b9 b13} Pentatonic Major/Minor Melodic Minor
Arpeggios	Major 7 Dom 7 Min 7 Min 6 Dom 9 Maj7/9 Dom 7/13 Maj 6 min 7 ^{b5} min Maj 7 Dim 7 Dom 7 ^{b9} Dom 7 ^{b13}
Performance	Etudes, selection from “Tune List”, Transcription
ชั้นปีที่ 2 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 1)	
Scales	Locrian Altered, Phrygian, Lydian
Arpeggios	Aug 7 Dom7 sus4 Maj 7 ^{#11}
Performance	Etudes, selection from “Tune List”, Transcription
ชั้นปีที่ 3 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 2)	
Scales	Lydian Augmented Lydian Dominant Aeolian
Arpeggios	Aug Maj 7 Dom7 ^{b5} Dom 7 ^{#11}
Performance	Etudes, selection from “Tune List”, Transcription
ชั้นปีที่ 4 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 3)	
Scales	Dim WH Dim HW Whole Tone
Arpeggios	Min 11, Maj 7/9 Min 7/9
Performance	Etudes, selection from “Tune List”, Transcription, Recital

ตารางที่ 52 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
<p>Year 1 Instrumental</p> <p>Jazz Repertoire</p> <p>-All Blues (Key G), All of Me (Key C), Angel Eyes (Key C-), Autumn Leaves (Key G-), Blue Bossa (Key G-), Blue Monk (Key Bb), Cantalope Island (Key F-), Doxy (Key Bb), Footprints (Key c-), Four (Key Eb), Freddie Freeloader (Key Bb), Impressions (Key D-), Little Sunflower (Key D-), Misty (Key Eb), My Funny Valentine (Key Eb), Now's the Time (Key F), Perdido (Key Bb), Polkadots and Moonbeams (Key F), Satin Doll (Key C), So What (Key D-), Sugar (Key C-), Tenor Madness (Key Bb), Watermelon Man (Key F)</p>	<p>Year 1 Instrumental</p> <p>Jazz Repertoire</p> <p>-Blues by Five, Jumpin' with Symphony Sid, Billie's Bounce, Byrdlike, Bolivar Blues, Perdido, Pent Up House, Bye Bye Blackbird, Foggy Day, Just Friend, Stompin' at Savoy, Autumn Leaves, The Days of Wine and Roses, All the Things You Are</p>	<p>Year 1 Instrumental</p> <p>Jazz Repertoire</p> <p>-All of Me, He Days of Wine and Roses, Fly Me to The Moon, Satin Doll, Take The "A" train, Autumn Leaves, Blue Monk, Now's The Time, Straight No Chaser, Tenor Madness, Au Privave, Billie's Bounce, Oleo, Tune Up, Blue Bossa, Meditation, How Insensitive, Watch What Happens, In A Sentimental Mood, So What, Cantalope Island, Watermelon Man, All Blues, Footprints</p>
<p>Year 2 Instrumental Jazz</p> <p>Repertoire</p> <p>-All the Things You Are (Key Ab), Black Orpheus (Key A-), Body and Soul (Key Eb), But Not For Me (Key Eb), Ceora (Key Ab), I Thought About You (Key Eb), In a Sentimental Mood (Key F), Just Friends (Key G), Ladybird (Key C), Laura (Key C), Lullaby of Birdland (Key F), Maiden Voyage (Key A), Meditation (Key C), Moonlight In Vermont (Key Eb), My Foolish Heart (Key Bb), My Romance (Key Bb), Oleo (Key Bb Rhythm Changes), Recordame (Key A-), Song For My Father (Key F-), Stella by Starlight (Key Bb), Stolen Moments (Key C-), Take the A Train (Key C), The Days of Wine ans</p>	<p>Year 2 Instrumental Jazz</p> <p>Repertoire</p> <p>-Blues for Alice, Cheryl, Confirmation, My Shining Hours, Beautiful Love, Summertime, Softly as in a Morning Sunrise, I Love You, Stella by Starlight, What Is This Called Love, Yesterdays, Minority, Anthropology, Moose the Mooch</p>	<p>Year 2 Instrumental Jazz</p> <p>Repertoire</p> <p>-All The Thing You Are, Green Dolphin Street, Just Friends, There Will Never Be Another You, It Don't Mean A Thing, Mr. PC)minor blues(, Equinox)minor blues(, Solar, Scapple from The Apple, A Night in Tunisia, Omithology, Yardbird Suite, The Girl From Ipanema, Quite Night of Quite Stars, Triste, St. Thomas, Once I Love, One Note Samba, Misty, My Foolish Heart, My One and Only Love, Tenderly, Milestone, Maiden Voyage, Little Sunflower, Freedom Jazz Dance, Alice in Wonderland, A Child Is Born, My Favorite Thing</p>

ตารางที่ 52 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Roses (Key F), The Girl From Ipanema (Key F), There is No Greater Love (Key Bb), There Will Never Be Another You (Key Eb), What's New (Key C), You Don't Know What Love Is (Key F-)		
<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-A Night in Tunisia (Key D-), Afternoon in Paris (Key C), Alone Together (Key D-), Anthropology (Key Bb), Autumn in New York (Key F), Bessie's Blues (Key Eb), Billie's Bounce (Key F), Confirmation (Key F), Corcovado (Key C), Desifinado (Key F), Don't Blame Me (Key C), Groovin' High (Key Eb), In Walked Bud (Key Ab), On Green Dolphin Street (Key Eb), Ornithology (Key G), Out of Nowhere (Key G), Peace (Key Bb), Scapple from the Apple (Key F), Softly, as in a Morning Sunrise (Key C-), Solar (Key C-), Stompin' at the Savoy (Key Db), Triste (Key Bb), Wave (Key D)</p>	<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Cheesecake, Love for Sale, Voyage, Daahoud, Body and Soul, Giant Steps, ESP, Stablemates, Seven Step to Heaven, You Don't Know What Love Is, So What, Impression, Someday My Prince Will Come, Alice in Wonderland</p>	<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Stella by Starlight, Invitation, I'll Remember April, Dolphin Dance, Confirmation, Joy Spring, Lazy Bird, Airegin, Giant Steps, Moment Notice, Nica's Dream, Donna Lee, Song for My Father, Wave, The Sidewinder, Body and Soul, Round Midnight, Blue in Green, Impression, Passion dance, Eighty-one, Up Jump Spring, Waltz for Debbie, Take Five (5/4)</p>
<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Airegin (Key Ab), Chesea Bridge (Key Db), Cherokee (Key Bb), Daahoud (Key Eb), Darn That Dream (Key G), Dolphin Dance (Key Bb), Donna Lee (Key Ab), Giant Steps (Key Eb), Have You Met Miss Jones (Key F), I Love You (Key F), In Your Own Sweet Way (Key Bb), Invitation (Key C-), Joy Spring (Key F), Like Someone In</p>	<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Moment's Notice, Inner Urge, Round Midnight, Dolphin Dance, Yes or No, Epistrophy, Take 5, JuJu</p>	<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-The Eyes of The hurricane (minor blues), Isotope, One Finger Snap, Evidence, Epitrophy, E.S.P, Inner Urge, Yes or No, Lush Life, A Flower Is A Love, Something Ceora, Recordame, Naima, Prelude to A Kiss, You Must Believe in Spring, Juju, All the Things You Are (3/4,7/4), Iris, La Fieta</p>

ตารางที่ 52 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Love (Key Eb), Moment Notice (Key Eb), My Secret Love (Key Eb), Naima (Key Ab), Nardis (Key E-), Nica's Dream (Key Bb-), Night and Day (Key C and Eb), Pent-up House (Key G), Round Midnight (Key Eb-), Speak No Evil (Key Bb-), Stardust (Key Db), The Song is You (Key C), Up Jumped Spring (Key Bb), Well You Needn't (Key F), What is this Thing Called Love (Key C-)		

ตอนที่ 2 ผลการวิพากษ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 ท่าน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรีแจ๊ส จำนวน 1 ท่าน

3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรีศึกษา จำนวน 1 ท่าน

จากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยใช้หลักการพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) เป็นแนวทางสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.65 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสรุปผลเป็นประเด็นต่าง ๆ ตาม 19 องค์ประกอบได้ดังนี้

ตารางที่ 53 ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	ผลการพิจารณา
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
3. ลักษณะของสาขาวิชา	+1	+1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้	+1	0	0	1	0.33	ปรับปรุง
6. องค์ความรู้วิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
7. โครงสร้างหลักสูตร	0	+1	+1	2	0.67	นำไปใช้ได้
8. เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา	0	0	+1	1	0.33	ปรับปรุง

ตารางที่ 53 ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC = $\frac{\sum R}{N}$	ผลการพิจารณา
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67	นำไปใช้ได้
11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
12. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
13. ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
14. แนวทางพัฒนาอาจารย์	+1	0	0	1	0.33	ปรับปรุง
15. การประกันคุณภาพหลักสูตร และการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่	+1	+1	+1	3	1.00	นำไปใช้ได้
18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส	0	+1	0	1	0.33	ปรับปรุง
19. ภาคผนวก	+1	+1	0	2	0.67	นำไปใช้ได้
รวม					0.65	นำไปใช้ได้

หมายเหตุ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Beaton, Bombardier, Guillemin, & Ferraz, 2000)

จากตารางที่ 53 ผลการพิจารณามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านมาปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ ในองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.33 คือ องค์ประกอบนี้ควรปรับปรุงไม่สามารถนำไปใช้ได้ มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 3 ลักษณะสาขาวิชา องค์ประกอบที่ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 6 องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 8 เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา องค์ประกอบที่ 9 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 12 คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 14 แนวทางพัฒนาอาจารย์ และองค์ประกอบที่ 18 รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขา/สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

ลักษณะของสาขาวิชา

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาในเรื่องของการปรับปรุงเนื้อหา คำอธิบายลักษณะของสาขาวิชา โดยการกำหนดขอบเขตองค์ความรู้และจัดหมวดหมู่ การสรุปเนื้อหา ลักษณะของสาขาวิชาในภาพรวมให้ชัดเจน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ยังไม่ชัดเจน และตรงประเด็น กับลักษณะของสาขาวิชาเท่าที่ควร ดังเช่นตัวอย่างบทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่อธิบาย ลักษณะของสาขาวิชาไว้ในลักษณะว่าสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับ “การ แสดงอารมณ์ออกไป สื่อสาร หรือแสดงอารมณ์ความรู้สึกขณะที่เรากำลังเล่นดนตรีแก่ผู้ฟัง การทำงาน เกี่ยวกับเสียง การสื่อสารจินตนาการ และความหมายผ่านเสียงดนตรี การสร้างผลงานดนตรีผ่านเสียง” โดยคำอธิบายลักษณะสาขาวิชาเป็นข้อมูลที่น่าเสนอไว้คร่าว ๆ ไม่ชี้เฉพาะในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส สามารถแบ่งเป็นลักษณะของสาขาวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น คำอธิบายลักษณะสาขาวิชาสามารถใช้ได้กับ สาขาเทคโนโลยีดนตรี สาขาดนตรีสากล สาขารัฐกิจดนตรี เป็นต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในเรื่องของการกำหนดมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ในเรื่องความรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระทางดนตรีแจ๊สในระดับปริญญาตรี ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลขควรอธิบายลักษณะผู้เรียนที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะดนตรีมีลักษณะไม่ชัดเจน และในด้านอื่น ๆ ควรนำเสนอข้อมูลให้ลึกซึ้ง และมีความเฉพาะในศาสตร์ดนตรีแจ๊ส

องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการระบุลักษณะองค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในเรื่องของเนื้อหารายภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้เชื่อมโยงและครอบคลุมการเรียนรู้ในเรื่องดนตรี เช่น ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ควรศึกษาองค์ความรู้ด้านดนตรียุคศตวรรษที่ 20 (Twentieth Century) เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดกลุ่มเนื้อหาสาระสำคัญในรายวิชาทั่วไป และในรายวิชาเฉพาะสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ให้สอดคล้องกับหมวดหมู่รายวิชาตามองค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตรที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ควรนำเสนอเนื้อหาสาระดนตรีแจ๊สให้ชี้เฉพาะและโดดเด่นมากขึ้น ตรวจสอบคำเฉพาะทางดนตรีให้ถูกต้อง

กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยควรพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระ และจัดกลยุทธ์การประเมินให้เหมาะสมสอดคล้องกันสามารถนำไปปฏิบัติได้

คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำเสนอเกณฑ์คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยควรเพิ่มเติมรายละเอียดในเรื่องจำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์พิเศษให้ชัดเจน

แนวทางพัฒนาอาจารย์

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาอาจารย์ โดยผู้วิจัยควรเพิ่มเติมข้อมูลการพัฒนาบุคลากรศึกษา การจัดสรรทุนวิจัย การตีพิมพ์ผลงาน ข้อมูลหรือเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติจริง

รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการระบุนายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยผู้วิจัยควรเพิ่มเติมรายชื่อผู้จัดทำให้มากกว่าหนึ่งคน

ภาคผนวก

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาคผนวกว่า ผู้วิจัยควรระบุนองค์ประกอบ เนื้อหาสาระสำหรับการพัฒนาทักษะปฏิบัติ บทเพลงแจ๊สที่ใช้ในการศึกษา (Repertoire) และระบุที่มาให้ชัดเจน

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญเพิ่มเติมนอกเหนือจากองค์ประกอบข้างต้นที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์/ดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับชื่อปริญญาและสาขาวิชาว่า ผู้วิจัยควรศึกษาหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาให้ชัดเจน เนื่องจาก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 ระบุไว้ว่า สำหรับสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ กำหนดให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดศ.บ.) Bachelor of Music (B.M) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ผลการวิจัย)

จากการนำข้อมูล แนวคิด และคำแนะนำที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (ผลการวิจัย) ที่มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1)

1. ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดุริยางคศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อภาษาไทย ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดนตรีแจ๊ส)

ดศ.บ. (ดนตรีแจ๊ส)

ชื่อภาษาอังกฤษ Bachelor of Music (Jazz Studies)

B.M. (Jazz Studies)

3. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นศาสตร์เฉพาะทางดนตรีแจ๊ส เป็นการศึกษาในเรื่องสไตล์เพลงทางดนตรีแจ๊ส วิธีการเล่นดนตรีแจ๊ส การสื่อสารระหว่างผู้เล่นในลักษณะดนตรีแจ๊ส แสดงออกมาทางสื่อผ่านภาษาเสียง โดยการสื่อสารจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก และความหมายผ่านเสียงดนตรีแจ๊ส ศึกษาประวัติศาสตร์ทางดนตรีแจ๊ส เป็นความเฉพาะด้านของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยอาศัยความรู้พื้นฐานและความรู้เบื้องต้นทางดนตรีต่าง ๆ ได้แก่ ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก การประพันธ์เพลง โสตทัศนศึกษา ทักษะคีย์บอร์ด ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก และเทคโนโลยีดนตรีเบื้องต้น และมีขอบเขตขององค์ความรู้หลักทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ คือ มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎีทางดนตรีแจ๊สอย่างลึกซึ้ง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานดนตรีแจ๊ส ทฤษฎีดนตรีแจ๊สและการต้นสด ประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส การแสดงเดี่ยว รววมวงแจ๊ส ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก การเรียบเรียงเสียงประสานและประพันธ์ดนตรีแจ๊ส เป็นต้น นอกจากนี้ความรู้พื้นฐานทั่วไปที่เป็นความรู้ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา เป็นพื้นฐานสำคัญที่เชื่อมโยงให้เห็น

ถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ และบูรณาการให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพทางสายดนตรีได้อย่างเหมาะสม

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส 6 คุณลักษณะ ดังนี้

1) มีคุณธรรม จริยธรรม คือ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง และผู้อื่น มีวินัย มีระเบียบ เป็นคนตรงต่อเวลา ทั้งในขณะเรียนและการฝึกซ้อม ซื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น มีความรับผิดชอบทำงานตามที่ได้มอบหมายได้ เรียนรู้ที่จะลงมือปฏิบัติเอง มีความจริงใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตสาธารณะ รู้จักถ่อมตน ไม่คิดอวด ไม่โอ้อวด อวดรู้ หรือดูถูกผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ เป็นคนสุภาพรู้จักกาลเทศะ และมารยาท ตระหนักถึงชื่อเสียง/ข้อดีของตนเอง ตลอดจนมีจรรยาบรรณในฐานะอาชีพนักดนตรี

2) มีความรู้ คือ ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านดนตรี ทั้งความรู้พื้นฐานดนตรี และความรู้หลักในเรื่องดนตรีแจ๊ส ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ได้แก่ หลักการสำคัญต่าง ๆ ทางดนตรีแจ๊ส ทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทางดนตรี การประพันธ์เพลง การพัฒนาสไตล์ทักษะ เทคโนโลยีดนตรี และมีความรู้ทางดนตรีอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง เช่น ศาสตร์การแสดง และธุรกิจทางดนตรีเทคโนโลยีดนตรี เป็นต้น

3) มีทักษะทางปัญญา คือ ผู้เรียนต้องมีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ คิดอย่างลุ่มลึก ในลักษณะของการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะความรู้ออกเป็นส่วน ๆ สามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันได้ในระดับสูงทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสานทางดนตรี การประพันธ์เพลง เทคโนโลยีดนตรี และนำความรู้ที่มีมาประยุกต์ หรือสร้างสรรค์ผลงานบนหลักการทางดนตรีแจ๊ส มีทักษะและกระบวนการในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถประเมินคุณค่าผลงานทางดนตรีได้

4) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คือ ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง จัดการเรื่องส่วนตัวได้ ตั้งใจทำงานสามารถทำงานเดี่ยวได้ดีมีความถูกต้องชัดเจนในตัวเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ และสามารถปรับตัวเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสังคม มีทักษะในการจัดการ การวางแผนงานทั้งจัดกลุ่ม กำหนดรูปแบบการทำงาน ทั้งในลักษณะส่วนตัว และร่วมกันหลายส่วน ผ่านการประสานงานกับผู้อื่น และคำนึงถึงคุณภาพของ

งาน และความเป็นมืออาชีพ รู้เพื่อนรู้หน้า รับฟังความคิดเห็นและเข้าใจผู้อื่น มีความจริงใจต่อกันกับผู้ร่วมงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารโดยวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีในรูปแบบการนำเสนอ หรือการปฏิบัติ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั่วไป เช่น ไมโครซอฟท์เวิร์ด (Microsoft Word) พาวเวอร์พอยท์ (Power Point) และเทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี เช่น โปรแกรมพิมพ์โน้ตดนตรี โปรแกรมอัดเสียง การปรับแต่งเสียง

6) มีทักษะดนตรี คือ ผู้เรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส และแสดงออกถึงความเป็นตัวตน โดยนำเสนอการเล่นให้มีเรื่องราว และสื่อสารดนตรีให้ผู้ฟังเข้าใจด้วย ในรูปแบบมืออาชีพ ซึ่งต้องใช้ความสามารถเรื่องการแสดงที่ดี ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขณะแสดง และแสดงให้เหมาะสมกับลักษณะงาน

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1.1) มีคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2) มีระเบียบ วินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 1.3) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 1.4) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 1.5) เคารพและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

2) ด้านความรู้

2.1) มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางดนตรี ได้แก่ ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก โสตทักษะ เป็นต้น และต้องมีความรู้เฉพาะทางดนตรีแจ๊ส ได้แก่ พื้นฐานดนตรีแจ๊ส ทฤษฎีดนตรีแจ๊สและการต้นสด ประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส การแสดงเดี่ยว รวบรวมแจ๊ส ทักษะปฏิบัติ เครื่องดนตรีเอกเป็น การเรียบเรียงเสียงประสานและประพันธ์ดนตรีแจ๊ส เป็นต้น และความรู้เพิ่มเติมที่เป็นความรู้เพิ่มเติม ได้แก่ เทคโนโลยีดนตรี ความรู้ในศาสตร์การแสดง และธุรกิจทางดนตรี เป็นต้น

2.2) สามารถประยุกต์ความรู้ที่มี เพื่อใช้กับเครื่องดนตรีได้อย่างเหมาะสม

2.3) มีความรู้ในดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรมของตน และของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นต้นกำเนิดทางดนตรีแจ๊ส

2.4) มีความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติงานจริงในสายอาชีพนักดนตรี

3) ด้านทักษะทางปัญญา

3.1) สามารถคิดได้เป็นระบบ วิเคราะห์ แยกแยะ หาความสัมพันธ์ และความเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางดนตรีให้แต่ละเรื่องได้

3.2) สามารถค้นคว้า ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้อง และสร้างสรรค์

3.3) สามารถใช้วิจารณ์งานในการประเมินคุณค่าทางดนตรี อย่างมีสุนทรียะ

3.4) สามารถสร้างสรรค์ผลงาน และบูรณาการความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่มี ความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับหลักการทางดนตรีแจ๊ส

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1) มีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นสำคัญ

4.2) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการประนีประนอม

4.3) สามารถแสดงความคิดเห็น พูดคุยทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4.4) มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยคำนึงถึงคุณภาพ และแสดงความเป็นมืออาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

5.1) สามารถสื่อสารโดยวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2) สามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีในรูปแบบการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั่วไป

5.3) สามารถสื่อสารความคิดทางดนตรีโดยการร้อง หรือการบรรเลงดนตรี และสามารถสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี หรือนำเสนอดนตรี โดยใช้รูปแบบ และวิธีการอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

5.4) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เพื่อใช้บริหารจัดการวง และค่าจ้างได้อย่างเหมาะสมในสายอาชีพนักดนตรี

6) ด้านทักษะดนตรี

6.1) สามารถพัฒนาทักษะเครื่องมือเอกอย่างต่อเนื่องบนหลักการ และทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส

6.2) สามารถค้นคว้าได้ตอบสนองสื่อสารระหว่างผู้เล่นในลักษณะดนตรีแจ๊สได้ถูกต้อง

6.3) สามารถสร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนแสดงออกถึงเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลได้

6. องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ควรจัดตั้งองค์การวิชาชีพทางดนตรี ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีแขนงต่าง ๆ เช่น ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก การประพันธ์เพลง เป็นต้น เพื่อกำหนดทิศทาง สาระหลักของหลักสูตรดนตรีแจ๊สในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งให้สอดคล้อง และมีทิศทางเดียวกัน

7. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรวิชาดนตรีแจ๊ส มีหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต แบ่งได้เป็น 3 หมวดวิชา

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต
2.1) วิชาพื้นฐานดนตรี	
2.2) วิชาเฉพาะ หรือวิชาบังคับสาขา	
2.3) วิชาเลือกดนตรี	
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

8. เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส มีลักษณะเฉพาะของกลุ่มดุริยางคศาสตร์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรี ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรใน หมวดวิชาเฉพาะดังนี้

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบไปด้วย เนื้อหาของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

2) หมวดวิชาเฉพาะ ประกอบไปด้วย

- วิชาพื้นฐานดนตรี ได้แก่ เนื้อหาด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี ตะวันตก และสไตล์ทักซ์ เป็นต้น

- วิชาเฉพาะ หรือวิชาบังคับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ได้แก่ พื้นฐานดนตรีแจ๊ส ทฤษฎีดนตรีแจ๊สและการด้นสด ประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส การแสดงเดี่ยว รวมนวงแจ๊ส ทักซ์ปฏิบัติ เครื่องดนตรีเอกเป็น การเรียบเรียงเสียงประสานและประพันธ์ดนตรีแจ๊ส เป็นต้น

- วิชาเลือกดนตรี เทคโนโลยีดนตรี ความรู้ในศาสตร์การแสดง ศาสตร์การสอน และธุรกิจทางดนตรี เป็นต้น

3) หมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบไปด้วย วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ก็ได้

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

กลยุทธ์การสอน

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม การซึมซับ ดูดซึมจากสิ่งแวดล้อม โดยการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เห็นตัวแบบและการเลียนแบบ การตระหนักรู้พฤติกรรมของตน และได้รับการวางเงื่อนไขและเสริมแรง การจัดกิจกรรม ฝึกการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์ และทำความเข้าใจในค่านิยมของตนเองการสอนหลักธรรมทางศาสนาและอบรมบ่มนิสัย การฝึกสมาธิ และวิปัสสนา การเลือกใช้หลักการสอน รูปแบบการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การจัดชั้นตอน การสอนตามกระบวนการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย การฝึกให้ปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นและฝึกให้พัฒนาตนเอง โดยใช้รูปแบบ วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ การฝึกให้คิดวิเคราะห์และคิดสะท้อนประสบการณ์ต่าง ๆ การให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม การสอนตามสถานการณ์ทันทีทันใด ไม่จำกัดเวลา สถานที่

2) ด้านความรู้ แสวงหาแหล่งการเรียนรู้ และข้อมูล ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลนั้น โดยใช้การบวนการทางปัญญา จับหลัก ประเด็นสำคัญ หรือคั่นหัวข้อประกอบ ลักษณะเฉพาะที่เป็นแกนสำคัญของเรื่องนั้น หาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องนั้น แสวงหา สังเกตและศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ และลองปฏิบัติ ตระหนัก รู้ในระบบการคิดของตน วางแผนการทำงานตามเป้าหมาย และควบคุมกำกับตนเองให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนด

3) ด้านทักษะทางปัญญา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สังเกตกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอนที่ต้องการสอน/ฝึก การสาธิตกระบวนการต้องมีตัวแบบที่ดี จัดให้ผู้เรียนลงมือทำ/ดำเนินการตามกระบวนการด้วยตนเอง เสริมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่สอน/ฝึก เพื่อช่วยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้ทักษะกระบวนการนั้น สามารถทำได้อย่างชำนาญ ให้แรงเสริมและข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาทักษะ และติดตามผลการปรับปรุงและพัฒนา ในการสอนทักษะและกระบวนการต่าง ๆ ต้องให้ทำและใช้ทักษะนั้น ๆ

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ การเข้าใจตนเองและการเข้าใจผู้อื่น การศึกษาศิลปะในการพูด ฟัง ตอบสนอง และแสดงออกอย่างเหมาะสม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการอยู่ร่วมกัน ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงานอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการที่ดี การสร้างทีมงานที่ดี การแก้ปัญหาและขจัด ลดความขัดแย้ง โดยใช้การจัดกิจกรรม หรือโครงการ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะเดียวกับด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยใช้การจัดกิจกรรม หรือโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการสอน

6) ด้านทักษะดนตรี การเรียนการสอนมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติทั้งต่อตนเอง และการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น และกิจกรรม และโครงการดนตรี เพื่อเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางในการประเมินผลสามารถพิจารณาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวัดและประเมินตามจุดมุ่งหมาย 2) การวัดและประเมินตามลักษณะกิจกรรม และ 3) วิธีการวัดและประเมิน

ด้านที่ 1 การวัดและประเมินตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ 1) การประเมินเทคนิค หมายถึง การวัดประเมินในด้านความถูกต้องของเนื้อหาสาระที่เป็นฐานความรู้ในการสร้างสรรค์คิด

ปฏิภาณ และ 2) การประเมินคិតปฏิภาณ เป็นการประเมินสไตล์ และคุณภาพของคิตปฏิภาณตามรสนิยมความชอบของผู้ประเมิน

ด้านที่ 2 การวัดประเมินตามลักษณะกิจกรรม ได้แก่ 1) การประเมินในห้องเรียน เน้นการประเมินความครบถ้วนถูกต้องของเนื้อหาสาระที่จัดการสอน เช่น การบรรเลงถูกทางเดินคอร์ด จังหวะตรง เป็นต้น และ 2) การประเมินนอกห้องเรียน เน้นประเมินภาพรวมของการแสดง การบรรเลงคิตปฏิภาณ การสื่อสารกับผู้ฟัง การเป็นอันหนึ่งอันเดียวของวง

ด้านที่ 3 วิธีการวัดและประเมิน ได้แก่ 1) การสังเกตพฤติกรรม 2) การทดสอบ 3) การสอบถามหรือสัมภาษณ์ 4) การมอบหมายงาน 5) การติดตามพัฒนาการ และ 6) การทำคิรยนิพนธ์

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ในขณะที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่

มีการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยให้นักศึกษาประเมินการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น ความเหมาะสมของเนื้อหา กลยุทธ์การสอนของผู้สอน ความเหมาะสมของการประเมินผล เป็นต้น และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกพิจารณาข้อสอบให้เหมาะสมเป็นไปตามแผนการสอน และมีคณะกรรมการตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงานโครงการงาน กิจกรรมทางดนตรี และอื่น ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

2) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังสำเร็จการศึกษา สามารถทำได้หลายวิธีเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยมีรูปแบบดังนี้

2.1) สอบถามภาวะได้งานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปในแต่ละรุ่น

2.2) การประเมินความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากผู้ใช้บัณฑิต

หรือสถานประกอบการ

2.3) การประเมินหลักสูตรจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและผู้ใช้บัณฑิตหรือ

สถานประกอบการ

2.4) การประเมินความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น ๆ

2.5) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2.6) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.7) ผลงานของนักศึกษาที่วัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น จำนวนสิทธิบัตร จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้

คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในสาขาดนตรีแจ๊ส

- 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า และมหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรเข้ารับศึกษา
- 2) ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์การคัดเลือกของมหาวิทยาลัย
- 3) ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติเฉพาะของทางวิทยาลัย โดยคัดเลือกจากความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี หรือความสามารถการขับร้อง และคัดเลือกจากพื้นฐานความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีสากล โสตทัศนศึกษา ในมาตรฐานตามเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด

การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่ต้องการเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนทั้งต่างคณะ หรือต่างมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศข้อบังคับ หลักเกณฑ์การเทียบโอนของทางมหาวิทยาลัยกำหนด

12. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

1) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำ หลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญา โทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมี คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

2) อาจารย์ต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

3) อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล สัมฤทธิ์ของผู้เรียน และมีประสบการณ์การทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่สอน

4) ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรมา เป็นวิทยากร หรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

5) สัดส่วนอาจารย์ต่อผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

1) ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ อุปกรณ์ สำหรับการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ระบบอินเตอร์เน็ต เครื่องดนตรี อุปกรณ์สำหรับการฝึกซ้อม เช่น สแตนด์วางโน้ตเพลง ลำโพง ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียงสำหรับเครื่องดนตรี เป็นต้น

2) ห้องปฏิบัติการทางดนตรี ได้แก่ ห้องอัดเสียง ห้องซ้อมขนาดเล็ก และขนาดใหญ่
หอแสดงดนตรี

3) สื่อการเรียนการสอนทั่วไป และเฉพาะของสาขาวิชา

4) ห้องสมุด ประกอบด้วย ตำราเรียนทั่วไป และตำราเฉพาะของสาขาวิชา แบบฝึก
หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลทางการศึกษา

5) ทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา

14. แนวทางพัฒนาอาจารย์

1) การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่ มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้ความ
เข้าใจในนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะ หลักสูตรที่เปิด และบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ กฎระเบียบ
ต่าง ๆ รวมถึงสิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์

2) กำหนดให้อาจารย์จะต้องเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ โดยเข้าร่วมอบรม
เพื่อพัฒนาการสอน การวัดและการประเมินผล การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาดู
งาน ประชุมสัมมนา และการประชุมวิชาการเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ โดยมีงบประมาณ
สนับสนุนให้

3) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลให้ทันสมัย

4) มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการทางวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ความรู้และคุณธรรม

5) สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางดนตรี และทางวิชาการ เพื่อส่งเสริม
ตำแหน่งทางวิชาการ

6) สนับสนุนงบประมาณการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ตามความต้องการของ
คณะ/สาขาวิชา

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1. การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. หลักสูตรที่กำกับมาตรฐาน	<p>ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ปริญญาดรี เกณฑ์ 4 ข้อ)</p> <p>1) จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่น้อยกว่า 5 คนและเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และประจำหลักสูตร ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น <p>2) คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่ปีสอนอย่างน้อย 2 คน <p>3) การปรับปรุงหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องไม่เกิน 5 ปี (จะต้องปรับปรุงให้เสร็จและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้หลักสูตรใช้งานในปีที่ 6) <i>หมายเหตุ</i> สำหรับหลักสูตร 5 ปี ประกาศใช้ในปีที่ 7 หรือหลักสูตร 6 ปี ประกาศใช้ในปีที่ 8) <p>4) การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน</p> <p>ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวบ่งชี้ TQF ข้อ 1 - 5 ต้องดำเนินการทุกตัว
2. บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	<p>1) ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบัณฑิตที่รับการประเมินจากผู้ที่ใช้บัณฑิตจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา <p>1) ผลบัณฑิตปริญญาดรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี เป็นคะแนนระหว่าง 0-5 ถ้าพบดีให้คะแนนเต็ม 5= ร้อยละ 100</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคำนวณค่าร้อยละนี้ไม่นำบัณฑิตที่ศึกษา ต่อ เกณฑ์ทหาร อุบลสมทบ และบัณฑิตที่มีงานทำแล้วแต่ไม่ได้เปลี่ยนงานมาพิจารณา และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา <p>เพื่อให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
3. นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา	

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
3. นักศึกษา (ต่อ)	3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการคัดค้านคำขออิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 <p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนา อาจารย์	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	<p>1) ร้อยละของอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก</p> <p>- ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20 ขึ้นไป</p> <p>2) ร้อยละของอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ</p> <p>- ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์รวมกันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 60 ขึ้นไป</p> <p>3) ผลงานทางวิชาการของอาจารย์</p> <p>- ค่าร้อยละของผลรวมผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20 ขึ้นไป</p> <p>4) จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <p>- กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อัตราส่วน จำนวนบทความที่ได้รับการอ้างอิงต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = 0.25 ขึ้นไป</p>

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
4. อาจารย์ (ต่อ)	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	5.1 สถานะของรายวิชาในหลักสูตร	ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ - หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้น ๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ - การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่าง ๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ในการทำวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระและกรณีพิเศษผลงานในระดับบัณฑิตศึกษา
5.3 การประเมินผู้เรียน	5.3 การประเมินผู้เรียน	ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ - การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ - การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา - การกำกับจัดการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6 และมคอ.7) - การประเมินวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
ผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	5.4 ผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	ร้อยละของผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ปรากฏในหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 7 ข้อ 7 ที่หลักสูตรแต่ละหลักสูตรดำเนินงานได้ในแต่ละปีการศึกษา ในแบบรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) - ค่าร้อยละของผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้การดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 100, คะแนน 1 = ร้อยละ 80, คะแนน 0 = ไม่เกินร้อยละ 80

<p>องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพหลักสูตร</p>	<p>ตัวบ่งชี้</p>	<p>อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>6. สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้</p>	<p>6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้</p>	<p>ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบันโดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อเพิ่มสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

วิทยาลัย
ALONGKORN UNIVERSITY

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ

1) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ การศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

3) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามข้อ 2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สแล้ว สถาบันอุดมศึกษา อาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาครุศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สของตน มีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน ฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน ฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

4) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.3 (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.4 (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบัน ฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/

สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

5) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบัน ฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบัน ฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

6) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบัน ฯ อนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบัน ฯ อนุมัติ

7) เมื่อสภาสถาบัน ฯ อนุมัติตามข้อ 5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

8) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

9) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบัน ฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1) เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

2) ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ กำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

3) หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

4) กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะ/วิทยาลัย _____ มหาวิทยาลัย _____

19. ภาคผนวก

จากการค้นคว้าข้อมูลเนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติ และบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส พบว่า ข้อมูลจากแหล่งที่มาข้างต้นมีความแตกต่างกันในส่วนของบทเพลงที่ใช้ศึกษา ซึ่งสถาบันแต่ละแห่งกำหนดไว้ในลักษณะเฉพาะ ผู้วิจัยจึงนำเสนอเนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติและบทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยสามารถนำเนื้อหาสาระเหล่านี้ไปใช้ได้ตามความเหมาะสม หรือกำหนดขึ้นใหม่จากข้อมูลเหล่านี้ได้

ตารางที่ 54 เนื้อหาสาระสำหรับพัฒนาทักษะปฏิบัติในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

เนื้อหาสาระ	ชั้นปีที่ 1
Scales	Key: C F Bb Eb G D A
	Major Dorian Blues Mixolydian Harmonic Minor Locrian Mixolydian ^{b9 b13}
	Pentatonic Major/Minor Melodic Minor Chromatic Whole-tone Melodic Minor
Arpeggios	Major 7 Dom 7 Min 7 Min 6 Dom 9 Maj7/9 Dom 7/13 Maj 6 min 7 ^{b5} min
	Maj 7 Dim 7 Dom 7 ^{b9} Dom 7 ^{b13} Aug Dim
Chords and Arpeggios	Maj7, Min7, Dim7, Min7b5, Dom7sus4, Dim7 Min(maj(7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5
Performance	Etudes, selection from "Tune List", Transcription
ชั้นปีที่ 2 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 1)	
Scales	Key: C F Bb Eb G D A
	Locrian Altered, Phrygian, Lydian, Harmonic Minor, Diminished)W-H and H-W(, Harmonic Major, Pentatonic
Arpeggios	Aug 7 Dom7 sus4 Maj 7 ^{#11}
Chords	Min(maj)7, Maj7#5, Maj7b5, 7#5, 7b5
Performance	Etudes, selection from "Tune List", Transcription
ชั้นปีที่ 3 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 2)	
Scales	All Key
	Lydian Augmented Lydian Dominant Aeolian
Arpeggios	Aug Maj 7 Dom7 ^{b5} Dom 7 ^{#11}
Performance	Etudes, selection from "Tune List", Transcription
ชั้นปีที่ 4 (เพิ่มเนื้อหาของปีที่ 3)	
Scales	All Key
	Dim WH Dim HW Whole Tone
Arpeggios	Min 11, Maj 7/9 Min 7/9
Performance	Etudes, selection from "Tune List", Transcription, Recital

ตารางที่ 55 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
<p>Year 1 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-All Blues (Key G), All of Me (Key C), Angel Eyes (Key C-), Autumn Leaves (Key G-), Blue Bossa (Key G-), Blue Monk (Key Bb), Cantalope Island (Key F-), Doxy (Key Bb), Footprints (Key c-), Four (Key Eb), Freddie Freeloader (Key Bb), Impressions (Key D-), Little Sunflower (Key D-), Misty (Key Eb), My Funny Valentine (Key Eb), Now's the Time (Key F), Perdido (Key Bb), Polkadots and Moonbeams (Key F), Satin Doll (Key C), So What (Key D-), Sugar (Key C-), Tenor Madness (Key Bb), Watermelon Man (Key F)</p>	<p>Year 1 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Blues by Five, Jumpin' with Symphony Sid, Billie's Bounce, Byrdlike, Bolivar Blues, Perdido, Pent Up House, Bye Bye Blackbird, Foggy Day, Just Friend, Stompin' at Savoy, Autumn Leaves, The Days of Wine and Roses, All the Things You Are</p>	<p>Year 1 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-All of Me, He Days of Wine and Roses, Fly Me to The Moon, Satin Doll, Take The "A" train, Autumn Leaves, Blue Monk, Now's The Time, Straight No Chaser, Tenor Madness, Au Privave, Billie's Bounce, Oleo, Tune Up, Blue Bossa, Meditation, How Insensitive, Watch What Happens, In A Sentimental Mood, So What, Cantalope Island, Watermelon Man, All Blues, Footprints</p>
<p>Year 2 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-All the Things You Are (Key Ab), Black Orpheus (Key A-), Body and Soul (Key Eb), But Not For Me (Key Eb), Ceora (Key Ab), I Thought About You (Key Eb), In a Sentimental Mood (Key F), Just Friends (Key G), Ladybird (Key C), Laura (Key C), Lullaby of Birdland (Key F), Maiden Voyage (Key A), Meditation (Key C), Moonlight In Vermont (Key Eb), My Foolish Heart (Key Bb), My Romance (Key Bb), Oleo (Key Bb Rhythm Changes), Recordame (Key A-), Song For My Father (Key F-), Stella by Starlight (Key Bb), Stolen Moments (Key C-), Take the A Train (Key C), The Days of Wine ans</p>	<p>Year 2 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Blues for Alice, Cheryl, Confirmation, My Shining Hours, Beautiful Love, Summertime, Softly as in a Morning Sunrise, I Love You, Stella by Starlight, What Is This Called Love, Yesterdays, Minority, Anthropology, Moose the Mooch</p>	<p>Year 2 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-All The Thing You Are, Green Dolphin Street, Just Friends, There Will Never Be Another You, It Don't Mean A Thing, Mr. PC)minor blues(, Equinox)minor blues(, Solar, Scapple from The Apple, A Night in Tunisia, Omithology, Yardbird Suite, The Girl From Ipanema, Quite Night of Quite Stars, Triste, St. Thomas, Once I Love, One Note Samba, Misty, My Foolish Heart, My One and Only Love, Tenderly, Milestone, Maiden Voyage, Little Sunflower, Freedom Jazz Dance, Alice in Wonderland, A Child Is Born, My Favorite Thing</p>

ตารางที่ 55 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Roses (Key F), The Girl From Ipanema (Key F), There is No Greater Love (Key Bb), There Will Never Be Another You (Key Eb), What's New (Key C), You Don't Know What Love Is (Key F-)		
<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-A Night in Tunisia (Key D-), Afternoon in Paris (Key C), Alone Together (Key D-), Anthropology (Key Bb), Autumn in New York (Key F), Bessie's Blues (Key Eb), Billie's Bounce (Key F), Confirmation (Key F), Corcovado (Key C), Desifinado (Key F), Don't Blame Me (Key C), Groovin' High (Key Eb), In Walked Bud (Key Ab), On Green Dolphin Street (Key Eb), Ornithology (Key G), Out of Nowhere (Key G), Peace (Key Bb), Scapple from the Apple (Key F), Softly, as in a Morning Sunrise (Key C-), Solar (Key C-), Stompin' at the Savoy (Key Db), Triste (Key Bb), Wave (Key D)</p>	<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Cheesecake, Love for Sale, Voyage, Daahoud, Body and Soul, Giant Steps, ESP, Stablemates, Seven Step to Heaven, You Don't Know What Love Is, So What, Impression, Someday My Prince Will Come, Alice in Wonderland</p>	<p>Year 3 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Stella by Starlight, Invitation, I'll Remember April, Dolphin Dance, Confirmation, Joy Spring, Lazy Bird, Airegin, Giant Steps, Moment Notice, Nica's Dream, Donna Lee, Song for My Father, Wave, The Sidewinder, Body and Soul, Round Midnight, Blue in Green, Impression, Passion dance, Eighty-one, Up Jump Spring, Waltz for Debbie, Take Five (5/4)</p>
<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Airegin (Key Ab), Chesea Bridge (Key Db), Cherokee (Key Bb), Daahoud (Key Eb), Darn That Dream (Key G), Dolphin Dance (Key Bb), Donna Lee (Key Ab), Giant Steps (Key Eb), Have You Met Miss Jones (Key F), I Love You (Key F), In Your Own Sweet Way (Key Bb), Invitation (Key C-), Joy Spring (Key F), Like Someone In</p>	<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-Moment's Notice, Inner Urge, Round Midnight, Dolphin Dance, Yes or No, Epistrophy, Take 5, JuJu</p>	<p>Year 4 Instrumental Jazz Repertoire</p> <p>-The Eyes of The hurricane (minor blues), Isotope, One Finger Snap, Evidence, Epitrophy, E.S.P, Inner Urge, Yes or No, Lush Life, A Flower Is A Love, Something Ceora, Recordame, Naima, Prelude to A Kiss, You Must Believe in Spring, Juju, All the Things You Are (3/4,7/4), Iris, La Fietta</p>

ตารางที่ 55 บทเพลงที่ใช้ศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (ต่อ)

มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Love (Key Eb), Moment Notice (Key Eb), My Secret Love (Key Eb), Naima (Key Ab), Nardis (Key E-), Nica's Dream (Key Bb-), Night and Day (Key C and Eb), Pent-up House (Key G), Round Midnight (Key Eb-), Speak No Evil (Key Bb-), Stardust (Key Db), The Song is You (Key C), Up Jumped Spring (Key Bb), Well You Needn't (Key F), What is this Thing Called Love (Key C-)		

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพประเภทการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ดังนี้

1) การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผล สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

2) การกำหนดประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม และคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 56 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 5 คน คณาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หรืออาจารย์ประจำที่สอนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 7 คน นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 25 คน ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 6 คน ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จำนวน 4 คน และผู้ฟังที่ใช้บริการภายในสถานประกอบการ จำนวน 9 คน

3) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) จำนวน 5 ชุด ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต รูปแบบ และประเด็นคำถามของแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม เครื่องมือทุกชุดได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยแต่ละท่านจะพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective

Congruence Index : IOC) เครื่องมือทั้ง 5 ชุด มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และ วัตถุประสงค์ ระหว่าง 0.79-0.96

4) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2559 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ในประเด็น มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส กลยุทธ์การสอนและการวัดและประเมินผล สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

- การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เดี่ยว (Individual interview) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตร สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส และผู้ใช้บริการ/ผู้ฟังในสถานประกอบการ

- การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) จากนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาวิชาดนตรีแจ๊สใน กรุงเทพมหานคร

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content Analysis) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) และการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis)

6) ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้คือ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ. 1) 19 องค์ประกอบ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ 1) ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ 2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา 3) ลักษณะของสาขาวิชา 4) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) มาตรฐานผลการเรียนรู้ 6) องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา 9) กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 11) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ 12) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 13) ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ 14)

แนวทางพัฒนาอาจารย์ 15) การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน 16) การนำมาตราฐาน คุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ 17) การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน 18) รายชื่อ และหน่วยงานของคณะกรรมการการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา/สาขาวิชา 19) ภาคผนวก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยนำไปสู่ประเด็นการอภิปรายผลในองค์ประกอบข้อที่ 3, 4, 5, 8, 9 ในเชิงลึก ดังนี้

องค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ 3 ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นศาสตร์กึ่งวิชาชีพ มีขอบเขตองค์ความรู้หลักทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ คือ พื้นฐานและความรู้เบื้องต้นทางดนตรี ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีเอก เทคโนโลยีดนตรีเบื้องต้น และหลักการ ทฤษฎีทางดนตรีแจ๊ส และความรู้พื้นฐานทั่วไปที่เป็นความรู้ทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ เพื่อบูรณาการให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพทางสายดนตรีได้อย่างเหมาะสม (Fuangaugorn, 2010) ดังนั้นสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ต้องผลิตบัณฑิตในลักษณะอาชีพนักดนตรีแจ๊สเป็นหลัก จากสภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมในปัจจุบัน สถานประกอบการที่รองรับอาชีพนักดนตรีแจ๊สในประเทศไทยยังมีค่อนข้างน้อย ซึ่งในปัจจุบันสถานประกอบการที่มีดนตรีแจ๊สบรรเลงคือ โรงแรมระดับ 4 – 5 ดาว บาร์ ร้านอาหาร หรือล็อบบี้ของ โรงแรม เนื่องจากแนวเพลงแจ๊สเป็นแนวเพลงในรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมในผู้ฟังบางกลุ่ม หรือผู้ฟังส่วนใหญ่ที่เป็นชาวต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนที่จบในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สประกอบอาชีพเป็นครูสอนดนตรีมากกว่าเป็นนักดนตรีอาชีพ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอแนะให้หลักสูตร ควรเพิ่มเติมในเรื่องศาสตร์และศิลป์การสอน หรือทักษะทางด้านการสอนเข้ามาในหลักสูตรดนตรีแจ๊สระดับปริญญาตรี

องค์ประกอบที่ 4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส สามารถสรุปได้ 6 คุณลักษณะคือ 1) คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) คุณลักษณะด้านความรู้ 3) คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา 4) คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) คุณลักษณะ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี และ6) ด้านทักษะดนตรี โดยคุณลักษณะ 5 ข้อแรกสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือ 1) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม 2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ 3) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน 4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ และ5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) เช่นเดียวกับการศึกษาของ สุขกมล พันธไชย (2554) ได้ศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต 80 คน โดยอันดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านจรรยาบรรณทางวิชาการ และวิชาชีพ 2) ด้านจริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต 3) ด้านรับผิดชอบต่อหน้าที่และละเอียดรอบคอบในการทำงาน 4) ด้านความสามารถในการติดต่อและประสานงานกับผู้อื่น และ 5) ด้านมีวินัย ตรงต่อเวลา และด้านมีความรู้พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์

สำหรับคุณลักษณะด้านทักษะดนตรี เป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับสาขาวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสร้างและเชื่อมโยงฐานความรู้ในตัวผู้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ สามารถนำไปปฏิบัติได้ (ปองภพ สุกิตติวงศ์, 2556) สอดคล้องกับการศึกษาของ ฉวีวรรณ แจ่มกิจ, วรรณภา หวังนิพนพานโต, จอมขวัญ สุวรรณรักษ์, ณนันทน์ แดงสังวาลย์, และพิพัฒน์กมล ชนะสิทธิ์ (2554) ทำการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร โดยพบว่าคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยเป็นทักษะที่สำคัญ กล่าวคือบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องโดยอิสระ สามารถปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ และสามารถประยุกต์การปฏิบัติงานเพื่อการแก้ปัญหาในสภาพจริง และจากทัศนคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ พบว่าพึงพอใจต่อคุณลักษณะด้านทักษะพิสัยมาก สอดคล้องกับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ที่เสนอแนะให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพดนตรี รวมทั้งต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพของตน

องค์ประกอบที่ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส มี 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี และ 6) ด้านทักษะดนตรี ซึ่งมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่พบในการศึกษานี้ แตกต่างจากการศึกษาของศิริราชันย์ สุขชัย (2553) พบว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากสาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นลักษณะสาขากึ่งวิชาชีพที่มีการสอนทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้นต้องมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านที่ 6 คือ ทักษะดนตรี ผู้เรียนต้องมีทักษะด้านการปฏิบัติดนตรีที่เชี่ยวชาญเน้นทักษะของการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เช่น วิชาชีพพยาบาลที่มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ 6 ด้าน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ปีพ.ศ. 2552 โดยด้านที่ 6 คือ ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ กล่าวคือ ต้องสามารถปฏิบัติสามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลอย่างเบ็ดเสร็จ ด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร โดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย และสิทธิของผู้ป่วย เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

องค์ประกอบที่ 8 เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ประกอบด้วย 6 เนื้อหาสาระ คือ 1) เนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ดนตรี 2) เนื้อหาด้านทฤษฎีดนตรี 3) เนื้อหาด้านทักษะปฏิบัติดนตรี 4) เนื้อหาด้านเทคโนโลยีทางดนตรี 5) การสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี และ 6) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานดนตรี สอดคล้องกับการศึกษาของปองภพ สุกิตติวงศ์ (2556) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนดนตรี เพื่อพัฒนาทักษะคิดปฏิภาณดนตรีแจ๊สในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรี ควรกำหนดเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ในการจัดการสอนโดยพิจารณาจาก 1) การพัฒนาและเพิ่มพูนฐานความรู้ในตัวผู้เรียน เน้นสาระ 4 ด้านคือ เนื้อหาสาระดนตรี ทักษะดนตรี 2) การเชื่อมโยงฐานความรู้ในตัวผู้เรียน เน้นสาระด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ 3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ฐานความรู้ในการสร้างสรรค์ คิดปฏิภาณ ซึ่งเป็นประสบการณ์เฉพาะตัวที่ผู้เรียนต้องรับรู้ และเรียนรู้ และ 4) ด้านทัศนคติ คือ ความเข้าใจตนเอง ความใฝ่รู้และเคารพและหน้าที่ในการ

บรรเลงคีตปฏิภาณ ดังเช่นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอแนะให้เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล

องค์ประกอบที่ 9 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ สาขาวิชาดนตรีแจ๊สประกอบไปด้วย 3 ด้านคือ ภาคนทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ โดยแนวทางในการประเมินผลสามารถพิจารณาให้สอดคล้องกันใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวัดและประเมินตามจุดมุ่งหมาย 2) การวัดและประเมินตามลักษณะกิจกรรม และ 3) วิธีการวัดและประเมิน สอดคล้องกับการศึกษาของปองภพ สุกิตติวงศ์ (2556) ที่กล่าวถึงการจัดสภาพการเรียนรู้ การสอนดนตรี เพื่อพัฒนาทักษะคีตปฏิภาณดนตรีแจ๊สในคีตลักษณะบลูส์ของนักศึกษาปริญญาตรี ต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1) กิจกรรมการสอนเนื้อหาสาระดนตรีควรจัดควบคู่กับการสอนทักษะดนตรีเสมอ 2) กิจกรรมการสอนทักษะดนตรี เน้นการเรียนรู้ที่เริ่มจากการฟัง การสังเกต การเลียนแบบ การซึมซับการฝึกฝน และการปฏิบัติ โดยผู้สอนคอยชี้แนะและสาธิตให้เห็นถึงประเด็นสำคัญ เน้นให้เรียนรู้แบบอุปนัย คือ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัส และให้เวลาผู้เรียน 3) กิจกรรมการสอนและทักษะกระบวนการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงระหว่างทักษะการฟัง การร้องการอ่าน การบรรเลงและการคิด ผ่านเนื้อหาสาระดนตรีในหลากหลายรูปแบบ 4) กิจกรรมการสอนความถนัดในการคิดสร้างสรรค์ และ 5) กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการเกิดสภาวะที่ส่งเสริมคีตปฏิภาณ เน้นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ฐานความรู้ในการฝึกซ้อมบรรเลง และบรรเลงร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์จริง

ประเด็นเพิ่มเติม

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบประเด็นเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) ประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ คือ

1.1) จรรยาบรรณวิชาชีพ และการคัดลอกผลงาน สถาบันที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาดนตรีแจ๊สควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพทางดนตรี และการคัดลอกผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานในสายอาชีพของตนเอง

1.2) เรียนรู้ศาสตร์และศิลป์การสอน หรือทักษะทางการสอน สถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาการศึกษาดนตรีในการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากผู้ที่เล่นดนตรีได้ควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

1.3) ทักษะการวิจัย หลักสูตรควรเพิ่มทักษะการวิจัยให้กับผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิจัยด้วย

1.4) สถานศึกษาควรจัดเตรียมแหล่งฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ เจอสถานการณ์จริง เช่น สถานประกอบการ ร้านอาหาร เป็นต้น

1.5) เกณฑ์การคัดเลือกผู้สอน ควรพิจารณาทั้งคุณวุฒิ และความสามารถด้านการปฏิบัติดนตรี

1.6) โครงสร้างหลักสูตร เนื่องจากนิสิต/นักศึกษาไทยมีความรู้พื้นฐานด้านดนตรีน้อย ประกอบกับจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีระบุไว้ว่า ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ซึ่งแตกต่างกับโครงสร้างหลักสูตรดนตรีแจ๊สในต่างประเทศที่ให้ความสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะที่กำหนดจำนวนหน่วยกิตไว้มากกว่าหมวดอื่น ๆ

2) ประเด็นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง คือ จากการเก็บข้อมูลผู้วิจัยพบว่า ประสบการณ์และวุฒิภาวะ มีผลต่อการให้ข้อมูล และการแสดงความคิดเห็น เช่น การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า ประสบการณ์การเล่นดนตรีแจ๊สที่ยาวนาน และหลากหลายสถานที่ มีผลต่อข้อมูลที่ได้ในลักษณะที่เป็นข้อมูลจากประสบการณ์จริงในการทำงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถอ้างอิงได้เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินชีวิตได้ และการสัมภาษณ์นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 – 4 จะมีวุฒิภาวะและประสบการณ์ในการศึกษาที่มากกว่า โดยสามารถอธิบาย และเชื่อมโยงความรู้ในวิชาที่เรียนมาได้มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 2 ประกอบกับการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในปีที่ 1 – 2 รายวิชาส่วนใหญ่จะเป็นวิชาพื้นฐานหลักที่เชื่อมโยงไปสู่รายวิชาอื่น ๆ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป นักศึกษาชั้นปีที่ 3 – 4 จึงสามารถอธิบายและให้ข้อมูลได้ตรงและชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการใช้ผลการวิจัย

1.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส (มคอ.1) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นเพียงแนวทาง ทั้งนี้ในรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรในส่วนของรายวิชาเฉพาะด้าน/วิชาเอก สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสถาบัน

1.2 ควรมีการนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ไปใช้กับหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตดนตรีแจ๊สให้ครอบคลุมทุกสถาบัน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงคุณภาพในการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพความจริงในแต่ละบริบทสังคม และเหมาะสมกับเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ปัจจุบันหลักสูตรได้กำหนดให้มีการปรับปรุง และพัฒนาทุก ๆ 5 ปี ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรว่า ข้อมูลเนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และเกณฑ์ผู้ให้สัมภาษณ์ให้เหมาะสมต่อการเก็บข้อมูล เช่น บัณฑิตที่จบการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ควรจบการศึกษาไปไม่เกิน 2 ปี และมีประสบการณ์ทำงานในสายอาชีพนักดนตรีแจ๊สไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อให้ข้อมูลที่ได้ยังใกล้เคียง หรือเป็นข้อมูลหลักสูตรในปัจจุบัน

2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ในเชิงลึก เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเกณฑ์การประเมินที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติธัช สำเภาทอง. (2555). *พัฒนาการของไทยแลนด์แฉัสคอมพิวเตอร์ทึททึซึนและผลกระทบต่อลัษคมดนตรีแฉัสในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2548-2554*. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรียางคศาสตร์มหาบัณชิต สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา บัณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2552). *ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2554). *ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/Q&A.pdf>.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- จารึก ศุภพงศ. (2546). *การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณชิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จีระพันธ์ อ่อนเถื่อน, อนุรักษ์ บุญแจะ, และสุชนิษฐ์ สะสมสิน. (2549). *การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณชิต สาขาวิชาดนตรีสากล พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และคุณลักษณะของบัณชิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหน่วยงานและสถานประกอบการธุรกิจดนตรี*. สืบค้นจาก <http://human.bsru.ac.th/search/sites/default/files/1.%20%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8>

%98%E0%B9%8C_%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%99.pdf

ฉวีวรรณ แจ่มกิจ, วรรณภา หวังนิพนานโต, จอมขวัญ สุวรรณรักษ์, ณนันทน์ แดงสังวาลย์, และพิพัฒน์ กมล ชนะสิทธิ์. (2554). *คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร*. รายงานการวิจัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2558). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา 2737338 วิธีวิทยาการสอนดนตรี (Methodology of Teaching Music)*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดริน พันธุ์โกมล. (สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2558). *หลักสูตรสาขาดนตรีแจ๊ส*. โดย ศักดิ์ระพี รักตประจิต.

ทศนา เขมมณี. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศนา เขมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิภา แยมวจี. (2542). *มาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/hp-vichai/ex-prb05-6.htm>.

เบญจา ยอดดำเนิน-แอ๊ดติง, และกาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ : การจัดการข้อมูล การตีความ และการหาความหมาย*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปองภพ สุกิตติวงศ์. (2556). *การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะคิด ปฏิภาณดนตรีแจ๊สในคีตลักษณ์บลูส์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ สีนารัตน์, ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ, สิริพัทธ์ ศิริโท, อริยพร คุโรดะ, ขนบพร วัฒนสุข, ศิริพงษ์ เพ็ยศิริ, และเรวัตีพรรณ รอบคอบ. (2554). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ : กรณีสึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ (National qualifications framework : a look at other countries)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ, และสิริภักตร์ ศิริโท. (2555). *กรอบคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, สมสุข ธีระพิจิตร, และวัชณีย์ เชาวน์ดำรง. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2558). *พูดเรื่องอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). *การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภัทร์ธิดา บุญเสริมส่ง. (2554). *การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชวิทย์ เมธีโชติเศรษฐ์. (2543). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาช่วงอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊กส์ พับลิเคชั่นส์.
- วันวิสาข์ อยู่ทอง. (2554). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาคหิตศิลป์สากล ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมานพร รูปใหญ่. (2555). *การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วุฒิชัย เลิศสถาภิจ. (สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2558). *หลักสูตรสาขาดนตรีแจ๊ส*. โดย ศักดิ์ระพี รักตประจิต.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2549). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-1%20standard.pdf>.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ : มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒*. สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/nursing_m1.pdf.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2553). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒*. สืบค้นจาก <http://www.education.mju.ac.th/fileDownload/57.pdf>.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2556). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ National Qualifications Framework (Thailand NQF)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2558ก). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘*. สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/criterion58/criterion_b58.PDF.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2558ข). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/education5year_R.pdf
- ศิริรัตน์ สุขชัย. (2553). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริดา บุรชาติ, สัมพันธ์ พันธุ์พุกภัย, และพฤธี ศิริบรรณพิทักษ์. (2554). การวิจัยและพัฒนารูปแบบ การประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา)*, 11(4), 101-112.
- สภาการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการ. (2548). *มาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สหાયบลิ็อก การพิมพ์.
- สภาการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการ. (2553). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework) : กรณีสึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด.
- สมพงษ์ ทองคำ. (2544). *แจ๊สในประเทศไทย : กรณีสึกษาทำนองอิมโพรไวเซชันของเทวัญ ทรัพย์ แสนาญกร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุขกมล พันธุ์ไชย. (2554). *การศึกษาคูณลักษณะทั่วไปของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุชาดา โสวัตร. (2553). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2557). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ์ ชีระมณี. (2558). *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Social Sciences)*. เพชรบุรี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.
- อภิษฐา เขาว์อรัญญ. (2555). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลวิชาชีพออร์ดิเนชันพื้นฐานในหลักสูตรดนตรีระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริยพร คอร์ตะ. (2550). *การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Associated Board of the Royal Schools of Music. (2013). *Jazz Exam*. Retrieved from <http://us.abrsm.org/en/our-exams/jazz-exams/>.
- Australian Qualifications Framework Council. (2013). *Australian Qualifications Framework*. South Australia: Retrieved from <http://www.aqf.edu.au/wp-content/uploads/2013/05/AQF-2nd-Edition-January-2013.pdf>.
- Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., และ Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine (Phila Pa 1976)*, 25(24), 3186-3191.
- Boud, D. & Associates. (2010). *Assessment 2020: Seven propositions for assessment reform in higher education*. Sydney: Australian Learning and Teaching Council

Retrieved from https://www.uts.edu.au/sites/default/files/Assessment-2020_propositions_final.pdf.

Coker, J. (1989). *The Teaching of Jazz*. Florida: Columbia: Pictures Publications.

Colwell, R. J. & Hewitt, M. P.. (2011). *The teaching of instrumental music*. Boston: Prentice Hall.

Cox, J. (2007). *Handbook Curriculum Design and Development in Higher Music Education*. Bologna: AEC Publication.

European Communities. (2008). *Explaining the European Qualifications Framework for Lifelong Learning*. Belgium: Office for Official Publications of the European Communities. Retrieved from https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf.

Fuangaugorn, N. (2010). *A Comparative Study of The Selected Bachelor of Music Programs Majoring Jazz Studies in The United States of America, England, Canada, Australia and Thailand*. (Master of Arts Program in Music), Mahidol University.

García, L. A. (1993). *The IAJE Jazz curriculum guide: An IAJE/MENC partnership*. Retrieved from <http://www.garciamusic.com/educator/articles/iaje.jz.curr.gde.html>.

Guest, G., MacQueen, K. M., & Namey, E. E. (2012). *Applied thematic analysis*. Thousand Oaks, CA: SAGE.

Gushee, L. (1994). The Nineteenth–Century Origins of Jazz. *Black Music Research Journal*, 14(1), 151-174.

Kenny, B. J., & Gellrich, M. (2002). Improvisation. In R. Parncutt & G.E. McPherson (Eds.), *The science and psychology of music performance : Creative strategies for teaching and learning* (pp. 117-134). Oxford: Oxford University Press.

Tyler, R. W. (2013). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.

University of West London. (2011). *Jazz Diplomas Syllabus: Piono, Flute, Clarinet, Saxophone, Trumpet, Cornet, Flugelhorn, Trombone* 2011-2014. West London: London College of Music Examinations.

- Warner, B. (2010). *A Literature Review of Research on Jazz Audiences*. Retrieved from http://www.jazzartsgroup.org/wp-content/uploads/2011/01/JALitReview_Final.pdf.
- West C. L. (2011). *Teaching Middle School Jazz: An Exploratory Sequential Mixed Methods Study*. (Doctor of Philosophy), University of Michigan.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก รายนามผู้เกี่ยวข้อง

1. คณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธิจิตต์
คณะกรรมการภายนอก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่น อยู่ประเสริฐ

2. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์
2. อาจารย์ ดร.ภัทรภร พลิตากุล
3. อาจารย์ วุฒิชัย เลิศสถากิจ

3. ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี วงศ์ธราดล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ตระกูลฮั่น
3. อาจารย์ ดร.ภัทรภร พลิตากุล

4. ผู้ให้ข้อมูล

4.1 ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

นายเศกพล อุ่นสำราญ	นายวิโรจน์ สถาปนาวัตร
นายอริญชัย ปานพุ่ม	นายภาสกร ไบระศิลป์
นายธนเดช แก้วมณี	

4.2 คณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส

4.2.1 อาจารย์ข้างต้น กุญชร ณ อยุธยา อาจารย์ธีรช เล่าหวีระพานิช

(อาจารย์ประจำแขนงวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต)

- 4.2.2 อาจารย์ดร.ริน พันธุมโกมล อาจารย์นพดล ธีรธราดล
(อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
- 4.2.3 อาจารย์วุฒิชัย เลิศสถากิจ อาจารย์กิตติธัช สำเภาทอง
(อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- 4.2.4 อาจารย์วาที สวรรณสมบูรณ์
(อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

4.3 นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

มหาวิทยาลัย	ชื่อ - สกุล	ชั้นปีที่
มหาวิทยาลัยรังสิต	นายกฤติน สวัสดิ์ธนวิชัย, นายทรงธรรม จุงสาย นายธัญตกานต์	2
	ณ ขอนแก่น, นายรัฐภัทร พฤกษ์คุณธรรม	3
	นายชนาธิป ธนโชคสิริ, นายบุญญพัฒน์ ฟุ้งธรรมสารนายเทอด ฤทธิ์ เรืองโรจน์	4
มหาวิทยาลัยมหิดล	นายธนกฤต เกิดพงศ์วิเศษ, นายตะวัน คำแสง	1
	นายอภิวัฒน์ คีนดี, นายกฤตพงศ์พันธ์ ใจแสน	2
	นายจิรภัทร ตั้งปัญญาวงศ์, นายเทวินทร์ ฮู	3
	นายวรพล อัครไพศาลชัย, นายฤทธิไกร ถิ่นชมนาง	4
มหาวิทยาลัยศิลปากร	นายเอนก สิ้นธุสอาด, นายบุญยวีร์ เชี่ยววานิช	1
	นางสาวกวันตรี ณ ป้อมเพชร์, นางสาวจินดาภรณ์ เครือหงษ์	2
	นายฐาณิศร์ สิ้นธารัตนะ	3
	นายกรณ์ธนเดช ประวังบูรณวัฒน์, นายกฤตเบธ สุขเฟื่อง	4
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	นายณัฐภัทร มณีเลิศ	3
	นางสาวภริมย์พร ประทุมเวียง, นายยุริชี่ ลีละศิธร	4

4.4 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

- มหาวิทยาลัยรังสิต - นายธรรศ ผ่องนัยเลิศ, นายณัฐพล สุทธิเกษม
- มหาวิทยาลัยมหิดล - นายพชระ คุ่มชัยสกุล
- มหาวิทยาลัยศิลปากร - นายปองภพ สุกิตติวงศ์, นายธานัติ เอี่ยมวงษ์ศรีกุล
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ - นายจารุ ลิมศิลา

4.5 ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

นายถิรเจตน์ มีสายญาติ	นายวิรุณ เลิศปัญญาไว
นายฉัฐธร ทองนาค	นายอนุ วุฒิวิชัย

4.6 ผู้ฟัง

1. พันโทหญิงนัยนา วงศ์สายตา
2. นางสาวสุวิมล โรจนาวี
3. นางปิยะนุช โรจนาวี
4. นางสาวปาริชาติ อินประสิทธิ์
5. นางสาวนภยา อินทร์ประสิทธิ์
6. นายณัฐวุฒิ สุภชาติ
7. นายวันชัย นามมนตรี
8. นายอนุชา หาญสมบัติ
9. นางสาวกรรณิการ์ เปรมมานะ

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1

แบบสัมภาษณ์ (Individual Interview) ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 6 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. ระดับการศึกษา

ระดับปริญญาตรีจาก.....สาขา.....

ระดับปริญญาโทจาก.....สาขา.....

ระดับปริญญาเอกจาก.....สาขา.....

3. ประวัติการทำงาน/ประสบการณ์ทำงาน

.....

.....

.....

4. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ.....องค์กร/หน่วยงาน.....

ตำแหน่ง.....ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน.....ปี.....เดือน

ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส หรือดนตรีแจ๊สพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา

1. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นศาสตร์ที่เรียนรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

2. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับศาสตร์อื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร
3. ผู้ที่จบการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใด
4. ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาดนตรี หรือบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว มีความเกี่ยวข้องกับสถาบัน องค์กร และสถานประกอบการใดบ้าง อย่างไร
5. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรจัดหลักสูตรในลักษณะใด ระหว่างหลักสูตรทางวิชาการ หรือหลักสูตรทางวิชาชีพ เพราะเหตุใด
6. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่พึงมีต่อตนเอง สังคม และการประกอบอาชีพมีลักษณะอย่างไร
2. ความรู้หลักและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติมีลักษณะอย่างไร
3. ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สสามารถแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการคิดมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการทำงานทั้งเดี่ยวและกลุ่มมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านเทคโนโลยีมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการแสดงมีลักษณะอย่างไร
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และจำเป็นต่อผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. มาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้สามารถแบ่งเป็นมาตรฐานต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ด้านคุณธรรม จริยธรรมควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านความรู้ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะทางปัญญาควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควรมีลักษณะอย่างไร

- ด้านทักษะพิสัยควรมีลักษณะอย่างไร
- 2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศ และต่างประเทศมีความเหมือน หรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
- 3. สามารถนำมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศมาประยุกต์ หรือปรับใช้ให้เหมาะสมกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศอย่างไรบ้าง
- 4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. ปัจจุบันเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อผู้เรียนคือ สาระเรื่องใด เพราะเหตุใด
3. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศ และต่างประเทศมีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร
4. สามารถนำเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศมาประยุกต์ หรือปรับใช้กับการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง
5. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. รูปแบบ และสถานที่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีลักษณะอย่างไร
7. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 6 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. การจัดการสอนให้แก่ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีลักษณะอย่างไร
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีลักษณะอย่างไร
3. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการจัดการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2

แบบสัมภาษณ์ (Individual Interview) อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้สอนในหลักสูตร
ดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 6 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. ระดับการศึกษา

ระดับปริญญาตรีจาก.....สาขา.....

ระดับปริญญาโทจาก.....สาขา.....

ระดับปริญญาเอกจาก.....สาขา.....

3. ประวัติการทำงาน/ประสบการณ์ทำงาน

.....
.....
.....

4. สถาบันการศึกษาที่สังกัดอยู่ มหาวิทยาลัยรังสิต
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตำแหน่งทางการศึกษา.....ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน.....ปี.....เดือน

รายวิชาที่รับผิดชอบ และรายละเอียดพอสังเขป

.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นศาสตร์ที่เรียนรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

2. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับศาสตร์อื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร
3. ผู้ที่จบการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใด
4. ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาดนตรี หรือบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว มีความเกี่ยวข้องกับสถาบัน องค์กร และสถานประกอบการใดบ้าง อย่างไร
5. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรจัดหลักสูตรในลักษณะใด ระหว่างหลักสูตรทางวิชาการ หรือ หลักสูตรทางวิชาชีพ เพราะเหตุใด
6. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่พึงมีต่อตนเอง สังคม และการประกอบอาชีพมีลักษณะอย่างไร
2. ความรู้หลักและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติมีลักษณะอย่างไร
3. ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สสามารถแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการคิดมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการทำงานทั้งเดี่ยวและกลุ่มมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านเทคโนโลยีมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการแสดงมีลักษณะอย่างไร
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และจำเป็นต่อผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. มาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้สามารถแบ่งเป็นมาตรฐานต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ด้านคุณธรรม จริยธรรมควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านความรู้ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะทางปัญญาควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควรมีลักษณะอย่างไร

- ด้านทักษะพิสัยควรมีลักษณะอย่างไร
- 2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศ และต่างประเทศมีความเหมือน หรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
- 3. สามารถนำมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศมาประยุกต์ หรือปรับใช้ให้เหมาะสมกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศ อย่างไรบ้าง
- 4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีลักษณะอย่างไร สามารถแบ่งเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊สและดนตรีคลาสสิกมีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความรู้อยู่ในระดับใด
 - ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีแจ๊สและดนตรีคลาสสิกมีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความรู้อยู่ในระดับใด
 - ความสามารถด้านทักษะปฏิบัติทางดนตรีแจ๊สและดนตรีคลาสสิกมีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความสามารถอยู่ในระดับใด
 - ความรู้ความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องการประพันธ์ และการจัดการแสดง มีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความสามารถอยู่ในระดับใด
 - ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีมีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความรู้ความสามารถในระดับใด
 - ความรู้ความสามารถด้านวิชาการในเรื่องทักษะในการสืบค้น ค้นคว้า การนำเสนอ เพื่อจัดทำกิจกรรม โครงการ หรืองานวิจัยทางวิชาการ มีความจำเป็นหรือไม่ และควรมีความรู้ความสามารถ ในระดับใด
2. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อความต้องการของนักศึกษาหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ปัจจุบันเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศ และต่างประเทศมีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร

5. สามารถนำเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศมาประยุกต์ หรือปรับใช้กับการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง
6. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
7. รูปแบบ และสถานที่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีลักษณะอย่างไร
8. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 6 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. การจัดการสอนให้แก่ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีลักษณะอย่างไร
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีลักษณะอย่างไร
3. ปัจจุบันการจัดการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภายในหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการจัดการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3

แบบสัมภาษณ์ (Focus Group Interview) นิสิต/นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ในหลักสูตรดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 3 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 4 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 5 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. สถาบันการศึกษา

- มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ชั้นปีที่
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. เพราะเหตุใดจึงเลือกศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
2. คุณธรรม จริยธรรมที่พึงมีต่อตนเองและสังคมในขณะที่กำลังศึกษาอยู่มีลักษณะอย่างไร
3. การประกอบอาชีพในสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพควรมีคุณลักษณะแบบใด
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และจำเป็นต่อผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 3 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. มาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้สามารถแบ่งเป็นมาตรฐานต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ด้านคุณธรรม จริยธรรมควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านความรู้ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะทางปัญญาควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะพิสัยควรมีลักษณะอย่างไร
2. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อผู้เรียนคือ สาระเรื่องใด มีวิชาใดบ้าง เพราะเหตุใด
2. ปัจจุบันเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ควรศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบ หรือปรับปรุงเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 5 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภายในหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมอย่างไร
2. ปัจจุบันการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาภายในหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมอย่างไร
3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะช่วยเพิ่มเติมความรู้ และประสบการณ์อย่างไร
5. รูปแบบ และสถานที่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีลักษณะอย่างไร

6. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการจัดการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 4

แบบสัมภาษณ์ (Individual Interview) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. อีเมล.....เบอร์โทรศัพท์.....
3. อายุ.....ปี เครื่องดนตรีเอก.....
4. ระดับการศึกษา
ระดับปริญญาตรีจาก.....สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
ระดับปริญญาโทจาก.....สาขา.....
ระดับปริญญาเอกจาก.....สาขา.....
5. ประวัติการทำงาน/ประสบการณ์ทำงาน
.....
.....
.....
.....
.....
6. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ.....องค์กร/หน่วยงาน.....
ตำแหน่ง.....ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน.....ปี.....เดือน
ลักษณะงาน และความเกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊สพอสังเขป
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา

1. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สเป็นศาสตร์ที่เรียนรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง

2. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับศาสตร์อื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร
3. ผู้ที่จบการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใดบ้าง
4. ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาดนตรี หรือบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว มีความเกี่ยวข้องกับสถาบัน องค์กร และสถานประกอบการใดบ้าง อย่างไร
5. สาขาวิชาดนตรีแจ๊สควรจัดหลักสูตรในลักษณะใด ระหว่างหลักสูตรทางวิชาการ หรือหลักสูตรทางวิชาชีพ เพราะเหตุใด
6. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่พึงมีต่อตนเอง สังคม และการประกอบอาชีพมีลักษณะอย่างไร
2. ความรู้หลักและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติมีลักษณะอย่างไร
3. ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สสามารถแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการคิดมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการทำงานทั้งเดี่ยวและกลุ่มมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านเทคโนโลยีมีลักษณะอย่างไร
 - ความสามารถของผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีแจ๊สด้านการแสดงมีลักษณะอย่างไร
4. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และจำเป็นต่อผู้เรียนในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. มาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้สามารถแบ่งเป็นมาตรฐานต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ด้านคุณธรรม จริยธรรมควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านความรู้ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะทางปัญญาควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบควรมีลักษณะอย่างไร
 - ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควรมีลักษณะอย่างไร

- ด้านทักษะพิสัยควรมีลักษณะอย่างไร
- 2. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อผู้เรียนคือ สาระเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด
2. ในปัจจุบัน ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส เพื่อให้เหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ควรศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในต่างประเทศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบ หรือปรับปรุงเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีแจ๊สในประเทศหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. รูปแบบ และสถานที่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพควรมีลักษณะอย่างไร
6. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อเนื้อหาสาระสำคัญของสาขา วิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 5

แบบสัมภาษณ์ (Individual Interview) ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ผู้ฟัง สถานประกอบการ
2. ชื่อ.....สกุล.....
ชื่อสถานประกอบการ.....เปิดทำการ.....ปี.....เดือน
3. อาชีพ (กรณีผู้ฟัง)/ตำแหน่งของท่าน (กรณีสถานประกอบการ).....

ตอนที่ 2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส

1. คุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานมีลักษณะอย่างไร
2. บุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวจำเป็นต่อการปฏิบัติงานมีลักษณะอย่างไร
3. ปัจจุบันความรู้ความสามารถของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส มีความเหมาะสมต่อสภาพการทำงานหรือไม่ อย่างไร
4. ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานมีลักษณะอย่างไร สามารถแบ่งเป็นความรู้ความสามารถต่าง ๆ ได้ดังนี้
 - ความรู้ด้านดนตรีควรมีลักษณะอย่างไร
 - ความรู้อื่น ๆ เช่น ด้านวิชาการ และทักษะในการบริหารจัดการ การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยี เป็นต้น มีความจำเป็นต่อบัณฑิตในสาขาวิชาดนตรีแจ๊สหรือไม่ อย่างไร
5. ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค มาตรฐานการศึกษาชาติและตัวบ่งชี้

ตารางที่ 56 มาตรฐานการศึกษาชาติและตัวบ่งชี้ (สภาการศึกษา, 2548)

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
<p>มาตรฐานที่ 1</p> <p>คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข”</p>	<p>1. กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์</p> <p>1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาด้านร่างกายและพัฒนาในแต่ละช่วงวัย</p> <p>2. ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิต และการพัฒนาสังคม</p> <p>2.1 คนไทยได้เรียนรู้ เต็มตามศักยภาพของตนเอง</p> <p>2.2 คนไทยมีงานทำ และนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงาน และสร้างประโยชน์ให้สังคม</p> <p>3. มีทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว</p> <p>3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม</p> <p>3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี</p> <p>4. มีทักษะทางสังคม</p> <p>4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโดยสันติวิธี</p> <p>5. มีคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก</p> <p>5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมนัสสุจริต</p> <p>5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย</p>

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
	รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก
<p>มาตรฐานที่ 2</p> <p>แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p>	<p>1. การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ</p> <p>1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสม ความต้องการ และศักยภาพของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง</p> <p>1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย</p> <p>1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้ และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>2. มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ</p> <p>2.1 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>2.2 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงาน มีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดพลาดต่ำ</p> <p>2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการส่งมอบองค์ความรู้ที่หลากหลาย</p> <p>3. มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p> <p>3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา สภาพ</p>

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
	<p>ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน</p> <p>3.2 ผู้รับบริการผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการ/จัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้</p>
<p>มาตรฐานที่ 3</p> <p>แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p> <p>“การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง”</p>	<p>1. การบริการวิชาการ และสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p> <p>1.1 สถานศึกษาควรร่วมมือกับบุคลากร และองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>1.2 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้</p> <p>2.1 มีการศึกษาวิจัย สืบค้น จัดทำ และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ</p> <p>2.2 ระดมทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่น ๆ ะความร่วมมือแลจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง</p> <p>2.3 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อการพัฒนาประเทศ</p>

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
	<p>3. การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม</p> <p>3.1 ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้</p>

ภาคผนวก ง มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้

ตารางที่ 57 มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้
<p>มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพบัณฑิต</p> <p>บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนา มีคุณธรรมจริยธรรม มีความ สามารถตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้ ในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความ สุขรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความ สำนึก และความรับผิดชอบต่อในฐานะ พลเมืองและพลโลก</p>	<p>1. บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนา มีคุณธรรมจริยธรรม มีความ สามารถตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้ ในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</p> <p>2. บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความ สุขรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความ สำนึก และความรับผิดชอบต่อในฐานะ พลเมืองและพลโลก</p> <p>3. บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอา ใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหาร การจัดการการอุดมศึกษา มีการบริหาร จัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษา อย่างมีคุณภาพ</p>	<p>ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหาร การจัดการการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการ การอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระ ทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลักดังนี้</p> <p>1. มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่ หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ</p> <p>2. มีการบริหารจัดการทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบ และวิธีการต่างๆอย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน</p> <p>3. มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้าน อย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือร่วมพลัง จากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคม ในการจัดการความรู้</p>

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้
	<p>มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลักดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีหลักสูตร และการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภท สถาบัน และสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ และการ สร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มี การประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ การบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการ นิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรและการ เรียนการสอน 2. มีการวิจัยเพื่อสร้าง และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็น การขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญา ที่ เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ใน ระดับนานาชาติของสังคม และประเทศชาติ 3. มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของ ประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและ ต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน ของสังคมและประเทศชาติ 4. มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และ ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการ พัฒนาสังคมและประเทศชาติ

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้
<p>มาตรฐานที่ 3 ด้านการสร้างและ พัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคม แห่งการเรียนรู้ การแสวงหา การ</p> <p>สร้าง และการจัดการความรู้ตาม แนวทาง หรือหลักการอันนำไปสู่ สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการ เรียนรู้</p>	<p>1. มีการแสวงหา การสร้างและการใช้ประโยชน์ความรู้จาก ส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้</p> <p>2. มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้ หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความร่วมมือ ร่วมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้</p>

ภาคผนวก ๑ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของต่างประเทศ

มิตินัลท์ท์การเรียนรู้	ยุโรป	อังกฤษ	สก็อตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง	รวม
1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)								
1.1. รู้และเข้าใจ ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับศาสตร์วิชานั้น	✓	✓	✓	✓	✓			5*
1.2. รู้และเข้าใจหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับศาสตร์วิชา	✓	✓	✓	✓	✓		✓	6*
1.3. รู้และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์วิชานั้น	✓	✓	✓					3
1.4. ความรู้เชิงสหวิทยาการ		✓						1
2. ทักษะเชิงปัญญา (Cognitive Skills)								
2.1. การคิดวิเคราะห์	✓	✓	✓	✓	✓		✓	6*
2.2. การคิดวิพากษ์	✓	✓	✓	✓			✓	5*
2.3. การคิดสังเคราะห์		✓		✓	✓		✓	4*
2.4. การคิดเชิงประยุกต์ จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่เชิงปฏิบัติตาม คำแนะนำและในสถานการณ์ที่ไม่คาดการณ์	✓	✓		✓	✓	✓	✓	6*
2.5. การคิดแบบบูรณาการ				✓		✓		2
2.6. การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม	✓	✓		✓	✓		✓	5*
3. สมรรถนะ (Competence)								
3.1. ทักษะส่วนบุคคล (Interpersonal Skills)								
- ทักษะการประยุกต์และการปฏิบัติงาน	✓			✓		✓		3
- ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม	✓		✓	✓		✓	✓	5*
- ทักษะความเป็นผู้นำ				✓		✓	✓	3
- ทักษะการบริหารจัดการ	✓					✓	✓	3

มิติผลลัพธ์การเรียนรู้	ยุโรป	อังกฤษ	สกอตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง	รวม
- ทักษะการวิจัย		✓		✓			✓	3
3.2 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skills)								
- ทักษะการพูด การเขียน การอ่าน				✓			✓	2
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร			✓	✓			✓	3
3.3 ความรับผิดชอบตนเองและสังคม (Responsibilities)	✓			✓		✓		3
- ความรับผิดชอบ	✓			✓	✓	✓	✓	5*
- ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง	✓	✓	✓		✓		✓	5*
- ความโปร่งใส		✓	✓		✓		✓	4*
4. จริยธรรมต่อสังคมและต่อวิชาชีพ (Ethic)								
4.1 จริยธรรม				✓			✓	2
4.2 ค่านิยม						✓		1
4.3 ทัศนคติ				✓		✓		2
4.4 ความมีศักดิ์ศรีในวิชาชีพ	✓					✓	✓	3
5. ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง (Specialized Skills)		✓				✓	✓	3

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

* มิติผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต่างประเทศกำหนดไว้เกินครึ่งของประเทศทั้งหมด

ภาคผนวก ฉ มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญาตรี (ขั้นต่ำ 5 ด้าน)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง และเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริงทำความเข้าใจ และสามารถประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะ และความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชานักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน และต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเอง และของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือก และประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

ภาคผนวก ข เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘”
๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่ และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
๓. ให้ยกเลิก
 - ๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
 - ๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตั้งหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตั้งหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการกำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรคงานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงานองค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้
ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากรวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

๙. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๙.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

หน้า ๖

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๔.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

๔.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๔.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวน หน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่ มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๔.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๔.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่ม จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวน้ำ ผู้เรียนต้องเรียนวิชาการระดับ บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๔.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไป ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณสมบัติและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็น บุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ ๓ คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติ เชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (๓ ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษานึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ ดังนี้

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๒๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

๑๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) อาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มคอ.๑

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา ศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๑.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

(ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มให้ดูที่ภาคผนวก)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย: ศิลปบัณฑิต (.....)

ศล.บ. (.....)

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (.....)

ศป.บ. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Fine Arts (.....)

B.F.A. (.....)

Bachelor of Fine and Applied Arts (.....)

B.F.A. (.....)

หมายเหตุ

*มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ฉบับนี้ แบ่งกลุ่มสาขาวิชาตามกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาให้ไปทำตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

**กรณีสาขาวิชาที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ตามลักษณะเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ และกึ่งวิชาชีพ ต้องมีฐานศาสตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชา และต้องจัดการเรียนการสอนให้ไปเป็นไปตามโครงสร้างในมาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ที่กำหนดไว้ และการกำหนดชื่อปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลปวิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษาภาพ และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู

มคอ.๑

การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสจับต้อง อันเป็นลักษณะของความรู้ ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายใน สาขาวิชา ข้ามสาขาวิชา โดยมีฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมเป็นปัจจัยและองค์ประกอบหลักที่ชัดเจนและ ฐานศาสตร์อื่นเป็นองค์ประกอบรองไปตามระดับของเหตุผลเพื่อช่วยเสริมแนวทางการวิจัยการทางความคิด ให้สมบูรณ์ขึ้น

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๒. กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

(ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาให้ดูที่ภาคผนวก)

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาชีพทางศิลปะ มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม

๔.๒ มีความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้

๔.๓ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรียะ ได้อย่างมีวิจารณญาณ

๔.๔ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม

๔.๕ สามารถสื่อสารและนำเสนอแนวความคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางศิลปกรรม

๔.๖ สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี

๔.๗ สามารถแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕.๑.๒ มีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับฟังแนวคิดของผู้อื่น

๕.๑.๓ มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ

๕.๒ ความรู้

๕.๒.๑ รอบรู้ในศาสตร์ทางศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ มีความสามารถในการค้นคว้าแก้ปัญหา และพัฒนาทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ อย่างเป็นระบบ

๕.๒.๓ มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

๕.๒.๔ มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพ ด้านศิลปกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาที่ศึกษา

มคอ.๑

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ สามารถค้นคว้า รวบรวม และประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
 อย่างมีวิจารณญาณ

๕.๓.๒ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๓.๓ สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและ
 วิชาชีพได้

๕.๓.๔ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างผลงาน

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีภาวะผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ
 มนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๕.๔.๒ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง
 มีประสิทธิภาพ

๕.๔.๓ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพใน
 ความคิดเห็นที่แตกต่าง

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง อ่าน เขียนในการสื่อสารโดยทั่วไป ตลอดจนใช้
 วิธีการสื่อสารทางศิลปกรรม และนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๒ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน
 หรือการนำเสนอผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๓ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงตัวเลข หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม
 สำหรับงานศิลปกรรม

๕.๖ ทักษะพิสัย

สามารถใช้ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานของตน

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีองค์กรวิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
 ระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี
 และเนื่องจากสาขาศิลปกรรมศาสตร์ครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งด้านหลักการและทฤษฎี
 ด้านการปฏิบัติ ตลอดจนด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่การนำไปใช้งาน จึงกำหนดหมวดวิชาเฉพาะ
 เป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่มดังนี้

๑. วิชาแกน หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนวิชา
 เฉพาะด้าน ได้แก่ แกนสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และแกนในกลุ่มสาขาวิชา

มคอ.๑

๒. วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ระดับต้นของสาขา ศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มทัศนศิลป์ กลุ่มดุริยางคศิลป์ กลุ่มศิลปะการแสดง และกลุ่มการออกแบบ

อนึ่ง มาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ไม่ได้กำหนดรายวิชาในแต่ละสาขาวิชา แต่เสนอแนวทางการจัด ความสัมพันธ์ของแต่ละสาขาวิชาในกลุ่มวิชา และองค์ความรู้แต่ละด้านไว้ในภาคผนวก ตามเนื้อหา สาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดรายวิชาและหน่วยกิต ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้แต่ละสถาบันยังสามารถกำหนดให้มี ประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งอาจเป็นการฝึกในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา โดยให้นับเป็น ส่วนหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะ

มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

กลุ่มวิจิตรศิลป์

๗.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ

- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลป์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ และทักษะปฏิบัติ

- กลุ่มวิชาทฤษฎี
- กลุ่มวิชาปฏิบัติ

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
-------------------------	------------------------

๗.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
---	--------------------------

๗.๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
---------------------------	-------------------------

๗.๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
---------------------	-------------------------

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับความรู้ทางประวัติศาสตร์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีดนตรี และทักษะปฏิบัติ

- กลุ่มวิชาความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี
- กลุ่มวิชาเทคโนโลยีดนตรี

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาดุริยางคศิลป์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๒.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
-------------------------	------------------------

มคอ.๑

๗.๓	กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๓.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๓.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
	๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาน้อยเกี่ยวกับ	
	- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์	
	- ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดง	
	๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี เชิงปฏิบัติ และเชิงการจัดการ	
	กลุ่มวิชาพื้นฐาน	
	๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา	
	- กลุ่มวิชาบังคับ	
	- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์	
	- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)	
๗.๓.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
	กลุ่มประยุกต์ศิลป์	
๗.๔	กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๔.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๔.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
	๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาน้อยเกี่ยวกับ	
	- ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ความรู้ทางประวัติศาสตร์การออกแบบ	
	๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี และทักษะปฏิบัติพื้นฐาน	
	- ทฤษฎีพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ทักษะปฏิบัติพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ	
	- ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ	
	๓) วิชาเอก ควรมีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา	
	- กลุ่มวิชาบังคับ	
	- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์	
	- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)	
๗.๔.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

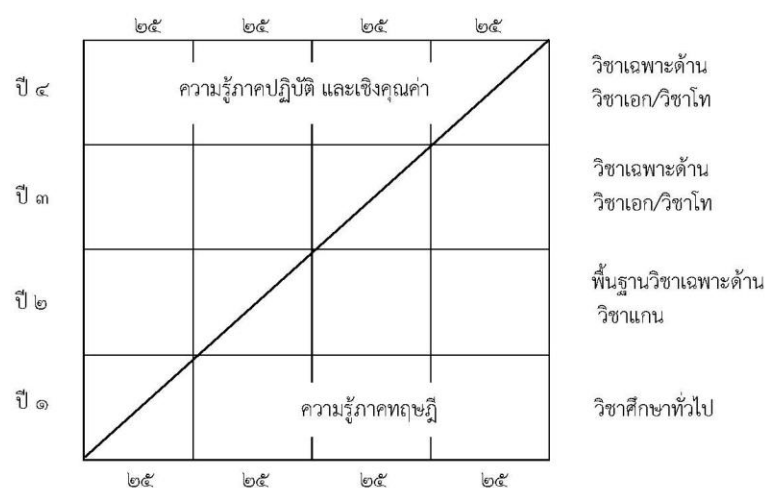
หมายเหตุ: โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ใน ๒ กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ๔ กลุ่มสาขาวิชา กำหนดให้เรียนหมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต โดยสาขาวิชาที่เปิดสอนต้องคำนึงถึงวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน ตามลักษณะของสาขาวิชาและกลุ่มวิชานั้น และให้ความยืดหยุ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามอัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์ของสถาบันนั้นๆ

มคอ.๑

ตารางที่ ๑ โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ทั้ง ๔ กลุ่มสาขาวิชา

โครงสร้าง	กลุ่มสาขาวิชา ทัศนศิลป์	กลุ่มสาขาวิชา ดุริยางคศิลป์	กลุ่มสาขาวิชา ศิลปะการแสดง	กลุ่มสาขาวิชา การออกแบบ
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๒. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	๘๔	๘๔	๘๔	๘๔
๒.๑ วิชาแกน				
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน				
๒.๓ วิชาเอก				
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	๖	๖	๖	๖
รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี
มีแผนการศึกษาโดยรวม ดังนี้

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี มีแผนการศึกษาโดยรวม มีนัยสัมพันธ์ของสัดส่วนระหว่างความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า ในอัตราส่วน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ โดยชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มีการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความรู้ภาคทฤษฎี มีความรู้พื้นฐานเฉพาะด้านวิชาแกน ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่าในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ และมีอัตราส่วนของภาคทฤษฎีลดน้อยลงตามลำดับ ส่วนความรู้ภาคปฏิบัติ และเชิงคุณค่า มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยลง แต่ในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ มีอัตราส่วนที่มากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอัตราส่วนที่กำหนดไว้ข้างต้นต้องพิจารณาพื้นฐานความรู้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนดไว้

(กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง และกลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ) และธรรมชาติของหลักสูตรในแต่ละสถาบันพร้อมกันไปด้วย

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกตามกลุ่ม ได้ดังนี้

๘.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๘.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

- ๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ๒) ความรู้ทางประวัติทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย (จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพ ดิจิทัลอาร์ต) ทัศนศิลป์ไทย (ศิลปะไทย) ฯลฯ
- ๓) ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ เช่น การวิจารณ์ทัศนศิลป์ การวิจัยทางทัศนศิลป์ ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย ทัศนศิลป์ไทย ฯลฯ
- ๔) ทักษะปฏิบัติทางทัศนศิลป์ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพดิจิทัลอาร์ต ศิลปะไทย สื่อประสม ฯลฯ
- ๕) การประยุกต์ใช้ทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ประยุกต์ ทัศนศิลป์กับชุมชน การจัดการทัศนศิลป์ การจัดนิทรรศการ ฯลฯ
- ๖) ศิลปินพจน์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์

๘.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

ลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรีศิลป์ เพื่อสื่อทางเสียงด้วยสี้นผ่านทักษะความสามารถ และความชำนาญพิเศษทางด้านปฏิบัติ และการแสดงออกเกี่ยวกับเครื่องดนตรี หรือการขับร้อง การอ่านนวยเพลง มีความรอบรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี การสร้างสรรค์ผลงานดนตรี ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการนำเสนอคุณค่า และความไพเราะด้วยภาษาเสียง

กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

- ๑) ความรู้ทางประวัติดนตรี เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีตะวันตก ดนตรีร่วมสมัย ดนตรีนานาชาติ ฯลฯ
- ๒) ทฤษฎีดนตรี เช่น ทฤษฎีดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรีพื้นบ้าน ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีนานาชาติ โสตทักษะ ฯลฯ
- ๓) ทักษะปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติเดี่ยว และปฏิบัติกลุ่ม โดยยึดมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด
- ๔) ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เช่น การประพันธ์เพลง การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ ฯลฯ
- ๕) เทคโนโลยีทางดนตรี เช่น เทคโนโลยีเพื่อช่วยงานดนตรี เทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี ฯลฯ
- ๖) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางดนตรี

มคอ.๑

- ๘.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้
- ๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์ (ให้มีเนื้อหาการสอนที่เอื้อต่อศิลปะการแสดง เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจศาสตร์แต่ละศาสตร์ร่วมกัน)
 - ๒) ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดง เช่น ประวัติศิลปะการแสดงไทย ประวัติศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ประวัติศิลปะการแสดงตะวันตก ประวัติศิลปะการแสดงร่วมสมัย ประวัติวรรณกรรมละคร ฯลฯ
 - ๓) ทฤษฎีศิลปะการแสดง เช่น องค์ประกอบทางศิลปะ และออกแบบเพื่อการแสดง วิวัฒนาการของการคิด (พัฒนาการ/วิธีคิด/รูปแบบ) ของศิลปะการแสดงไทย ศิลปะการแสดงตะวันตกและเอเชีย ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงร่วมสมัย วรรณกรรมละคร ฯลฯ
 - ๔) ทักษะปฏิบัติทางศิลปะการแสดง
 - ๕) การประยุกต์ศาสตร์ทางศิลปะการแสดง และการบริหารจัดการ
 - ๖) ศิลปะการแสดงนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางศิลปะการแสดง

๘.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๘.๒.๑ ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย สุนทรียศาสตร์ การวิจัยทางศิลปะและการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

๘.๒.๒ ความรู้ทางประวัติการออกแบบ เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติการออกแบบ ในสาขาต่างๆ ฯลฯ

๘.๒.๓ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติทางการออกแบบ ได้แก่ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติพื้นฐาน เช่น การออกแบบเบื้องต้น องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสีและการใช้สี การสร้างสรรค์งาน ๒ มิติ และ ๓ มิติ ฯลฯ

๘.๒.๔ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติเฉพาะทางการออกแบบ เช่น การออกแบบนิเทศศิลป์ การออกแบบแพชชั่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ ศิลปะดิจิทัล ศิลปะภาพถ่าย การออกแบบเครื่องประดับ เครื่องเคลือบดินเผา ประยุกต์ศิลป์ศึกษา ฯลฯ

๘.๒.๕ ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ เช่น คอมพิวเตอร์เพื่อการสร้างสรรค์งานออกแบบ เทคโนโลยีเฉพาะทางการออกแบบในสาขาต่างๆ

๘.๒.๖ ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ เช่น การนำเสนองานออกแบบ การบริหารจัดการทางการออกแบบ การตลาด ธุรกิจการออกแบบ

๘.๒.๗ ศิลปนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางการออกแบบ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

การศึกษาและการเรียนการสอน

๙.๑.๑ ศึกษาสาระการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งความรู้ด้านคุณค่า กลุ่มความรู้ทั้งสามคุณลักษณะเน้นความรู้ความสามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เข้าถึงธรรมชาติของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยเรียนรู้จากโลกภายนอก

มคอ.๑

ที่เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ สัมผัสรับรู้ได้จากอายตนะต่างๆ และโลกภายในที่เป็นความคิด จินตนาการ ผ่านอารมณ์ ความรู้สึก

๙.๑.๒ การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะตัว กำหนดประเด็นศึกษา กำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย นักศึกษาเสนอแนวทางค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งของนักศึกษาในชั้นเรียนและของอาจารย์ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสาธิตจาก อาจารย์ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียน การสอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิชาชีพและสังคม

นอกจากนี้ การสอนควรเน้นการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่างๆ ในเชิงวิเคราะห์ และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคม ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติจริง และมีโอกาสใช้เครื่องมือด้วยตนเอง ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยสร้างทักษะ ในการอภิปรายและนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสู่สาธารณะ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึง พัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบ ทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จ การศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบ อิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผล ของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา มีการประเมินทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน ส่วน การทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการ ทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จ การศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพ หลักสูตรอาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

มคอ.๑

๑๐.๒.๑ ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จ การศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของ บัณฑิตในการประกอบกิจการอาชีพ

๑๐.๒.๒ การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบ การศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ

๑๐.๒.๓ การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ถึงระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษา นั้นๆ

๑๐.๒.๔ การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในส่วนของความพร้อมและ ความรู้จากสาขาที่เรียนตามหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

๑๐.๒.๕ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ประกอบการ มาประเมินหลักสูตร

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๑.๒ ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบ ข้อบังคับตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณสมบัติเป็นไปตาม

๑๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๒.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๒.๔ ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ตรง ในรายวิชาต่างๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มคอ.๑

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๓.๑ มีการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๑๓.๒ มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียงต่อการเรียนการสอน

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑๔.๑ มีการปฐมนิเทศหรือแนะนำอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่เปิดสอน รวมทั้งอบรมวิธีการสอนแบบต่างๆ

๑๔.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๑๔.๓ มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๑๔.๔ มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๑๔.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้

มคอ.๑

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	
(๑)	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒)	มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
(๓)	มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔)	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์-ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา ที่เปิดสอน ให้ครบทุกรายวิชา
(๕)	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖)	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗)	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘)	อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙)	อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐)	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑)	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒)	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ หลังจากทำงานไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี หลังสำเร็จการศึกษาเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาจากกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

มคอ.๑

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อย่างน้อย ๕ คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบมคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตสาขาศิลปกรรมศาสตร์ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำ มคอ.๓ (รายละเอียดรายวิชา) และ มคอ.๔ (รายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มคอ.๑

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษา ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

ภาคผนวก

รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการรับรู้ของภาษาภาพ ภาษาเสียง และภาษาการเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มาตรฐานความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์ มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ

อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตราฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามนัยข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์กรวิชาการ คือ สภาคณบดีทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยนิยามคำสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑. กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การดูผ่านภาษาภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือศิลปะที่สื่อภาษาทางการเห็นในรูปอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดียว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้

๒. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดุริยศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ กลุ่มสาขาวิชาทางดุริยางคศิลป์อาจเน้นสาขาวิชาดนตรีไทย หรือสาขาวิชาดนตรีสากล

๓. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละครคอน สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏยศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ

๔. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่นๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชานฤมิตศิลป์ ฯลฯ

ภาคผนวก ฅ เกณฑ์การประเมินทักษะการแสดงดนตรีเป็นกลุ่มของสถาบัน Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM)

The ABRSM Jazz Ensembles syllabus has been designed to facilitate a wide range of group music making within the broad area of jazz, and to extend ABRSM's positive commitment to jazz as an enjoyable yet challenging form of musical expression. Any group of two or more people can take part, and they are free to offer anything and everything from a simple improvised duo of a standard to a full big band interpretation.

All groups have a free choice of repertoire, which may include items from the earliest to contemporary jazz, straight or swing, but within the following basic requirements:

- **Initial** level: two pieces, comprising a 12-bar blues and a standard
- **Intermediate** level: three pieces, comprising a 12-bar blues, a standard and a third item of the group's own choice, all of which make up a programme covering a range of tempos and moods
- **Advanced** level: three or more pieces, including a 12-bar blues and a standard, covering a range of tempos and moods

The widest possible choice of jazz repertoire is allowed and indeed encouraged, ranging from New Orleans to free and ECM, and from swing and bebop to Latin and Rock-influenced styles. ABRSM is also keen that the syllabus will give jazz bands, with performers of all ages and playing in all styles, established standards to aim for as well as recognition of not only their recreative musicianship but also their creative musical skills and understanding which are necessary in group improvising.

Assessment.

The assessment will consist of the examiner awarding an overall grading for the performance heard, and providing detailed written comments on the mark form concerning the accomplishments of the group, reflecting their strengths and weaknesses as a jazz ensemble.

Examiners will be assessing the overall musical outcome in terms of:

- Control of pitch and note placement

- Understanding and communication of musical vocabulary and style
- The performance and flexibility of the head and the improvisation
- The contribution of each member to the overall performance and their response to the other members of the group
- Understanding and response to the leader's instructions (where a leader is present)
- Unanimity of musical outlook
- Balance
- Contrast
- Blend

Expected standards

Some repertoire items can be played successfully at more than one level, but the performances included below represent typical technical and musical demands for the level indicated

In broad terms, the following instrumental skill levels will be expected:

Initial	Intermediate	Advanced
Grades 3–4	Grades 5–6	Grades 7–8

The Basis of Jazz Piano Assessment provides further guidance. The statements illustrating the basis of assessment for Jazz Piano at Grades 1–4 are broadly applicable to the Initial level (for Distinction, Merit and Pass read Grades A, B and C); and the statements illustrating Grade 5 requirements likewise for Intermediate level.

Advanced ensembles at Pass level will have demonstrated overall technical security with evidence of musical awareness, such as reasonably secure dynamics, texture, speed and character of the groove. Phrasing and embellishments will be generally stylish, the ensemble balanced, and some account will have been taken of the harmonic, melodic and rhythmic possibilities within the given material.

Advanced ensembles at Distinction level would need to show a high level of technical assurance combined with musically authoritative playing in which the sense of performance is both instinctive and communicative to a high degree. There will be

varied and stylish dynamics and texture, crisp and appropriate phrasing, imaginative embellishments with a sense of flair, well-paced solos and comping which inventively explore all the elements within the given material, and completely unified and convincing ensemble playing with a flexible response to individual contributions.

Improvisation

Sufficient improvising must take place for the examiner to make an informed judgment on it. At least one substantial solo or a number of shorter ones must be included per programme item. These may occur at any point in the piece. Every item should also incorporate interactive comping and/or improvising from the rhythm section. Arrangements where solos are written out may not be offered. It is for the ensemble concerned to decide how many of its soloists improvise depending on personnel and context. Solos should be kept shorter where a number of improvisers are involved, but if one soloist features, a longer improvisation may be appropriate, bearing in mind the form of the whole. Performers are encouraged to be creative within the style, and to demonstrate flexibility and on-the-spot decision-making both in their choice of material and in their presentation of it.

General points

Careful positioning of instruments should reflect the overriding need for eye-contact and for musicians to hear each other comfortably.

Short (5-10 second) announcements of items played and personnel featured are also possible, as long as the overall length of the performance remains within the given limits. Where amplified instruments or voices are used, candidates are responsible for ensuring that all equipment works, that spare leads etc. are available and that the exam starts and finishes on time.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ศักดิ์ระพี รักตประจิด เกิดเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 เริ่มศึกษาดนตรีครั้งแรกในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเริ่มเรียนเครื่องดนตรีชิ้นแรกคือเบสไฟฟ้า และศึกษาดับเบิ้ลเบสเพิ่มเติม โดยเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่คณะวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ในสาขาดนตรีแจ๊สศึกษา ในเครื่องมือเอกดับเบิ้ลเบส โดยมีอาจารย์เทิดศักดิ์ วงศ์วิเชียร และอาจารย์ณัฐนันท์ สังฆะทรัพย์ เป็นผู้ฝึกสอน ในปี 2547 - 2549 ได้โอกาสอบรม Musical Workshop ทางด้านดนตรีแจ๊สกับ Mike stern, Jazz Kamikaze, Chris Minh Doky และอบรมการเป็นผู้ประสานงานในงานหัวหินแจ๊ส เฟสติวล (Hua-Hin Jazz Festival 2004) เป็นสมาชิกวงขับร้องประสานเสียงในวงรังสิตพิวฮาร์โมนิกออเครสตรา และในปี 2550 ได้ร่วมบรรเลงบทเพลงในงานพิธีเปิด - ปิด งานกีฬามหาวิทยาลัยโลก ฤดูร้อน ครั้งที่ 24 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ในปี 2551

หลังจากจบการศึกษาได้สอนดนตรีตามสถาบันดนตรีต่าง ๆ และเล่นดนตรีอาชีพตามโรงแรม ในปี 2553 -2555 เป็นอาจารย์สอนดนตรีที่โรงเรียนเด่นหล้าพระราม 5 และ ปี 2555 - 2557 เป็นอาจารย์สอนดนตรีที่โรงเรียนกุมภมาศ เข้าศึกษาระดับปริญญาโทที่ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2557 - 2559